

Bořetické LISTY

PROSINEC 2017 • Číslo 3

Marek Svoboda, Photography

Bořetice, obec dobrých lidí, obec dobrých vinařů

Když na vinice padne mráz a krystalky ledu ozdobí hrozny,
zrodí se krása z magie zimy, zrodí se víno kované chladem.

Jaroslav Šťavík

Ing. arch. Jan Kruml – Půvab
vinohradnických staveb

PhDr. Antonín Grůza – Mikuláš
a Vánoce ve vzpomínkách
osmdesátníka

Příloha Sami sobě – Sedmičky
v datech a historii obce

Fotogalerie

Žleby – stav před demolicí

Žleby – stav po demolicí

Oplocení farské zahrady po větrné smršti

Zásah J-SDH Bořetice při větrné smršti

Bavorákem světem

Bavorákem světem

Fotogalerie

Běh za bořetickým burčákem

Běh za bořetickým burčákem

Oslava 10 let DSO Modré Hory

Korejská delegace na Kraví hoře

Putování za mladým vínem, foto Ing. P. Pálka

Putování za mladým vínem, foto Ing. P. Pálka

Fotogalerie

Zvedání máje

Předhodovní zpívání

Předhodovní zpívání

Předhodovní zpívání

Hody, foto Magda fotí

Hody, foto Magda fotí

Fotogalerie

Hody, foto Magda fotí

Hody, foto Magda fotí

Vystoupení pro seniory

Vystoupení pro seniory

Setkání se seniory

Setkání se seniory

Fotogalerie

Mikulášská družina

Sv. Mikuláš v kostele, foto V. Mikulíková

Hasičská soutěž

Hasičská soutěž

Hasičský výlet

Hasičský výlet

Úvodník

Vážení spoluobčané,
čtenáři Bořetických listů,

stojíme před koncem roku 2017. Poslední číslo vyšlo v červenci a já se chci ještě v krátkosti vrátit k hodům. Jsem rád, že se hody nakonec uspořádaly, i když organizačně poněkud jinak, než jsme byli zvyklí.

Chtěl bych poděkovat stárkovskému páru a sklepníkům, že se nakonec nechali „zvednout“ na poslední chvíli, a přesto všechno zvládli. Poděkování patří i bořetické chase, že pomohla, jak jen to bylo možné. Je vidět, že mladí mají zájem udržet tuto tradici. Jmenovitě bych chtěl vyzvednout iniciativu Ing. Marka Herůfka, který se stal jakýmsi hlavním koordinátorem hodů. Ještě jednou děkuji všem, kteří se zapojili a pomohli.

V měsíci srpnu se uskutečnil uliční turnaj ve fotbale O pohár starosty obce. V turnaji zvítězily „Chalůpky“. Turnaji v dopoledních hodinách předcházela turnaj mladší přípravky za účasti čtyř družstev a vítězem se stal tým z Hustopečí. Je radost dívat se, s jakým zápalem nastupují malí fotbalisté na hřiště. V měsíci září se konal Běh za bořetickým burčákem a běh Bořeticemi. V hlavní kategorii závodilo 132 běžců. V dětských kategoriích byla nejpočetnější kategorie 3–5 let (18 kluků a 14 děvčat). Všichni závodníci obdrželi drobné upomínkové předměty. Těšíme se na příští rok. Pro děti byl uspořádán lampionový průvod. V době, kdy připravujeme toto číslo Bořetických listů, se chystáme na každoroční setkání se seniory, vánoční jarmark a zpívání pod vánočním stromem.

A co jsme opravovali? Přes prázdniny proběhla výměna nevyhovující vzduchotechniky ve školní kuchyni. V prostorách školy byla provedena výměna podlahy v jedné ze tříd v 1. patře. Zabezpečili jsme ořez náletových dřevin zasahujících do cest mezi vinohrady. Vyměnili 5 ks rozvodných skříní pro veřejné osvětlení, které jsou vybaveny stmívači. Na základě oprav byly sjednány nové smlouvy s E-ON, a tím by mělo dojít k úsporám na platbách. U budovy mateřské školy byly zaměstnanci obce provedeny venkovní úpravy. Vzniklo tak posezení a nová parkovací místa. V areálu fotbalového hřiště bylo vybudováno doskočiště pro skok daleký. A to hlavně díky iniciativě pana Doležala (trenér fotbalistů), který nás informoval o možnosti získat bezplatně vyřazený tartanový povrch z TJ Lokomotiva Břeclav na rozběžiště. Sám také pomohl s instalací. Děkujeme.

Ve Žlebech bylo započato s likvidací polorozbořeného „býkárny“. Cena za likvidaci objektu bude 500 300 Kč bez DPH (jedná se o likvidaci i nebezpečného odpadu – eternit). Větrné počasí bylo příčinou toho, že spadl plot u farské zahrady. Zaměstnanci obce se ihned pustili do výstavby nového plotu. Na oknech MŠ byly nainstalovány žaluzie s elektrickým stahováním. Děkujeme firmě LOMAX Bořetice, která se stala hlavním sponzorem této akce.

Při přípravě některých plánovaných akcí však stále narážíme na nedostatky z minulosti. V rozpočtu obce byla vyčleněna položka na

opravu dřevěné lávky přes járek u „Svazarmu“. Zjistili jsme ale, že v roce 2010 obdržel starosta obce toto vyjádření od SÚS JmK: „Tato stavba je částečně umístěna v ochranném pásmu silnice II/421 bez toho, že by silničním správním úřadem, tj. Odborem dopravy Městského úřadu Hustopeče byla udělena výjimka. Největším problémem je umístění lávky přes vodoteč v absolutně nevhodné vzdálenosti od silničního mostu ev. č. 421-006. Jelikož nebyla SÚS JmK požádána o vyjádření ke stavbě před jejím zahájením, i když se jednalo jen o stavbu na ohlášení, považujeme za nutné Vám sdělit, že dojde-li při opravě nebo rekonstrukci mostu k situaci, že bude lávka ztěžovat práce na mostě, budeme vzniklou situaci řešit následovně. Oznámíme silničnímu správnímu úřadu existenci nepovolené stavby v ochranném pásmu silnice II/421 a budeme požadovat její odstranění.“ Konzultoval jsem celou záležitost na SÚS JmK, ale zřejmě bude nutné na připravovanou rekonstrukci lávky nyní nechat vypracovat nový projekt a vyvolat nové stavební řízení.

Dále jsme začali připravovat projekt na rekonstrukci veřejného osvětlení. Ukázalo se, že na „nové“ veřejné osvětlení na hlavní silnici od Velkých Pavlovic až k zemědělskému družstvu, na které bylo vydáno stavební povolení v roce 2008, a akce byla dokončena v roce 2010, není do dnešního dne vydáno kolaudační rozhodnutí. V plánu byla i oprava sóla u KD. Vzhledem k tomu, že část pozemku není majetkem obce, není zatím oprava možná.

Podařilo se nám získat kolaudační rozhodnutí a povolení k užívání na projekt „Chodníky v obci“ z roku 2010. Podali jsme žádost o závěrečné vyhodnocení a po třiletém odstraňování nedostatků nám byla začátkem srpna 2017 celá akce schválena SFDI. Konečně je tedy projekt ukončen a chodníky jsou v majetku obce. Stále se nám ale nedaří ukončit projekt cyklostezka „Rasovna“ z důvodů nevyřešených pozemků (majitelé trvale žijící v zahraničí – z toho jeden cizí státní příslušník, majitel v exekuci a jeden nedohledatelný vlastník pozemku). Pokračujeme na projektu kanalizace a čistírny odpadních vod. V současné době čekáme na vydání územního rozhodnutí.

Obec obdržela od Ministerstva zemědělství dotaci ve výši 148 770 Kč na akci „Bořetice – místa aktivního odpočinku“ (lavičky, odpadkové koše a stojany na kola). Ve spolupráci s J-SDH se nám podařilo získat také dotaci od Krajského úřadu Jihomoravského kraje na akci „Hasičská zbrojnice Bořetice“ ve výši 1 000 000 Kč.

Závěrem bych velmi rád poděkoval radním i zastupitelům, zaměstnancům obce a členům komise a výborů za celoroční práci. Děkuji všem členům zájmových sdružení, kteří sami pořádají nebo se podílejí na pořádání kulturních či sportovních akcí v obci. Obyvatelům za věcné připomínky a návrhy, které v průběhu roku k naší práci vznášeli. Přeji vám všem příjemně strávený adventní čas. Vánoční dny ať jsou plné pohody a lásky v rodinném kruhu. Do nového roku pak hlavně hodně zdraví, štěstí a vykráčení správnou nohou směrem k osobním i pracovním úspěchům.

František Petrásek, starosta

Provozní doba obecního úřadu „VÁNOCE 2017“

Středa 27. 12. 2017 8–11 hodin

Čtvrtek 28. 12. 2017 ZAVŘENO

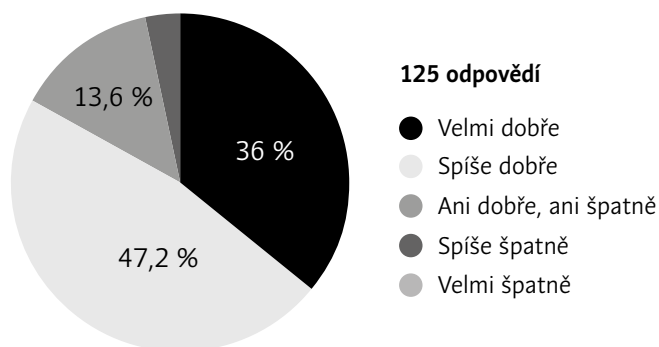
Pátek 29. 12. 2017 ZAVŘENO

Dotazník pro obyvatele obce Bořetice

Ve dnech 5.-18. června 2017 byl na webových stránkách obce uveřejněn dotazník, do jehož vyplnění se zapojilo 138 respondentů. Ne všichni však zodpověděli všechny otázky (jak je vidět z počtu odpovědí). Odpovědi byly vyhodnoceny a na jejich základě a na základě poznatků z jednání zastupitelů, občanů a dalších zájemců o rozvoj obce pod názvem Kulatý stůl, které se uskutečnilo dne 8. 6., byl vypracován Program rozvoje obce Bořetice na roky 2018–2023. Ten je základním plánovacím dokumentem obce zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích.

Pokusím se přiblížit a shrnout výsledky tohoto dotazníku tak, aby i ti občané, kteří nemají přístup na webové stránky obce, byli informováni o jeho obsahu.

1. Jak se vám v obci žije?

2. Pokuste se zhodnotit prostředí a služby v obci:

Bylo nabídnuto 29 možností. Mezi nejhůře hodnocené patří: možnosti výstavby rodinných domů, služby pro seniory, oblast zdravotní péče, čistota vod, pracovní příležitosti.

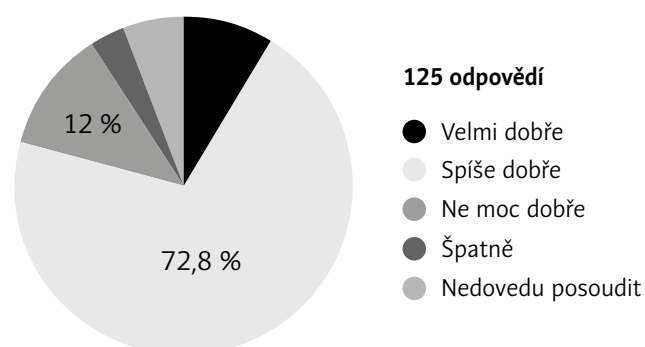
3. Co konkrétně vám v obci nejvíce chybí?

89 odpovědí. Nejčastější odpovědi: kanalizace, stavební místa, sportoviště (i pro děti), odpadkové koše, dům seniorů.

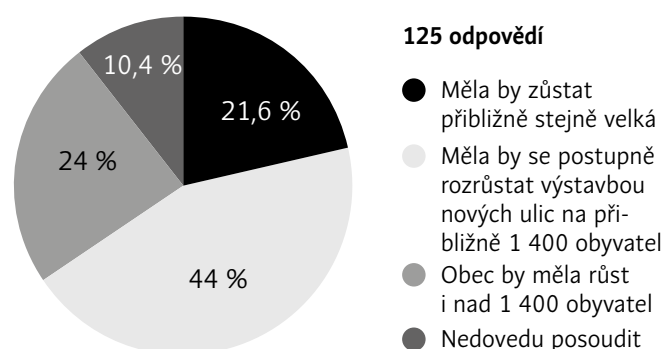
4. Jakými způsoby získáváte informace o dění v obci?

Nejčastěji využívané – webové stránky obce, zpravodaj, rozhlas.

5. Jaké jsou podle vašeho názoru mezilidské vztahy v obci?

6. Jak by se měla obec v rámci nynějšího katastru rozrůstat?

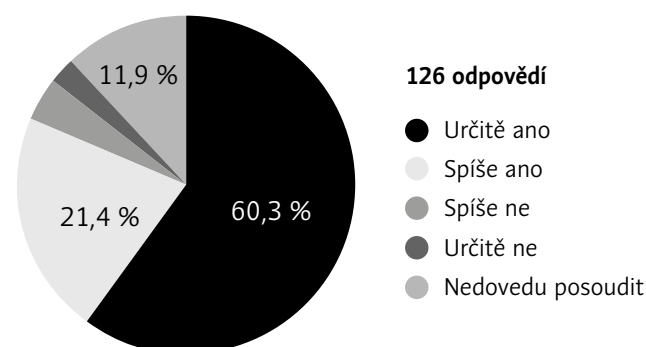

7. Představte si, že můžete rozhodnout o využití finančních prostředků obce. Na jaké investice byste je přednostně využil/a?

125 odpovědí.

Nejčastější odpovědi: kanalizace (83), bytová výstavba (60), sportoviště (43), podpora činnosti spolků (34), dobudování komunikací (30) a rekonstrukce/výstavba prostor pro kulturní a společenské aktivity (30).

8. Měla by obec budovat novou splaškovou kanalizaci?

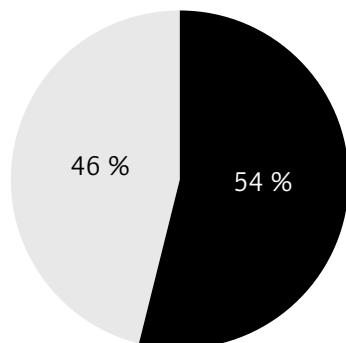

9. Zhodnoťte spolupráci spolků s obcí a činnost spolků v obci.

Odpovědi byly individuální. Většina hodnotila spolupráci jako dobrou.

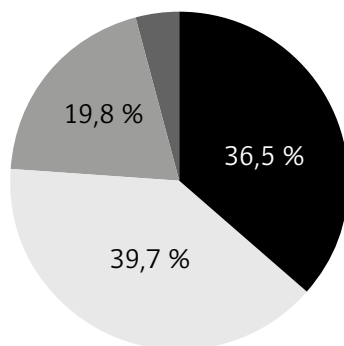
10. Jste?

126 odpovědí

- Muž
- Žena

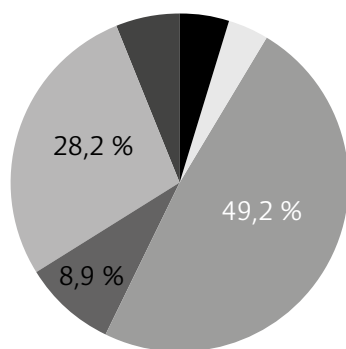
11. Váš věk?

126 odpovědí

- 15–29 let
- 30–49 let
- 50–64 let
- 65 a více let

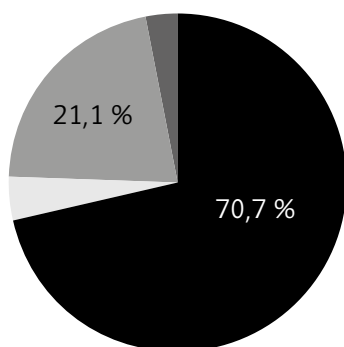
12. Jaké je složení vaší domácnosti?

124 odpovědí

- Jednotlivec
- Jeden rodič s dítětem (dětmi)
- Manželé/partneři s dítětem (dětmi)
- Manželé/partneři bez dětí (i případ, kdy se děti již odstěhovaly)
- Vícegenerační domácnost
- Manželé/partneři bez dětí (i případ, kdy se děti již odstěhovaly)

13. V obci:

123 odpovědí

- Žiji od narození
- Přistěhoval/a jsem se v dětství spolu s rodiči
- Přistěhoval/a jsem se v dospělosti před více než pěti lety
- Přistěhoval/a jsem se v dospělosti v posledních pěti letech

V závěru dotazníku byl dán prostor pro další náměty, připomínky a komentáře. Bylo připojeno 27 odpovědí. Děkujeme všem, kteří se do šetření zapojili. Pečlivě jsme si přečetli příspěvky a máme radost z toho, že se naše plány do budoucna ve většině bodů shodují s tím, co si obyvatelé naší obce přejí.

František Petrásek, starosta

Kulinářské okénko

Linecké pečivo s mákem

Křehké linecké pečivo s mákem a bramborovým škrobem. Manželovy a mého tatínka oblíbené koláčky. Do džemu, kterým plníme pečivo, zvyknou přidat trochu rumu. Pečivo dříve změkne a je i voňavější.

Suroviny

300 g hladké mouky	100 g moučkového cukru
70 g mletého máku	70 g bramborového škrobu
200 g másla	1 žloutek
špetka soli	džem na plnění

Postup

Všechny suroviny smícháme rukama v misce (máslo i vejce dávat studené z lednice). Toto těsto se trochu hůře zpracovává, je třeba trpělivě mísit, dokud se nespojí dohromady.

Pak těsto přeložíme na pomoučený vál, vytvarujeme bochník a dáme do lednice na chvíli zchladit.

Poté vytáhneme ochlazené těsto a na pomoučeném vále ho opatrně rozválíme na 3–4 mm, vykrajujeme formičkami a ukládáme na plech vyložený papírem na pečení.

Na plech dáváme vždy stejné tvary, aby se pekly rovnoměrně. Pečeme na 180° asi 8–10 minut podle velikosti tak, aby zůstaly pěkně bledé, pouze odspodu mají být upečené do světlehnědá (řídte se svou troubou – každá trouba peče jinak).

Necháme vychladnout na rovné ploše a slepujeme silnější vrstvou džemu.

Naplňené necháme do druhého dne na rovné podložce ztuhnout, až potom dáme do krabic a uložíme na chladné místo. Naplňené pečivo potřebuje 1–2 dny na změknutí.

Řízky z rybiho filé pečené v troubě bez smažení

Filé je velmi jednoduchá záležitost na přípravu hlavního jídla. Máte mnoho způsobů, jak tuto rybku připravit. Na másle, na oleji, na soli, pečenou v troubě, restovano na pánvi, vařenou ve vodě, na páře. Já mám nejraději obalenou v lupíncích (kukuřičných) a potom pečenou na papíře na pečení v troubě. Ryba tak není mastná, je křupavá a vláčná.

Suroviny

400 g rybiho filé
dle potřeby kukuřičné lupínky (bez přidaného cukru) na obalení
2 kolečka citronu

Postup

Filé necháme rozmraznout, osolíme a obalíme v rozdrčených kukuřičných lupíncích.

Pečeme na pečicím papíře v troubě na nejvyšší teplotu cca 10–15 minut.

Na talíři ozdobíme kolečkem citronu.

Usnesení z XVIII. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Bořetice konaného dne 19. září 2017

Zastupitelstvo obce Bořetice bere na vědomí:

ad 3. Zprávu z jednání Rady obce Bořetice od posledního veřejného zasedání Zastupitelstva obce Bořetice

ad 4. Zprávu o plnění usnesení z posledního veřejného zasedání Zastupitelstva obce.

ad 11. Seznámení se statickým posudkem rodinného domu Bořetice č.p. 204.

Zastupitelstvo zvolilo:

ad 2. Návrhovou komisí: Jan Hempl, Ing. Petr Machač

Ověřovatele zápisu: Václav Petrásek, Milan Herůfek

Zastupitelstvo obce schvaluje:

ad 1. Program jednání s navrženými změnami – doplnění bodů:

ad 13a) Projednání a schválení znění, uzavření a podpis Dodatku č. 4 ke Smlouvě o dílo č. 2009/72/01, ze dne 15. 7. 2009, s firmou VKCAD, s.r.o., Vysoké Mýto.

ad 13b) Projednání a schválení navýšení rozpočtu na §3639 – likvidace býkárna (Žleby) o 242 000 Kč.

ad 13c) Projednání a schválení přijetí dotace od Ministerstva zemědělství, Praha – na akci „Bořetice – místa pasivního odpočinku“, dotace ve výši 148 770 Kč.

ad 7a) Zveřejnění záměru prodeje pozemku p.č. 2498/6, o výměře 129 m², k.ú. Bořetice u Hustopečí.

ad 7b) Schválilo zveřejnění záměru prodeje části pozemku p.č. 133/13, o výměře cca 120 m², k.ú. Bořetice u Hustopečí, dle předložené nákresu.

ad 7c) Zveřejnění záměru prodeje části pozemku p.č. 133/1, o výměře 120 m², k.ú. Bořetice u Hustopečí, dle předloženého nákresu.

ad 8b) Prodej pozemku p.č. 4260/4, o výměře 6 m², druh pozemku: ostatní plocha, k.ú. Bořetice u Hustopečí, paní XXX, za cenu 25 Kč za m² dle platného ceníku. Kupující bude hradit veškeré náklady s převodem nemovitosti (tzn. sepsání kupní smlouvy, poplatek za návrh na vklad, ověření podpisu) včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávajícímu daňová povinnost. Proávající si vyhrazuje právo vstupu na pozemek v případě budování inženýrských sítí a zřízení věčného břemene.

ad 8c) Prodej části pozemku, p.č. 133/13, o výměře cca 120 m², druh pozemku: ostatní plocha, za pozemkem p.č. st. 1/1, (za domem č.p. 92), v k.ú. Bořetice u Hustopečí, paní XXX, za cenu 25 Kč za m² dle platného ceníku. Kupující bude hradit veškeré náklady s převodem nemovitosti (tzn. zpracování geometrického plánu, poplatek za udělení souhlasu s dělením pozemku, sepsání kupní smlouvy, poplatek za návrh na vklad, ověření podpisu) včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávajícímu daňová povinnost. Při zaměřování části pozemku musí být přítomen pověřený zástupce Obce Bořetice.

ad 8e) Prodej části pozemku p.č. 133/13, o výměře cca 55 m², druh pozemku: ostatní plocha, před domem Bořetice č.p. 448, k.ú. Bořetice u Hustopečí, panu XXX, za cenu 25 Kč za m² dle platného ceníku.

Kupující bude hradit veškeré náklady (tzn. zpracování geometrického plánu, poplatek za udělení souhlasu s dělením pozemku, sepsání kupní smlouvy, poplatek za návrh na vklad, ověření podpisu) včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávajícímu daňová povinnost. Při zaměřování části pozemku musí být přítomen pověřený zástupce Obce Bořetice.

ad 8f) Prodej části pozemku p.č. 133/1, o výměře cca 53 m², druh pozemku: ostatní plocha, k.ú. Bořetice u Hustopečí, manželům XXX, do společného jmění manželů za cenu 25 Kč za m² dle platného ceníku. Kupující budou hradit veškeré náklady s převodem nemovitosti (tzn. zpracování geometrického plánu, poplatek za udělení souhlasu s dělením pozemku, sepsání kupní smlouvy, poplatek za návrh na vklad, ověření podpisu) včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávajícímu daňová povinnost. Při zaměřování části pozemku musí být přítomen pověřený zástupce Obce Bořetice.

ad 8g) Prodej části pozemku p.č. 2584/2, a to konkrétně nově vzniklý pozemek p.č. 2584/91, o výměře 133 m², druh pozemku: ostatní plocha, k.ú. Bořetice u Hustopečí, který vznikl dle geometrického plánu č. 988-191/2013, který zpracoval Ing. Jan Hlávka, Břeclav, manželům XXX, do společného jmění manželů, za cenu 25 Kč za m² dle platného ceníku. Kupující budou hradit veškeré náklady s převodem nemovitosti (tzn. zpracování geometrického plánu, poplatek za udělení souhlasu s dělením pozemku, sepsání kupní smlouvy, poplatek za návrh na vklad, ověření podpisu) včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávajícímu daňová povinnost.

ad 9) Schválilo výkup pozemků: p.č. 1630/48, o výměře 99 m², druh pozemku: orná půda; p.č. 1630/16, o výměře 58 m², druh pozemku: orná půda; p.č. 1598/140, o výměře 120 m², druh pozemku: orná půda; p.č. 1618/16, o výměře 51 m², druh pozemku: orná půda; p.č. 1618/17, o výměře 60 m², druh pozemku: vinice; p.č. 1627/1, o výměře 1 783 m², druh pozemku: orná půda; p.č. 1598/142, o výměře 20 m², druh pozemku: orná půda, p.č. 1618/21, o výměře 1 056 m², druh pozemku: orná půda; p.č. 1618/23, o výměře 733 m², druh pozemku: orná půda; p.č. 1618/3, o výměře 1 406 m², druh pozemku: orná půda; p.č. 1618/25, o výměře 247 m², druh pozemku: orná půda; p.č. 1598/141, o výměře 138 m², druh pozemku: orná půda; p.č. 1618/2, o výměře 1 433 m², druh pozemku: orná půda; p.č. 1627/2, o výměře 368 m², druh pozemku: orná půda; všechny pozemky jsou v k.ú. Bořetice u Hustopečí. Všechny pozemky budou vykupovány za cenu 100 Kč za m². Tato cena je stanovena z důvodu budoucího zasíťování a zastavění pozemků. Kupující Obec Bořetice bude hradit veškeré náklady spojené s převodem nemovitostí včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávajícímu daňová povinnost.

ad 10) Zařadit do Změny č. 2 územního plánu obce Bořetice:

– změnu navrhovanou žadatelkou, paní XXX, týkající se pozemku s parcelním číslem 2702, k.ú. Bořetice u Hustopečí, změna funkčního využití stávající zemědělské plochy – orná půda (ZO) na plochy drobné výroby – vinařství, ovocnářství (zpracování produkce) + bydlení rodiny v objektu;

– změnu navrhovanou panem XXX, týkající se pozemku s parcelním číslem 4117, k.ú. Bořetice u Hustopečí, změna funkčního využití stávající zemědělské plochy – vinice (ZV) na plochy smíšené výrobní – vinné sklepy a rekreace, záměr výstavby rodinného vinařství s ubytováním;

– změnu navrhovanou XXX, týkající se pozemku s parcelním číslem 2668/4, k.ú. Bořetice u Hustopečí, změna funkčního využití stávající zemědělské plochy – orná půda (ZO) na plochy pro malé rodinné vinařství a vlastní bydlení;

– změnu navrhovanou paní XXX, týkající se pozemků s parcelními čísly 4166/4 a 4164/3, k.ú. Bořetice u Hustopečí, změna funkčního využití stávající zemědělské plochy – vinice (ZV) na plochy smíšené výrobní – vinné sklepy a rekreace + penzion;

– změnu navrhovanou panem XXX, týkající se pozemků s parcelními čísly 4256, 4248, 4501, vše v k.ú. Bořetice u Hustopečí, změna funkčního využití stávající zemědělské plochy – vinice a orná půda na plochy pro vinařství a penzion;

– změnu navrhovanou panem XXX, týkající se pozemků s parcelními čísly 2679/1, 2678, 2676/3, v k.ú. Bořetice u Hustopečí, změna funkčního využití stávající zemědělské plochy – orná půda (ZO) na plochy pro vinařství a vlastní bydlení.

ad 13) Znění smlouvy, uzavření smlouvy a podpis Smlouvy o zřízení věcného břemene č. HO-014330040102/006, s žadatelem E.ON Distribuce, a.s., České Budějovice.

ad 13a) Znění, uzavření a podpis Dodatku č. 4 ke Smlouvě o dílo č. 2009/72/01, ze dne 15. 7. 2009 s firmou VKCAD, s.r.o., Vysoké Mýto.

ad 13b) Navýšení rozpočtu na §3639 – likvidace bykárna (Žleby) o částku 242 000 Kč.

ad 13c) Přijetí dotace od Ministerstva zemědělství, Praha – na akci „Bořetice – místa pasivního odpočinku“, ve výši 148 770 Kč.

ad 14) Schválilo Směrnici o provedení inventury v roce 2017 včetně přílohy.

ad 15) Finanční příspěvek firmě Kordis JMK, a.s., Nové sady 946/30, Brno ve výši 50 Kč na jednoho obyvatele/rok, celková částka 64 350 Kč na rok 2018.

ad 16) Pověření Finančního výboru obce Bořetice provedením kontroly hospodaření v Základní škole a Mateřské škole Bořetice, okres Břeclav, příspěvková organizace, v roce 2017, a provedením kontroly poskytnutých dotací v roce 2017.

ad 17) Rozpočtové opatření č. 3/2017 obce Bořetice: zvýšení na straně příjmů i výdajů v celkové výši 234 900 Kč a dále schválilo převést z rezervy 750 000 Kč na schválené výkupy pozemků, 2 000 Kč na finanční dar pro SJH ČSM – Sbor dobrovolných hasičů Bořetice, 1 000 Kč na finanční dar pro Ing. Lenku Bukovskou, Bořetice č.p. 456.

Zastupitelstvo obce Bořetice stáhlo z programu jednání:

ad 8a) Projednání a schválení prodeje pozemku p.č. st. 1042, o výměře 16 m², k.ú. Bořetice u Hustopečí, druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří, (důvod: nepřítomnost žadatelů).

ad 8h) Projednání a schválení prodeje pozemků p.č. 1183/6, o výměře 1 822 m², druh pozemku: ostatní plocha, a p.č. 1183/87, o výměře 101 m², druh pozemku: ostatní plocha, oba v k.ú. Bořetice u Hustopečí, (důvod: nepřítomnost žadatelů).

10a) Projednání změny navrhované žadatelem panem XXX, týkající se pozemků s parcelními čísly 1579/69, 1579/70, 1579/71, 1579/13, 1579/14, vše k.ú. Bořetice u Hustopečí, změna funkčního využití stávající zemědělské plochy – orná půda (ZO) na plochy pro vinařství a bydlení pro správce do Změny č. 2 ÚP obce Bořetice (nepřítomnost žadatele).

ad 12) Projednání znění Smlouvy o právu k provedení stavby, uzavření a podpis smlouvy s žadatelem XXX, za účelem vybudování nájezdu na obecním pozemku p.č. 4700, k.ú. Bořetice u Hustopečí (nepřítomnost žadatele).

Z činnosti Rybářského spolku

Hned na začátku letošního roku došlo v Rybářském spolku Bořetice k výrazným změnám volbou nového představenstva. Touto cestou děkujeme dosavadnímu výboru za odvedenou práci a předání funkcí, zároveň přejeme vedení novému, aby se mu ve funkci dařilo.

Další velké díky patří obecnímu úřadu a všem jeho pracovníkům za skvělou spolupráci nejen při konání veřejných akcí, jako jsou rybářské závody dětské i dospělé, na které poskytli dary a stan, pod kterým se mohli lidé schovat za případné nepříznivé počasí a občerstvit se. Ale také děkujeme za poskytnuté dotace ve výši 10 000 Kč, z nichž polovina byla využita na dětské závody a polovina na údržbu rybníků.

Co se týče rybářských závodů, ty se těšily pěknému počasí a dobré náladě všech účastníků, kteří si doufáme přišli na své a svou přítomností nás poctí i příště. Velké poděkování patří také všem sponzorům, kteří nám na tuhle akci nějakým způsobem přispěli.

V rámci funkce rybářského spolku a jím pořádaných brigád byly během roku oploceny stromy v okolí rybníka, aby nebyly zničeny zde

přítomnými bobry, též došlo k úpravám a úklidům v blízkosti rybníka. Tento rok přinesl i nasazení nových ryb.

Jak je tomu již zvykem, netrápí nás pouze plné saky kaprů a krásné počasí, ale sucho náš rybník pěkně potrápilo a během letních měsíců došlo k výraznému poklesu hladiny. Naštěstí, díky podzimním deštům se výška vody zlepšila. Kromě kolísající hladiny nás též neustále trápí poházené odpadky a nepořádek kolem rybníků.

Přes všechno se velmi těšíme i zájmu dětí a jejich nadšení z lovení kapříků a budeme moc rádi, když jim tohle nadšení vydrží a vyrostou z nich další skvělí rybáři, kteří se budou zajímat o přírodu.

V novém roce přejeme spoustu krásných úlovků,
Petrův zdar!

KALENDÁŘ KULTURNÍCH AKCÍ V BOŘETICÍCH PRO ROK 2018

7. ledna – tradiční tříkrálová sbírka

pořádá Římskokatolická farnost Bořetice

13. ledna – myslivecký ples

pořádá Myslivecké sdružení Bořetice

20. ledna – krojový ples

pořádá bořetická krojovaná chasa

3. února – reprezentační ples SSR KH

pořádá SSR Kraví hora

17. února – ples SDH Bořetice

pořádá SDH Bořetice

24. února – společenský ples Modrých Hor

pořádá DSO Modré hory

25. února – dětský maškarní karneval

pořádá TJ SOKOL Bořetice

3. března – soutěž v uzlování

pořádá SDH Bořetice

10. března – soutěž v deskových hrách

pořádají manželé Huslíkovi

17. března – dětský bazárek

pořádají Zuzana Čumповá a Blanka Dufková

25. března – hodnocení vín na velikonoční výstavu

pořádá SSR Kraví hora

1. dubna – velikonoční výstava vína

pořádá SSR Kraví hora

29. dubna – pálení čarodějnic

pořádá kulturní komise ve spolupráci se SDH Bořetice, TJ SOKOL Bořetice a tenisovým klubem TK Bořetice 2012

19. května – Krajem vína – Májové putování okolím Modrých Hor

Ekocentrum Trkmanka: start–cíl

19. května – Modré Hory v písni na Slunečné – Přehlídka mužáckých sborů

turistický areál pod rozhlednou Slunečná

26. a 27. května – den otevřených sklepů

pořádá SSR Kraví hora

2. června – den dětí

pořádá KK Bořetice spolu s obecními spolky

9.–10. června – celostátní setkání modelářů

letišť Bořetice

23. června – fotbalový turnaj O pohár starosty Bořetice

pořádá TJ Sokol

23. června – Expedice Krajem André 2018

pořádá Mikroregion Hustopeče

29. července – pouť ke sv. Anně

pořádá Římskokatolická farnost Bořetice

3. srpna – stavění hodovní máje

pořádá bořetická krojovaná chasa

4. srpna – předhodovní zpívání

pořádá KK Bořetice

5.–7. srpna – tradiční hody

pořádá bořetická krojovaná chasa

1. září – bořetická hasičská soutěž

pořádá SDH Bořetice

22. září – dětský bazárek

pořádají Zuzana Čumповá a Blanka Dufková

13. října – 17. ročník běhu za bořetickým burčákem a běhu Bořeticemi

pořádají Obec Bořetice, Běžecký klub Hodonín, SDH Bořetice a SSR KH Bořetice

2. listopadu – lampiónový průvod

pořádá SDH Bořetice

3. listopadu – putování za mladým vínem

pořádá SSR Kraví hora

25. listopadu – setkání se seniory

pořádá KK Bořetice

8. prosince – vánoční jarmark

pořádá KK Bořetice

12. prosince – zpívání u vánočního stromu

celorepubliková akce Deníku

28. prosince – žehnání mladého vína

pořádají SSR Kraví hora a KK Bořetice

Případné změny v datech akcí budou vyhrazeny.

Aktuální kulturní kalendář naleznete vždy na webu obce www.boretice.cz

Okénko mladého myslivce

Nejlepším přítelem člověka a obzvláště myslivce je pes.

Pes je asi nejstarším zvířetem, které si člověk ochočil a začal využívat. Jeho přesný původ je doposud zahalen tajemstvím, ale zřejmě vznikl z divoce žijících vlků.

Psi se stali vítanými pomocníky při ostraže lidských sídlišť a také začali být využíváni jako pomocníci při lovu.

Během mnoha let společného soužití vzniklo mnoho plemen psů, které se dneska používají jako tzv. pracovní psi (pasevctví, ostraža a vyhledávání osob), chrti (závodění), společenšší psi (dělají společnost člověku) a také lovečtí psi.

Ke správnému myslivci v dnešní době patří lovecký pes.

Ale lovečtí psi jsou dneska i v běžných rodinách, kde již dávno nejsou používáni k lovu. Ovšem lovecké vlastnosti (bystrost, rychlost, dobré smysly, lovecký pud) v nich stále dřímají. Možná nějakého máte doma právě vy nebo někdo, koho znáte.

Zkusme si proto malý test.

Z následujících plemen psů vyberte ty psy, kteří byli původně vyšlechtěni jako pomocníci lovce – psi lovečtí:

- kokršpaněl
- jezevčík
- zlatý retrívr
- dalmatin
- Jack Russell teriér
- labradorský retrívr
- německý ohař
- bígl
- foxtieriér
- český fousek

Řešení: všechna plemena jsou lovecká

Nápověda: Pokud nevíš, jak vypadají, podívej se na ně na internetu a přemýšlej, jestli by mohli mít vlastnosti požadované po loveckém psu.

Mgr. Radim Šebesta

Miniaturní mikroregion v srdci Evropy slaví 10. výročí

Už je tomu 10 let, co se zrodil nápad sloučit pěti obcím, a vytvořit tak svazek, který bude podporovat cestovní ruch a vinařskou turistiku.

Pětihvězdi moravských obcí – Velké Pavlovice, Bořetice, Němčičky, Kobylí a nejvýše položená Vrbice dalo život Modrým Horám. A proč Hory a proč Modré? Hora je dávný výraz pro vinohrad, jsou zde opravdu téměř na každém kroku, a modré, protože se zde daří modrým odrůdám.

Modrohorská krajina je pestrá, ocitnete se v srdci jihomoravského vinařství a v blízkosti meruňkových sadů. Nechybí zde vymoženosti moderní doby, které představují cyklostezky, rozhledny, muzea, a v neposlední řadě vinné sklepy či sklepní uličky.

Za dobu působení svazku vzniklo několik zajímavých projektů, velmi známý je 31kilometrový prstenec cyklostezky Modré Hory, vybudovaly se meteorologické stanice, byly natočeny poetické filmové dokumenty „Putování po Modrých Horách“ a „Jaro v Modrých Horách“.

Jedním z větších projektů se v roce 2011 stal „Turistický produkt Modré Hory“. Spočíval ve vybudování interaktivních informačních kiosků, které jsou propojeny s webovým portálem, a velkoformátových panelů s mapou dané obce. Součástí projektu bylo vydání nyní velmi žádané brožurky „Folklor, památky a turistické cíle v Modrých Horách“.

Modré Hory jsou známy různými společenskými, vinařskými a sportovními akcemi.

Společenský ples ve Velkých Pavlovicích je již tradiční záležitostí, je vyhledáván možná i díky „netradiční“ hudbě v podání Salónního orchestru a je spojen s ochutnávkou modrohorských vín.

Každoročně se rovněž koná přehlídka mužáckých pěveckých sborů, každá obec se může pochlubit svým vlastním souborem.

Novinkou je soutěžní přehlídka vín s názvem „30 vín Modrých Hor“, na které se vždy představují modrohorskí vinaři se svými víny, která se kompletně zrodila v Modrých Horách.

Nejoblíbenější akcí je zářijové „Putování za burčákem po Modrých Horách“. Ta je určena nejen pro cyklisty, ale také pro pěší, kterých rok od roku přibývá.

Modré Hory se mohou pochlubit nejen skvělými víny, tradičními pochoutkami, bohatým folklórním životem, ale také úrodným a přátelivým krajem. Mají zkrátka co nabídnout... Přijměte naše pozvání a přesvědčte se na vlastní kůži...

Eva Bauerová, DIS., svazek obcí Modré Hory
www.modrehory.cz

MAS Hustopečsko
MAS HUSTOPEČSKO

Možnosti financování skrze MAS Hustopečsko z OPZ, PRV a IROP – členění dle potenciálních žadatelů

Kdo jste? Jste MAS Hustopečsko, z. s.
Kde Vás najdeme? Na adrese Nádražní 1/1, 691 06 Velké Pavlovice, kancelář máme na ulici Tovární 22, 69106 Velké Pavlovice (areál firmy Hantály a.s.).
Máte kontakt? Ano, e-mail: info.mashustopecko@gmail.com, tel.: 774 113 357 nebo 774 364 013
Co děláte? Přerozdělujeme dotace nejen z evropských fondů. „Sme taková malá dotační agentura“.
Pro koho? Pro subjekty níže uvedené:

1. Obec (příp. dobrovolné svazky obcí)

- rekonstrukce a budování polních cest, vč. souvisejících objektů a technického vybavení,
- společná zařízení v souladu se schválenými návrhy pozemkových úprav (např. zpřístupnění zemědělských a lesních pozemků, protierozní, protipovodňová opatření pro ochranu půdního fondu, vodohospodářská opatření atd.),
- vznik, rozvoj a společná propagace krátkého dodavatelského řetězce nebo místního trhu (pozn.: projekt musí být realizován v uskupení se zemědělským podnikatelem/podnikem nebo výrobcem potravin),
- programy a činnosti pro osoby ohrožené sociálním vyloučením nad rámec zákona č. 108/2006 Sb. (např. dlouhodobé poradenství, řešení konfliktů v pracovních vztazích, aktivity na podporu neformální a sdílené péče),
- příměstské tábory v době školních prázdnin,
- zařízení péče o děti nad rámec školních družin a klubů,
- vznik a provoz dětských skupin,
- přístupní terminály a parkoviště (P+R, K+R), zázemí pro veřejnou hromadnou dopravu, systémy B+R a parkovací místa/stojany pro kola (vše v přímé návaznosti na veřejnou hromadnou dopravu),
- cyklostezky pro dopravu obyvatel do zaměstnání a do škol, vč. doprovodné infrastruktury (značení, stojany na kola apod.)
- infrastruktura pro bezpečnost dopravy (např. chodníky, lávky, přechody, bezbariérové komunikace pro pěší atp.),
- výstavba nebo rekonstrukce zařízení a nákup vybavení pro poskytování terénních, ambulancních a/nebo pobytových sociálních služeb,
- výstavba nebo rekonstrukce komunitních center a nákup vybavení,
- výstavba nebo rekonstrukce sociálního bydlení (vč. základního zařízení bytu),
- založení a/nebo rozvoj sociálního podniku (vč. potřebného vybavení),
- budování a modernizace infrastruktury pro předškolní vzdělávání (tj. mateřských škol, dětských skupin, spolků péče o děti, mateřských center apod.) v souladu s Místním akčním plánem,
- budování a modernizace infrastruktury pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání (tj. škol a školských zařízení, domů dětí a mládeže, středisek volného času a dalších vzdělávacích institucí pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání ve vazbě na klíčové kompetence) v souladu s Místním/Krajským akčním plánem,
- budování a modernizace infrastruktury základních a středních škol (např. modernizace a budování učeben ve vazbě na klíčové kompetence a bezbariérovost) v souladu s Místním/Krajským akčním plánem,
- pořízení hasičské techniky (např. hasičského vozu s cisternou) (pozn.: platí pouze pro obce, které jsou živičatelé SDH – JPO II a/nebo JPO III).

2. Dobrovolné svazky obcí

- aktivity na zvýšení zaměstnatelnosti osob ohrožených na trhu práce (tj. např. organizace burzy práce v území MAS, podpora obnovy pracovních návyků, ergo diagnostika, dostupné zaměstnávání a poskytování mzdových příspěvků na úhradu mzdových nákladů zaměstnavatelům na nová pracovní místa, za umístění osob z cílových skupin na uvolněná pracovní místa, na vytváření nových pracovních míst v rámci flexibilního zaměstnávání),
- výstavba nebo rekonstrukce zařízení a nákup vybavení pro poskytování terénních, ambulancních a/nebo pobytových sociálních služeb,
- výstavba nebo rekonstrukce komunitních center a nákup vybavení.

3. Nestátní neziskové organizace

- programy a činnosti pro osoby ohrožené sociálním vyloučením nad rámec zákona č. 108/2006 Sb. (např. vzdělávání, dlouhodobé poradenství, řešení konfliktů v pracovních vztazích, aktivity na podporu neformální a sdílené péče),
- aktivity na zvýšení zaměstnatelnosti osob ohrožených na trhu práce (tj. např. zprostředkování zaměstnání, poskytování kariérového poradenství, podpora obnovy pracovních návyků, ergo diagnostika, podpora dostupného zaměstnávání, vytváření nových pracovních míst v rámci flexibilního zaměstnávání),
- vznik, rozvoj, rozšíření sociálního podnikání,
- příměstské tábory v době školních prázdnin,
- zařízení péče o děti nad rámec školních družin a klubů,
- vznik a provoz dětských skupin,
- výstavba nebo rekonstrukce zařízení a nákup vybavení pro poskytování terénních, ambulancních a/nebo pobytových sociálních služeb,
- výstavba nebo rekonstrukce komunitních center a nákup vybavení,
- výstavba nebo rekonstrukce sociálního bydlení (vč. základního zařízení bytu),
- založení a/nebo rozvoj sociálního podniku (vč. potřebného vybavení),
- budování a modernizace infrastruktury pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání (tj. škol a školských zařízení, domů dětí a mládeže, středisek volného času a dalších vzdělávacích institucí pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání ve vazbě na klíčové kompetence) v souladu s Místním/Krajským akčním plánem.

4. Nestátní neziskové organizace zastupující zemědělce nebo zpracovatele potravin

- vznik, rozvoj a společná propagace krátkého dodavatelského řetězce nebo místního trhu (pozn.: projekt musí být realizován v uskupení se zemědělským podnikatelem/podnikem nebo výrobcem potravin),
- Zemědělci (zemědělské podniky a podnikatelé v rostlinné i živočišné výrobě)
  - zemědělské stavby a zařízení pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci,
  - mobilitní stroje pro zemědělskou výrobu,
  - peletovací zařízení pro vlastní spotřebu zemědělského podniku,
  - výstavba a rekonstrukce budov, pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků, skladování zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování,
  - investice do zvyšování a monitorování kvality produktů, investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh a do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu,
  - rekonstrukce a budování polních cest, vč. souvisejících objektů a technického vybavení,
  - rozvoj nezemědělských činností zemědělských podnikatelů (např. do ubytování, stravování),
  - společná zařízení v souladu se schválenými návrhy pozemkových úprav (např. zpřístupnění zemědělských a lesních pozemků, protierozní, protipovodňová opatření pro ochranu půdního fondu, vodohospodářská opatření atd.).
- Obchodní korporace (s.r.o., družstva apod.) a OSVČ
  - programy a činnosti pro osoby ohrožené sociálním vyloučením nad rámec zákona č. 108/2006 Sb. (např. vzdělávání, zvyšování finanční gramotnosti, dlouhodobé poradenství, řešení konfliktů v pracovních vztazích, aktivity na podporu neformální a sdílené péče, vč. vzdělávání a poradenství pro pečující osoby atp.),
  - aktivity na zvýšení zaměstnatelnosti osob ohrožených na trhu práce (tj. např. zprostředkování zaměstnání, kariérové poradenství a vzdělávací kurzy, podpora zahájení podnikatelské činnosti, podpora obnovy pracovních návyků, ergo diagnostika, úhrada účasti v akreditovaných rekvalifikačních kurzech dle zákona č. 435/2004 Sb., podpora dostupného zaměstnávání a poskytování mzdových příspěvků na mzdové náklady zaměstnavatelů na nová pracovní místa, za umístění osob z cílových skupin a na uvolněná pracovní místa, na vytváření nových pracovních míst v rámci flexibilního zaměstnávání),
  - vznik, rozvoj, rozšíření sociálního podnikání,
  - příměstské tábory v době školních prázdnin,
  - zařízení péče o děti nad rámec školních družin a klubů,
  - vznik a provoz dětských skupin,

MAS Hustopečsko
MAS HUSTOPEČSKO

MAS Hustopečsko
Místní akční skupina

7. založení a/nebo rozvoj sociálního podniku (vč. potřebného vybavení),
8. budování a modernizace infrastruktury pro předškolní vzdělávání (tj. dětských skupin, spolků péče o děti, mateřských center apod.) v souladu s Místním akčním plánem.

7. Organizace poskytující vzdělávání (a vzdělávací a poradenské instituce)

1. **vzdělávací kurzy a workshopy se zaměřením na vzdělávání a přenos dobré praxe v zemědělství**
2. **programy a činnosti pro osoby ohrožené sociálním vyloučením nad rámec zákona č. 108/2006 Sb.** (např. vzdělávání, zvyšování finanční gramotnosti, aktivity na podporu neformální a sdílené péče, vč. vzdělávání a poradenství pro pečující osoby atp.),
3. **aktivity na zvýšení zaměstnatelnosti osob ohrožených na trhu práce** (např. poskytování kariérového poradenství a vzdělávacích kurzů, podpora zahájení podnikatelské činnosti formou vzdělávání a poradenství),
4. **příměstské tábory v době školních prázdnin,**
5. **zařízení péče o děti nad rámec školních družin a klubů,**
6. vznik a provoz **dětských skupin,**
7. budování a modernizace **infrastruktury pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání** (tj. škol a školských zařízení, domů dětí a mládeže, středisek volného času a dalších vzdělávacích institucí pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání ve vazbě na klíčové kompetence) v souladu s Místním/Krajským akčním plánem.
8. **Organizace zřizované nebo zakládáné kraji; organizace zřizované nebo zakládáné obcemi; organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí**

1. **přestupní terminály a parkoviště (P+R, K+R), zázemí** pro veřejnou hromadnou dopravu, systémy B+R a parkovací místa/stojany pro kola (vše v přímé návaznosti na veřejnou hromadnou dopravu),
2. **cyklostezky** pro dopravu obyvatel do zaměstnání, za službami a do škol, vč. doprovodné infrastruktury (značení, stojany na kola apod.),
3. **infrastruktura pro bezpečnost dopravy** (např. chodníky, lávky, přechody, bezbariérové komunikace pro pěší atp.),
4. výstavba nebo rekonstrukce **zařízení a nákup vybavení** pro poskytování terénních, ambulancních a/nebo pobytových sociálních služeb,
5. výstavba nebo rekonstrukce **kommunitních center a nákup vybavení,**
6. založení a/nebo rozvoj **sociálního podniku** (vč. potřebného vybavení),
7. budování a modernizace **infrastruktury pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání** (tj. škol a školských zařízení, domů dětí a mládeže, středisek volného času a dalších vzdělávacích institucí pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání ve vazbě na klíčové kompetence) v souladu s Místním/Krajským akčním plánem,
8. budování a modernizace **infrastruktury základních a středních škol** (např. modernizace a budování učeben ve vazbě na klíčové kompetence a bezbariérovost) v souladu s Místním/Krajským akčním plánem.

9. Podnikatelské subjekty (FO a PO) - mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, jakož i zemědělci.

1. rozvoj nezemědělských činností zemědělských podnikatelů (např. investice do agroturistiky, vybudování pohostinství, vybudování prostor pro poskytování nových služeb jako je oprava zemědělských strojů, apod.)

10. Poskytovatelé sociálních služeb (zapsaní v registru)

1. **stávající sociální služby** poskytované ambulancí, terénní či pobytovou formou v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Jihomoravského kraje,
2. **nové sociální služby** poskytované ambulancí, terénní či pobytovou formou v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Jihomoravského kraje,
3. **služby poskytované v komunitních centrech** mimo režim zákona č. 108/2006 Sb.,
4. výstavba nebo rekonstrukce **zařízení a nákup vybavení** pro poskytování terénních, ambulancních a/nebo pobytových sociálních služeb,
5. výstavba nebo rekonstrukce **kommunitních center a nákup vybavení.**

11. Školy a školská zařízení (bez ohledu na zřizovatele)

1. **příměstské tábory** v době školních prázdnin,
2. **zařízení péče o děti** nad rámec školních družin a klubů,

MAS Hustopečsko
Místní akční skupina

3. **vznik a provoz dětských skupin,**
4. **programy a činnosti pro osoby ohrožené sociálním vyloučením nad rámec zákona č. 108/2006 Sb.** (např. vzdělávání, zvyšování finanční gramotnosti),
5. **aktivity na zvýšení zaměstnatelnosti osob ohrožených na trhu práce** (např. poskytování kariérového poradenství a vzdělávacích kurzů, podpora zahájení podnikatelské činnosti formou vzdělávání a poradenství, ergo diagnostika),
6. budování a modernizace **infrastruktury pro předškolní vzdělávání** (tj. mateřských škol, dětských skupin, spolků péče o děti, mateřských center apod.) v souladu s Místním akčním plánem,
7. budování a modernizace **infrastruktury pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání** (tj. škol a školských zařízení, domů dětí a mládeže, středisek volného času a dalších vzdělávacích institucí pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání ve vazbě na klíčové kompetence) v souladu s Místním/Krajským akčním plánem,
8. budování a modernizace **infrastruktury základních a středních škol** (např. modernizace a budování učeben ve vazbě na klíčové kompetence a bezbariérovost) v souladu s Místním/Krajským akčním plánem.

12. Uskupení nejméně dvou mikropodniků (tj. spolupracujících subjektů), z nichž alespoň jeden je zemědělský podnikatel nebo výrobce potravin nebo subjekt hospodařící v lesích

1. **společné technologie či stroje** k výkonu činnosti spolupracujících subjektů,
2. **modernizace nebo nová výstavba skladovacích a výrobních prostor,**
3. **stavební úpravy** potřebné pro efektivní využití zdrojů,
4. vznik a koordinace spolupracujících subjektů (tj. např. spolupráce na tvorbě studií a podnikatelského plánu).

13. Uskupení minimálně dvou spolupracujících subjektů, z nichž alespoň jeden je zemědělský podnikatel nebo výrobce potravin

1. **vznik, rozvoje a společná propagace krátkého dodavatelského řetězce nebo místního trhu.**

14. Výrobci potravin, výrobcí krmiv nebo jiné subjekty aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů

1. **výstavba a rekonstrukce budov, pořízení strojů, nástrojů a zařízení** pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků, skladování zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování,
2. **investice do zvyšování a monitorování kvality produktů,** investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh a do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu.

15. Zařízení péče o děti do tří let

1. budování a modernizace **infrastruktury pro předškolní vzdělávání** (tj. dětských skupin, spolků péče o děti, mateřských center apod.) v souladu s Místním akčním plánem.

16. Církev a církevní organizace

1. výstavba nebo rekonstrukce **zařízení a nákup vybavení** pro poskytování terénních, ambulancních a/nebo pobytových sociálních služeb,
2. výstavba nebo rekonstrukce **kommunitních center a nákup vybavení,**
3. výstavba nebo rekonstrukce **sociálního bydlení** (vč. základního zařízení bytu),
4. založení a/nebo rozvoj **sociálního podniku** (vč. potřebného vybavení),
5. budování a modernizace **infrastruktury pro předškolní vzdělávání** (tj. mateřských škol, dětských skupin, spolků péče o děti, mateřských center apod.) v souladu s Místním akčním plánem,
6. budování a modernizace **infrastruktury pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání** (tj. škol a školských zařízení, domů dětí a mládeže, středisek volného času a dalších vzdělávacích institucí pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání ve vazbě na klíčové kompetence) v souladu s Místním/Krajským akčním plánem,
7. budování a modernizace **infrastruktury základních a středních škol** (např. modernizace a budování učeben ve vazbě na klíčové kompetence a bezbariérovost) v souladu s Místním/Krajským akčním plánem.

Obec Bořetice
starosta obce František Petrásek
691 08 Bořetice 39

Vážený pane starosto,

jménem společnosti Ground line s.r.o. si Vám dovoluji předložit základní informace o postupu našeho developerského projektu v Bořeticích „Na panském“. Současně bychom Vás rádi požádali, zda byste mohl s aktuálním stavem seznámit zastupitelstvo obce a případně, například prostřednictvím Vašeho obecního zpravodaje, nebo jiným podobným způsobem, i obyvatele obce.

Práce na projektu byly významně zdrženy neočekávaně rozsáhlým archeologickým průzkumem. Ten byl k dnešnímu dni ukončen a archeologové předloží do 15.12.2017 závěrečnou zprávu. Paralelně došlo k dokončení výstavby kanalizační sítě a nyní probíhá finální část doprojektování neočekávaných terénních úprav způsobených požadavky archeologů na skrývku terénu. Po tomto doprojektování budeme schopni vyčíslit všechny náklady na přípravu území a k 01.02.2018 zveřejníme cenovou mapu pozemků. Ke kompletnímu dokončení inženýrských sítí čekáme na finální termín společnosti E.ON, která si sama realizuje výstavbu elektrického vedení, nicméně dle aktuálního stavu jednání očekáváme, že k 1.7.2018 budou všechny sítě dokončeny a budeme tak moci odstartovat výstavbu vzorových domů a prodej pozemků, na nichž tedy bude možno od léta příštího roku zahájit individuální výstavbu. U ní budeme v maximální možné míře dbát na to, aby zástavba zachovala prvky venkovského bydlení odpovídající jejímu umístění a aby celkový charakter nově zastavěné oblasti měl architektonicky jednotný, a tedy i z hlediska budoucích obyvatel přívětivý a ucelený charakter.

Josef Kunc
jednatel společnosti

GROUND LINE
GROUND LINE s.r.o.
V Zahrádkách 2155/3, 568 02 Svitavy
IČ: 284 84 819, DIČ: CZ28484819

Zpráva o činnosti obecní knihovny

Knihovna byla otevřena přes celé letní prázdniny. V současnosti probíhá v naší knihovně výstava prací dětí z naší školky.

V září jsem přivezla mnoho pěkných knih z Výměnného fondu Břeclav, máme také mnoho nových knih, přijďte si vybrat něco hezkého ke čtení.

Připomínám naše webové stránky www.knihovnaboretice.webk.cz, na kterých se dozvíte o knihovně a probíhajících akcích více.

Jsou stále k dispozici ke koupi folklórní vystřihovánky.

Děti si mohou přijít do knihovny zahrát různé deskové hry, půjčit si řadu zajímavých knih a časopisů. Těším se na všechny současné a budoucí čtenáře v novém roce.

Přeji Vám všem krásné pohodové vánoční svátky a šťastný nový rok 2018.

Vaše knihovnice Lenka Grůzová

Stromy svobody

Motto: „Jsou stromy, které si budeš do smrti pamatovat jako některé lidské tváře, jsou stromy, které jsou téměř svaté.“ (K. Čapek)

Proč sadit lípu?

V době obrození byly v lípě spatřovány symboly poetické, mírné a laskavé. Obdiv k lípě vyvrcholil na Slovanském sjezdu v Praze v roce 1848, na kterém se oficiálně stala lípa stromem Slovanů. Od té doby ji za svůj národní strom považují i Češi.

Strom svobody 1918–2018

Nadace Partnerství vyhlásila výzvu sadit ke stému výročí vzniku Československé republiky stromy svobody. V letech 1918 a 1919 jich lidé vysadili tisíce. Do výsadby se zapojili starostové, žáci a členové spolků. Byla to velká sláva. Zpívala se hymna a někde se ke kořenům vkládaly pamětní listy. Sázely se i později v letech 1928, 1945, 1968, vždy, kdy si lidé chtěli připomenout a oslavit význam svobody a demokracie. V příštím roce se tedy budou v celé naší republice sázet tyto stromy 27. 10. 2018. Proto navrhuji připojit se k této výzvě:

- Najít místo, kam tento strom vysadit. K jeho hledání zapojit všechny z Bořetic a rodáky. Rozhodnout o tom, zda se vysadí jeden nebo více stromů, a rozhodnout, zda to má být lípa.
- Připravit již v průběhu roku vzrostlejší strom vypěstovaný v hrnci.
- Připravit pouzdro, které se zakope ke kořenům s dokumenty o nás a posledních 100 letech obce.
- Strom svobody zasadit slavnostně za účasti občanů, žáků a spolků.
- Rozhodnout o tom, zda udělat v té době výstavu dokumentů a fotografií o 100 letech obce.

Takovéto stromy máme již v obci. Je to strom u KD vysazený občany „padesátníky“ v roce 1968, na hřbitově u obřadní síně a uprostřed parku na památku našich věrozvěstů Cyrila a Metoděje.

Václav Petrásek

Vichřice nebo již orkán?

V neděli 29. října se přes celou Evropu přehnala druhá největší větrná bouře po Kyrilovi v roce 2007, kterou pak následovala Emma. Při nich však škody u nás nebyly velké. Teprve tento silný vítr nazvaný Herwart si zařadil i u nás. Názvy těmto větrným smrštím přiděluje „Institut für meteorologie“ při Svobodné univerzitě v Berlíně. Za 299 eur (8 200 Kč) může každý nabídnout svůj nápad a čekat, kdy se použije.

Nedělní odpolední větrná smršť měla v Česku na svědomí i čtyři lidské životy. U nás v Bořeticích to byly škody jen na majetku. Meteorologové, televize i rozhlas sledovali postup větru Evropou a informovali nás o jeho následcích. Odpolední silné nárazy větru u nás již podruhé povalily zděné oplocení farské zahrady u staré školy. Ta spadla již v minulém roce, byla opravena a zesílena, ale nedělní nárazy větru znovu nevydržela. Živel řádil také v areálu sklepů pod Kravíma horama, kde rozházel plechovou garáž za jednou lisovnou horního řádku sklepů. Střechu zvedl a přehodil přes střechu lisovny

a uložil ji na silnici mezi řady sklepů. Naši hasiči museli střechu rozebrat a odklidit. Již počtvrté, podle informace předsedy zemědělského družstva Ing. Maincla, vítr strhl čtvrtinu střechy na dnešním hotelu Modré Hory, dřívější administrativní budově ZD. Na kostele se uvolnilo a spadlo několik desítek tašek nově opravené střechy.

Škody jsou již opraveny a můžeme jen doufat, že nepříjde ještě něco horšího.

Václav Petrásek

Společenská kronika

Vítejte mezi námi:

srpen:

Adéla Němečková
Adam Kaláb
Matouš Nešpor

říjen:

Adam Machovský

prosinec:

Maxim Langer

Z našeho středu navždy odešli:

červenec:

Zdena Jakubcová

říjen:

Jan Mareš

listopad:

Josef Hlavňovský

Stanislava Grůzová

Petr Petrásek

Sňatek uzavřeli:

duben:

Šárka Herůfková a Jaroslav Křivánek
Michaela Michnová a Petr Němeček

srpen:

Zuzana Režná a René Černochoch

září:

Kateřina Gistingarová a Ondřej Sadílek
Klára Kovacsová a Tomáš Režný
Michaela Švástová a Ivan Švásta
Tereza Bártová a Martin Zigo

říjen:

Miroslava Pavlíčková a Milan Herůfek

listopad:

Zuzana Haltmanová a Jiří Žowliak

Jubilanti:

Jubilanti 70 let

říjen:

Stanislava Kupková

prosinec:

Jana Jakubcová

Josef Komárek

Ivanka Horňáková

Jubilanti 85 let

říjen:

Jan Petrásek

Marie Šafaříková

Jubilanti 75 let

říjen:

Ladislav Chrástek

prosinec:

Augustin Grůza

**Přejeme všem hodně
zdravíčka a osobní
spokojenosti.**

Mockrát děkujeme všem, kteří přispěli na vydávání Bořetických listů:

Neznámý dárc	za 200 Kč
Pan Petr Bařina, USA	za 1 000 Kč
Paní Marie Valná, Brumovice	za 1 000 Kč
Paní Aneřka Jurasová, Bořetice	za 200 Kč
Paní Marie Kalvodová, Źatčany	za 200 Kč
Paní Jaroslava Źatecká, Praha	za 500 Kč
Pan Pavel Pazderka, Kyjov	za 200 Kč
Paní Marie řkubicová, Velké Bílovice	za 200 Kč
Paní Marie Ostřížková, Bořetice	za 200 Kč
Manželé Věra a Jaroslav Machačovi, Bořetice	za 500 Kč
Paní Marie Bartáková, Měnin	za 500 Kč
Paní Aneřka Petrářková, Bořetice	za 300 Kč
Pan Václav Bařina, USA	za 2 000 Kč
Paní Marie Beránková, Tvarořná-Velatice	za 250 Kč

Všem ještě jednou mockrát děkujeme.

DSO Modré Hory slaví deset let společné práce

V úterý 14. listopadu se seřli bývalí i současní starostové obcí Kobylí, Bořetice, Vrbice a Velké Pavlovice ke společnému setkání při příležitosti 10. výročí založení dobrovolného svazku obcí Modré Hory. Toto setkání se konalo symbolicky na stejném místě, kde myřlenka založení svazku v roce 2007 vznikla – v Bořeticích v Kraví hoře ve sklepe bývalého starosty Václava Surmana.

Starostové pěti obcí se tehdy na pozvání starosty obce Bořetice seřli třikrát, v březnu, v dubnu a v květnu, a rozhodli, že DSO Modré Hory založí. Letošní setkání bylo neformální vzpomínkové. Impuls k založení svazku dal před léty vinařský odborník profesor Vilém Kraus, který kraj zmíněných obcí nazval Modré Hory díky pěstování převážně odrůd červených vín. Za deset let existence dobrovolného svazku obcí se vyprofiloval tento kraj tak, že je vyhledávanou turistickou destinací díky dobrému vínu a vřidnosti místních obyvatel. Svazek obcí Modré Hory přispěl nejen k rozvoji turistického ruchu, ale také k pospolitosti jeho obyvatel, kteří se setkávají na kulturních akcích pořádaných svazkem obcí Modré Hory.

Označení Modré Hory se vřilo také v soukromém sektoru. Stejný název používá také hotel a vinařství. Je dobře, že označení Modré Hory si přisvojili i významní vinaři z těchto pěti obcí, kteří se spojili a vytvořili označení pro svá červená vína s názvem VOC Modré Hory – víno originální certifikace.

A je dobré, že název Modré Hory se pro naši oblast vřil a vtiskl našim obcím ráz jedinečnosti a výjimečnosti mezi pěstiteli červených odrůd vinné révy a výrobcí červených vín..

Václav Surman

Ovzduší v Bořeticích

Dostal jsem k prostudování výstup z práce GaREPU, společnosti pro regionální ekonomické poradenství, která zpracovávala projekt Programy rozvoje obcí pro mikroregion Hustopečsko, pro naši obec pod názvem „Program rozvoje obce Bořetice na období 2018–2023“. Některé odpovědi na kladené otázky byly dobré a vedení obce by se jimi mělo řídit. Některé však byly naivní, neuskutečnitelné a některé „zamindrákované“ a bylo možno odhadnout jejich autora. Zaujalo mě několik názorů na ovzduší v obci.

Nejvíce připomínek bylo k zápachu od bioplynky a chovu kuřat v ZD v letních měsících. Jsou tam požadavky občanů, aby obec vyvolala jednání se ZD. Dokonce jedna odpověď zněla: „Máme hezkou obec, ale smrdí.“

Několik odpovědí bylo i k topení v zimních měsících. Je tam i návrh, aby obec kontrolovala, čím občané topí. Můžu říci, že to u nás dnes není tak zlé. Můžu si dovolit tvrdit, že mimo toho „smradu“ máme jedno z nejčistších ovzduší v republice proti některým městům, která se v tomto období dusí. Topení občanů sleduji již několik roků pro potřeby kronikářů a teď pro sebe. Ne vždy, ale někdy napočítám do pěti domů s černým kouřem, kde se spaluje, co se nemá. V několika případech se to opakuje u některých domů při zapalování kotlů. Až do 90. let minulého století to bylo však jiné.

Bydlel jsem mnoho let v Břeclavi. V 80. letech jsem stavěl v Bořeticích dům a jezdil jsem na něm pracovat od pátku do neděle. Na podzim, když se začalo topit a dojel jsem na kopec nad dnešní benzínkou, byl nad celou obcí deštník smogu. Topilo se převážně v kotlech na uhlí, kamnech a sporácích. Topilo se vším, co bylo v domě, od uhlí (lignitu z dolů od Hodonína), přes dřevo, plasty až po staré gumáky. Některí občané topili i kaly z ostravských dolů, které byly velmi laciné, vozily je sem na vagonch dráhy. Ale začínalo se topit

i jinak. Nafta byla levná, navíc některým řidičům se podařilo ušetřit naftu, kterou pak topili. Některí občané si pořídili velké nádrže, do kterých pak podnik Benzina navážel naftu ve velkém. Začalo se používat však také zkapalněného plynu propan-butanu, převážně na vaření, a také akumulárního vytápění elektřinou, která byla tehdy levná. Energetici (JME) však příliš nechťeli občanům připojení povolit, neboť elektrická síť v obci nebyla stavěná na takové odběry. Pracoval jsem u nich a po zvolení starostou v roce 1990 jsem začal pracovat (mimo jiné stavby) na zesílení sítě. Vybuďovalo se osm nových transformátorů kolem obce, od kterých byla do obce vedena elektřina silnými kabely, připojovaly se domy kabely a sloupky a přípojky se odstraňovaly. Cílem bylo zavit obec sloupů do roku 2000. Podařilo se to však jen v polovině obce a začala se elektřina zdražovat. Stát nás tehdy lákal na „kotlíkové dotace“. Občané nás pak tlačili do plynořikace a ta se podařila v celé obci. Je jen málo domů, které nemají zaveden plyn. Přijíždíte-li od Pavlovic, ten pověstný deštník smogu nad obcí již nevidíte.

Václav Petrásek

P. S. Příště otiskneme další témata z tohoto programu.

Pozvánka na myslivecký ples

Myslivecký ples se uskuteční dne **13. 1. 2018** v KD, začátek ve **20 hodin**, k poslechu a tanci hraje kapela Horenka, bohatá tombola a zvěřinové občerstvení zajištěny.

Blíží se nám Reprezentační ples SSR KH

Kdy: **sobota 3. února 2018 od 20 hodin**

Kde: sál KD Bořetice.

Hraje dechová hudba. BOHATÁ TOMBOLA ZAJIŠTĚNA.

Během večera proběhne nástup vlády a prezidenta, veřejné zasedání, schvalování nových zákonů a samozřejmě nebude chybět ani nějaká ta ptákovina, jako bývá zvykem. V baru pro Vás budou připravena teplá a studená jídla, pivo, destiláty, nealko a nebude chybět ani víno z naší vinné banky.

Rezervaci míst si můžete sjednat na tel. 724 964 250 (pan Karel Pilař) anebo na e-mailu pilarboretice@seznam.cz.

Pozvánka na hasičský ples

SDH Bořetice srdečně zve na tradičně netradiční hasičský ples s kapelou The Teachers, a to v sobotu **17. února 2018** od **20 hodin** v KD Bořetice.

Novinky z kravihorské krajinky

Dobrý den, vážení čtenáři. Ozývám se vám zase z Kravihorské republiky. Od posledního čísla BL se toho u nás kolem vinařství a vinohradnictví událo hodně. Jsem omezen kapacitou listů, tak tedy pouze stručně:

- Celý červenec a srpen k nám spolupracující cestovní kancelář vozila vždy na týden celý autobus důchodců. Pondělí bylo vždy zaměřeno na naši obec, Kravihorskou republiku a víno.
- 24. srpna navštívila Bořetice a sklepy početná delegace korejských novinářů, kteří se zajímali o naše víno a vinařství (podrobněji níže).
- 2. září přijelo do naší obce 35 onkologických pacientů. Měli si prohlédnout obec a areál sklepů. Tlačení časem byla prohlídka vynechána a krátkou informací o nás jsem provedl v hotelu Modré Hory při obědě.
- 9. září byla u ministra Procházky (Špacíra) již patnáctá recesistická svatba.
- 16. září přijela do KHR skupina Němců. Zajímali se o naši recesistickou republiku, víno a sklepy.
- 7. října jsme byli součástí burčákových slavností. Modřími Horami se vydalo mnoho zájemců o burčák. U nás bylo otevřeno jen několik sklepů.
- 14. říjen byl zasvěcen tradičnímu Běhu za burčákem a Běhu Bořeticemi. Obec, KHR a hasiči jsou součástí této akce již od začátku historie tohoto běhu.
- 4. listopadu se v KHR uskutečnil již devátý ročník Putování za mladým vínem, kterého se zúčastnilo na tisíc návštěvníků. Bylo otevřeno 15 sklepů. KHR se rozhodla nezasahovat do průběhu. Kdo chtěl, mohl si otevřít svůj sklep, prodejci své stánky s občerstvením, prodávalo se zde dokonce i ovocné víno. Kapela letos chodila po otevřených sklepech, v nichž se zastavila a hrála.
- 11. 11. se v hotelu Kraví hora uskutečnilo již tradiční zahájení Svatomartinských vín. Prezident na furt přečetl dopis, který dostal od sv. Martina a po odpočítání 11 minut šly první špunty ze Svatomartinského vína 2017 ven. Tyto slavnosti jsme u nás

v hotelu Kraví hora prováděli poprvé již v roce 2004 za účasti ředitele Vinařského fondu, Ing. Machovce, majitele ochranné známky, vinaře pana Kopečka a dalších osobností. My jsme jim ukazovali, jak by tyto slavnosti měly do budoucna vypadat, a vinařský fond to převzal. Po skončení jsme rozmlouvali o této akci s panem Sadílkem (majitelem hotelu KH) a panem Kopečkem. Ten nás pochválil a doslova řekl: „Vy jste byli první, kdo pochopili, jaký potenciál dříme v takové akci, když se v budoucnu uskuteční.“ Za rok to již prováděl ve velkém Vinařský fond, který koupil ochrannou známku. V tom čtvrtém roce bylo jen několik desítek lahví Svatomartinského. Letos přes dva miliony.

- 24. listopadu přijelo do Bořetic na Kraví horu 15 starostů a zaměstnanců obecních a městských úřadů z Vysočiny.
- 4. prosince zasedala vláda KHR a projednávala mimo jiné i dopady, které čekají i malé vinaře v příštím roce, kdy v březnu nebo v červnu bude platit EET i pro ně.

Korejci v Kravích horách

Na konci října navštívila Bořetice dvacetičlenná delegace korejských novinářů a obchodníků v doprovodu zaměstnanců obou zemí. Novináři a obchodníci se zajímali o naše vinařství a možnosti obchodu s vínem. Delegace navštívila i vinařství Ludwig, zde se jí ujala ředitelka, Ing. Liana Hrabálková. Majitel vinařství, Ing. Ludvík Šlancar informoval o tom, že se obchod s vínem s touto oblastí již čile rozbíhá a putovaly k nim již kontejnery s bořetickým vínem. Poté si delegace prohlédla areál sklepů v doprovodu prezidenta na furt. Návštěva byla ukončena v jednom malém sklípku, kde ochutnali i produkci malovinaře.

Václav Petrásek, prezident „na furt“

Půvab vinohradnických staveb

Vinohradnictví, pěstování vína se dotýká nejen utváření krajiny a kraje, ale i vinohradnických staveb, dokonce i povahy a kultury jeho obyvatel. Vinařské sklepy mají i určitý magický vliv na kolemjdoucí, vyzařují určitou pohodu, líbeznost, vůni, přitahují turisty, vnucují zastavit a pokochat se. Odjakživa byly nejen místem práce, ale i společenských setkávání, součástí života. To cítíme nejen u nás, ale vnímáme to i v sousedních zemích. Ve Švýcarsku jsem se dověděl, že Charlie Chaplin, který se na stáří usadil pod vinorodými stráněmi ve Vevey, prohlásil: „Kulturní člověk má žít tam, kde se pěstuje víno!“

Projíždíme-li Dolním Rakouskem, krajem zvaným Weinviertel, nebo údolím Dunaje, ve Wachau, rodícím víno vynikajících vlastností, jsme ovlivněni krásou kraje a souladem jeho staveb. Stráně jsou osázeny vinicemi již od římských dob a pod nimi nás uchvátí vesničky prostým půvabem od kostelíků po vinařské sklepy. Jsme mile

překvapeni mírou zachovalosti historických staveb a péčí o ně, ale také citlivostí dostaveb a novostaveb, které dotvářejí harmonický celek.

Podíváme-li se kousek za naši hranici, do městečka Falkenstein – v němž pro vinaře vznikl už v roce 1309 „Horenský zákoník“ –

potěší nás řady původních, zachovalých a opečovávaných sklepů. Jsou cílem mnoha návštěvníků. Areál není narušen novostavbami: současní velkovýrobci mají své výrobní postaveny mimo toto území a hosté mohou přenocovat v penzionech obce. Falkenstejnští vinaři jsou hrdí na svá vína a vystavují je každoročně také v obci Blatnička – Vesnici roku 2002 Jihomoravského kraje, se kterou mají uzavřeno družbu.

Rakušané vědí, že „příklady táhnou“, a proto přes 30 roků vydávají časopis „Niederösterreich schön erhalten“, v němž publikují příklady zdařilých realizací ve vesnicích. Účinek těchto vzorů se promítá ve stavební činnosti venkova. Publikované stavby mezi sebou soutěží o „Goldene Kelle“, o Zlatou zednickou lžici. Asi před třemi lety zvítězil vinohradnický areál obce Kirchstetten, v němž je původní zástavba udržována a dostavována příkladně, bez necitlivých dostaveb a přestaveb. Její prostý půvab a jedinečnost prostředí působí na nás podmanivě až kouzelně.

Rakouské vesnice a sklepní areály se nám líbí, leč nedokážeme je napodobit. Nevidaný rozvoj vinařství po roce 1990 doplnil pracovní a skladištní funkci sklepů o provoz společenských a pohostinských služeb. Zvýšené počty návštěvníků, zájezdy, exkurze a dny otevřených sklepů vyžadují příslušné stavební úpravy sklepů pro posezení hostů, přípravny pro jejich pohoštění, hygienické a sociální zařízení. Z hlediska společného zájmu všech – to znamená jak občanů, tak i vinařů, ale i hostů a potenciálních návštěvníků – je důležité, aby při této stavební činnosti byl v prostředí zachován soulad.

O to se sice snažil starosta obce i vláda SSR Kraví hora, proběhl zde v roce 2011 odborný seminář, z něj byl vydán poutavý sborník s barevnými fotografiemi, návrhem úprav řady sklepů jsem přispěl také já, avšak vývoj v areálu jde svou individuální volnou nahodilou cestou. Samozřejmě nelze vývoji bránit, spíše je třeba jej vítat, ale neměl by být bez celkové koncepce, a snad i vůle k společné cestě. Při stavebních úpravách má každý z vlastníků sklepa myslet na celek, mít ohled na společné zájmy.

Zopakujeme si tedy soupis nejčastějších chyb, které narušují sourodé prostředí:

1. Vložení patrových i vícepatrových staveb a rozměrná velikost dostavby je nejhorším přečinem. Změní se tím měřítko areálu, poruší se panorama celku. Tuto chybu nelze napravit, je trvalou změnou charakteru areálu.

2. Nejednotnost střech, různé tvary, sklony, převýšení a orientace hřebenu střech, vestavba vikýřových okenních otvorů, různorodé materiály krytiny.
3. Rozměrné okenní otvory, zřízení balkonů, lodžii, novotvarů ve zdivu, napodobování městských vzorů, exhibice projektantů.
4. Cizí a novodobé materiály, jako jsou žulový lomový kámen, bílé či šamotové cihly, obklady lesklou keramikou, zasklené plochy, akrylátové omítky, nové stavební technologie.
5. Přemíra folklorizace, nepatřičná malebnost, pestrá barevnost tam, kde sluší bílá s modrou podrovnávkou, nevkus, neúcta k tradici, obchodnická podbízivost tam, kde má být prostota.

Cílem mého příspěvku je zdůraznit, že vinohradnické areály vytvářejí společenství. Mají mít přívětivou a milou tvář, mají těšit jak občany, tak i návštěvníky, vítat je kultivovaností, tradicemi, spíše venkovskou prostotou než okázalostí.

Ing. arch. Jan Kruml

Falkenstein

Kirchstetten

Rakousko

SAMI SOBĚ

Názor na bořetický kroj – odezva na článek p. Petráska z posledních BL

Nejvíc nás, tetičky oblékačky, zvedl ze židle urážlivý výrok, že některé reformátorky udělaly kroje do cirkusu. Tak se může vyjádřit člověk, který neví, co za práci dá příprava takového kroje, o penězích ani nemluví.

Nemůže dávat za vzor kroj z jiné vesnice, protože všude jsou jiné kroje a jiné zvyky. Nechci se nikoho dotknout, ale p. Petrásek se trochu pomýlil, a neví, co slovo „oblékačky“ znamená. Ty neoblékají jenom svoje děti, ale chodí oblékat stárky domácí a někdy i do sousedních obcí, podotýkám: za žádnou odměnu. Odměnou je, že sů všecí spokojení.

Tak a teď bych chtěla poděkovat všem, kteří v minulosti reprezentovali Bořetice. Když naše krojovaná mládež nesla P. Marii do Žarošic na púť, tehdy tam ještě nebyli ani Vrbečtí, ani Kobylští. Tehdy měl p. Petrásek vidět, jak všichni obdivovali náš kroj. Děvčatom zdvíhali sukně a počítali, kolik jich mají. Také se chodilo v kroji na zlaté svatby, na žehnání vína, pod Kraví hory vítat delegace, do Brna...

Nejvíc se ale mladí těšili na krojový ples do Prahy. Kdyby tam p. Petrásek jel jako starosta, pak by mohl porovnávat kroje. Jezdil s nama místostarosta, p. František Šebesta. Mladým moc děkoval a vždycky jsme se vraceli s dobrým pocitem domů. Za to všechno patří dík paní Kornutové.

Ještě se zmíním o předhodovním tancování. Po tři večery se několik tetiček šlo podívat, jak budů mladí tancovat, a ti, co to ještě neumí, jak se to budů učít. Bohužel jsme se vracely zklamané. Žádné tancování nebylo. Všichni se bavili v pařbúdě.

Měla bych toho na srdci ještě víc. Jenom ale podotknu: „Když není žádná zásluha, tak nemá být ani kritika, a ještě urážlivá.“

Za tetičky čůhačky a oblékačky Terezie Pazderková

Prosím vás, co je to úcta?

Je to pár let zpět, kdy naše malá skupinka kamarádů nemohla chybět na žádném plese, hodech a jakékoliv akci, na které (jak já říkám) se bouchlo na buben.

Tetičky čůhačky nám vždycky přišly jako něco úplně přirozeného, a jak mi určitě i starší pamětníci dají za pravdu, bez nich se neobešly ani hody, ani žádná jiná akce. Jsou součástí dědiny, tak jako chlapi, kteří proberou vše v hospodě, na fotbale, a hlavně ve sklepě.

Nám tetičkám zůstávají rožky na ulicích a již zmíněné akce. Kdo chce vyčítat nějaké vdově, že nechce jenom sedět doma nebo lítat po poli, ale ráda se zajde podívat na krojovaná děvčata, která třeba oblíkala, anebo tam má buď dcery, vnučky, anebo dokonce pravnučky?

Nikdy jsem do Boř. listů nepsala a nejsem žádný pisálek, ale abych vysvětlila, proč jsem se tak rozhodla...

Letošní hody se zase vydařily, i když se přiznám, sama jsem z nich měla zpočátku zvláštní pocit, protože situace, jaká nastala letos, jindy nebyla (jeden pár a dva sklepníci bez děvčat). V úterý jsem dostala úkol hlídat vnučku Aničku v kroji, a hlavně v průvodu, na který se ona nesmírně těšila. Děvčata byla jedna krásnější než druhá a já se ocitla v řadách „čůhaček“. Obdivovala jsem krásu krojů a dřinu všech, kteří si dají tu práci, aby děvčata vypadala tak, jak každé hody – překrásně. Já sama jsem v kroji nechodila, ale čím jsem starší, tím víc si vážím tetiček a všech, co do krojů „dělají“. Kdo to nepoznal, neví, o čem mluví.

Moje dcery díky mé mamce tu lásku ke kroji mají a zdědila ji i moje vnučka a vnouček. Nepopírám, že jsem se pyšnila, že jsou součástí průvodu. Po odchodu od první stárky se šlo k prvnímu stárkovi. Všude se k nám „čůhačkám“ chovali moc hezky. Z nikoho jsem neměla pocit, který by říkal: co tu dělají?

A pak to přišlo. Najednou jeden Bořečák pronesl větu, která mě hodně nadzvedla, i když si myslím, že nepatřila mně, protože jsem ještě mladší než tento muž. „Co tady dělají ty důchodkyně?“ I když jsem člověk, který zastává názor, že i NE se dá říct slušně, najednou se ve mně něco zlomilo a dost od plic jsem mu vysvětlila, že ony mají na hodech větší zásluhu než on, který se přišel jen zadarmo najíst a napít, protože na sóle jsem ho už neviděla, a ony s láskou sledují svou práci v podobě oblečených krojů.

Strašně mě to mrzelo za všechny ty tetičky (čůhačky), které se na nic nezmohly, a já jen viděla, jak je to bolí.

Moc bych si přála, aby tento článek pomohl k zamyšlení, a když se někdo v budoucnu bude chtít navázat do „čůhaček“, aby si uvědomil, že když Bůh dá, do tetiček a strýců dorosteme všichni.

Alena Kostihová

Poctu T. G. Masarykovi déšť nepřekazil

V neděli 17. 9. 2017 se od 15 hodin uskutečnilo slavnostní znovuotevření Masarykova domku spolu s kulturním programem u příležitosti 80. výročí úmrtí T. G. Masaryka. Návštěvníkům akce Masaryk 80 se představily nejen místní a přespolní folklorní soubory, ale také vzácní hosté.

Před celkovým ohlédnutím za tímto projektem je na úvod vhodné osvětlit okolnosti jeho vzniku. O myšlence na realizaci této akce jsme společně s kolegy z Hnutí Brontosaurus diskutovali již na sklonku prosince 2016, a to v rámci příprav celoročního programu oslav 10. výročí fungování hnutí v Čejkovicích. V březnu tohoto roku jsme pak koncepci, která se skládala z návrhu rekonstrukce původní expozice v Masarykově domku a z kulturního programu v prvorepublikovém duchu, představili obci Čejkovice. Milým překvapením pro nás bylo zejména zjištění, že rekonstrukci expozice již zajišťuje paní Marie Ritterová a že naše vize jsou téměř identické. Během pravidelných schůzek na radnici v nadcházejících měsících jsme pak postupně dolaďovali celkovou podobu projektu a rozvíjeli myšlenky, které by akcí učinili výjimečnou.

Pro náš záměr se postupně podařilo získat finanční i mediální podporu ze strany několika důležitých partnerů. Jste-li posluchači pořadu Srdcovky Zdeňka Junáka na vlnách ČRo Brno a v den konání akce (či později) jste navštívili zrenovovanou expozici, jistě Vám neuniklo, že právě Zdeněk Junák propůjčil hlas audionahrávce, která expozici doprovází. O akci se ve svém pořadu také několikrát zmínil. Hodonínský deník nám poskytl reportáž jak před konáním, tak po uskutečnění akce. Finanční stránku věci zajistila obec Čejkovice za podpory Nadace ČEZ.

Samotný slavnostní den byl přichystán podle pečlivě připraveného harmonogramu. Veškeré dění se mělo odehrávat před Masarykovým domkem a na prostranství u Sokolovny. Naše snažení však bohužel překazil vydatný déšť, který zapříčinil, že veškeré dění muselo být přesunuto do prostor Orlovny. Přesto, že jsme byli nuceni některé části dramaturgie pozměnit či zcela vypustit, zaplněnost sálu nás přesvědčila o tom, že o Masaryka je zájem i v dešti.

V průběhu slavnostního odpoledne se návštěvníkům, mezi nimiž nechyběli ani ti z Bořetic, představili hosté z akademické i mimoakademické sféry a folklorní soubory, mezi nimiž byly Divadelní soubor Čejkovice s úryvkem z Hovorů s T. G. M. od Karla Čapka, Mužský sbor

Révokaz a Ženský sbor Levandula, Folklorní pěvecký soubor Erteple z Hodonína a Neoveská cimbálová muzika. Návštěvníci mohli ochutnat množství dobových specialit, na nichž si daly záležet kuchařky ze školní jídelny při místní ZŠ, a také výborné pivo z minipivovaru Mazák v Dolních Bojanovicích, které zajistil Vinný bar. Atmosféra celého dne tak měla skutečně rustikální a dobový charakter, což bylo naším záměrem.

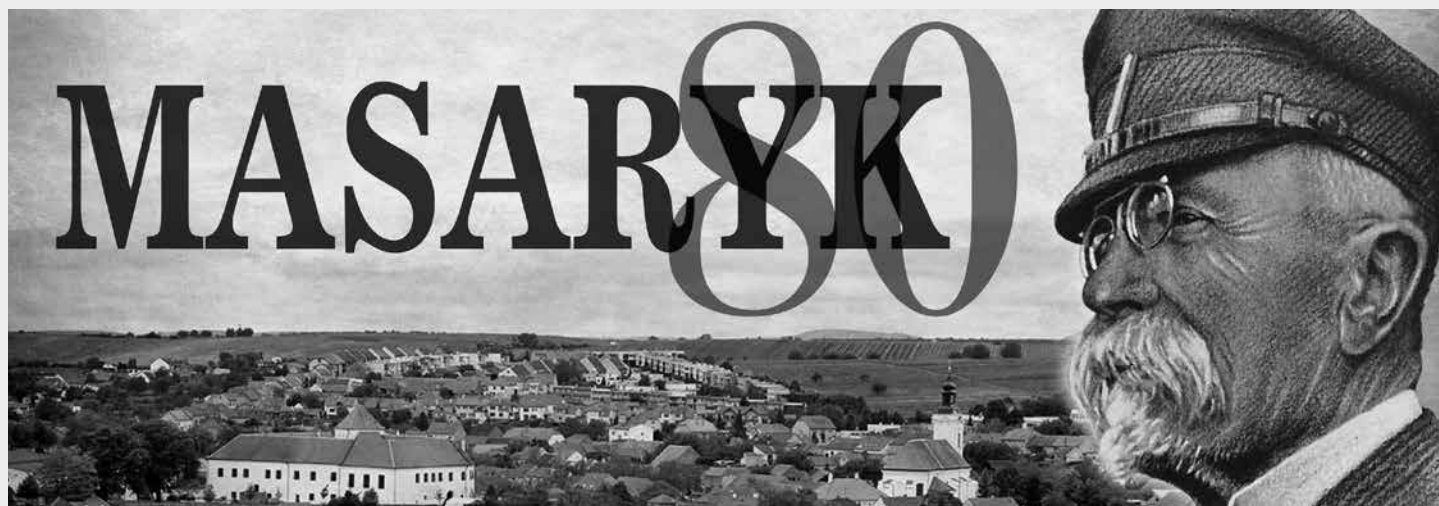
Přesto, že expozice byla pro veřejnost otevřena již od 15 hodin, potěšilo nás, že většina přítomných si její prohlídku vychutnala až po skončení kulturního programu v 17 hodin. Na tomto místě bych rád vyzdvihl úsilí paní Ritterové, která ve spolupráci s Masarykovým muzeem v Hodoníně a dalšími zainteresovanými osobami dokázala interiér domku nejen esteticky a technologicky posunout směrem k výrazně modernějšímu pojetí, ale zároveň jej prostorově otevřít tak, aby nabízel širší možnosti svého využití a stal se otevřeným kulturním prostorem a vyhledávaným místem jak pro turisty, tak pro domácí.

Abychom se k akci Masaryk 80 mohli vrátet nejen ve vzpomínkách, ale i na obraze, můžete se těšit na speciální dokument, který připravujeme ve spolupráci s panem Damborským z Čejče.

Realizace tohoto projektu pro mě byla především otázkou osobní cti a službou nezlomnému úsilí a myšlenkám velkých osobností naší historie, z nichž se, mnohdy velmi strastiplně, rodila naše svoboda, již bychom si měli dnes a denně vážit. Mohu-li si vypůjčit slova Ing. Stanislava Bernarda, vnímám, že naše společnost je postupně, plíživě, krok po kroku upjatější. Roste tlak na výkonnost lidí, roste byrokracie, politická „překorektnost“, mizí pocit vlastní zodpovědnosti, jež se zejména výše postavená společenská patra snaží vyvažovat siláckými gesty a podbíživými hesly.

Tento projekt měl být zejména připomínkou zdravého rozumu a hodnot, které měly, mají a snad i budou mít skutečný smysl..

Václav Otáhal, Hnutí Brontosaurus Čejkovice

Zdeněk Junák: Moje diskuze v bořetickém sklepě

Muž nezaměnitelného hlasu, plný energie. To je herec Zdeněk Junák. A snad s každým městem nebo obcí na Moravě má spojený nějaký zážitek. Na svých cestách se zastavil i v Bořeticích.

Zdenku, nejen se Srdcovkami Českého rozhlasu Brno cestujete Moravou křížem krážem. Děláte si tečky, kde jste už byl?

No, do mapy si to neznačím. Ale je pravda, že když mne někdo nebo něco zaujme, tak si tam pomyslnou tečku udělám. A uvědomím si to, kdykoli tudy jedu.

Tak schválně: Bořetice?

To mám krásnou vzpomínku. Před několika lety jsme se rozhodli, že se tam vydáme vinařskými stezkami. K rozhledně je to do kopce, a tak jsme zamířili raději dolů. A potkali jsme tam pana Františka. Jeho přijetí jsem už zapomněl – ale ten jeho sklípek ne. Tehdy v televizi běžela první série seriálu Vinaři, a místní se do mne pustili, že v tom seriálu shazujeme naše vinaře. A já jsem ten seriál obhajoval.

Vy jste ho dokázal obhájit?

Jestli dokázal, to nevím, ale přiznali, že existuje i jiný úhel pohledu. Říkal jsem, že pokud chceme někoho seznámit s výrobou a životem, musíme natočit dokument. Vinaři je seriál zábavný, postavený na reálných základech. A protože můj dědeček byl vinař, ptal jsem se: když ráno vstanete, začínáte jahodovým kompotem nebo palačinkou? Ne, dává se něco na vypálení červíka. Takže on tam ten základ s popíjením je. A líčil jsem i zážitky z vinohradu – a oni poslouchali. Věci z toho seriálu se dějí, možná méně často, ale někdy si to prostě nechceme přiznat. To je ale přece krásné, že se to u nás děje, že se vínečko pěstuje a že nám chutná.

Mimochodem, mluvíme o sklípčích a sklepech. Jste zvyklý na velká jeviště, netrpíte tam klaustrofobií?

Ve sklepech? Když se dodržuje pitný režim, tak klaustrofobie nehrozí. Musíte ale do správných sklepů. Nebo mít tu butylku s sebou, vždycky ale se správnými lidmi.

Jak moc je víno hnacím motorem kapely Vinařští romantici, ve které působíte?

Vínečko pijeme všichni, dodržujeme ten lékaři doporučovaný pitný režim. A máme to pod kontrolou.

To říká každý alkoholik...

(Smích) Ano, ale ještě se nestalo, že bychom museli zrušit koncert. Ale dneska už v podstatě jen jeden z nás má vinohrad, a to Jenda Kružík v Tvrdonicích. Nám zbývá konzumovat jen to, co nám kdo dá.

Posílají vám takové lahvinky třeba posluchači Srdcovek Českého rozhlasu Brno?

Samozřejmě, že tu a tam někdo přijde, i když spíš třeba donese pekáč buchet. Ale ten pořad mi hlavně ohromně dobří vnitřní baterky. Srdcovky v rádiu a divadlo jsou totiž moje srdcovky. Baví mě to každý

den, protože je to vždycky jiné, živé – a hlavně pokaždé se v rádiu setkávám se zajímavými hosty.

Staráte se o vnoúčata, vysíláte každý den v rádiu, pak zkoušíte a hrájete v divadle, do toho film, dabing, televize. Fakt vám k tomu dobíjení stačí kontakt s lidmi, nebývá to spíš obráceně, že herci prchají za klidem?

Energii беру z lidí a z té skvělé práce. Já bez lidí nemůžu být. Kdybych byl akademický malíř, nebo sochař, tak namaluju obraz, nikdo to nekoupí, pak se to za 200 let vytáhne – a já budu slavný. Ale jsem herec, a to bez lidí nejde. Když vás někdo potká na ulici a pochválí, že vás slyšel v rádiu, viděl v divadle, tak to ohromně nabíjí. Jsou samozřejmě i kritici, ale když je ta kritika konstruktivní, tak to si i rád nechám poradit. Ale jinak, třeba i díky Srdcovkám v brněnském rozhlase, jsou na mě lidé nesmírně milí a jsem rád, že si takto navzájem předáváme dobrou náladu. Já jim ve vysílání a oni mně pak ve vzkazech, na ulici. Prostě to – a je – mám rád.

Zdroj: ČRo Brno, autor: Jiří Kokmotos

Zdeněk Junák se narodil 6. prosince 1951. Pochází ze Slovácka, svůj profesní život spojil s Brnem, kde vysílá v Českém rozhlase Brno ve všední dny od deváté do desáté a v sobotu mezi desátou a dvanáctou hodinou pořad Srdcovky Zdeňka Junáka. Je oblíbeným hercem Městského divadla Brno, znají ho i televizní a filmoví diváci. A velkou část Moravy projel i se svým souborem Vinařští romantici.

Vyznání od našich sousedů

Nedá mi to se podělit o místě, kde bydlím a žiji...

Hlavní důvod, proč tyto řádky píši, jsou zcela prosté... jak se pravi a zpívá v jedné vánoční písni: „Jednou v roce na Vánoce...“ no tak u nás jsou Vánoce dvakrát do roka. Jednou jsou to Vánoce ty opravdové a jednou jsou to Vánoce, no vlastně pro nás také ty opravdové „vinařské“, i když si někdo pomyslí: „Co to tady plácám, Rakovník a vinařské Vánoce?“

Ano, je tomu prostě tak. Každý rok od poloviny září sledujeme šrumec u nás v sousedství a čekáme na našeho rytíře vína, až zavelí: „Sousedí, chystejte džbánky!“ Je to velká událost a oslava práce za celý rok, co za celý rok, za celá desetiletí. Oslava našeho souseda... rytíře vína, a to oslava pravého nefalšovaného burčáku, který vzniká přímo zde u nás v Rakovníku. Je nám nesmírným potěšením, že tento vynikající každoroční burčák pro nás připravuje (ono je to takové divné – připravuje – ale neznám ty hantýrky, co a jak se děje v těch soudkách pod zemí). Důležité je, že prostě chutná. A ten letošní... Teda fakt, nemůžu si pomoci, ale prostě byl nějak suprovější, než kdy předtím.

No a kdo jej pro nás, pro kamarády a sousedy připravuje? Nikdo jiný než sám rytíř vína, honorární konzul Svobodné republiky

Kraví hora, Ing. Rudolf Pánek. Takže to shrnu a snad to nenapiši nějak špatně, ale bydlím na velvyslanectví Svobodné republiky Kraví hora... a přesto bydlím v Rakovníku.

Ti, kteří mne znají, vědí, že mám těžkou alergii na alkohol všeho druhu. Ale prostě, když sů ty naše vinařské Vánoce, tak jsem ochotná obětovat vše! Co obětovat, to není obětování, to jsou prostě Vánoce! Takže když nastane ta pravá doba, je připraven telefon pro případ alergie, dušnosti, záchvatu, otoků a nevím, čeho všeho... ale nedá se tomu prostě odolat!!!

Takže Rudíku mileny, děkujeme moc za super burčák, který teda fakt nevím, ale zdál se mi za ta léta obzvláště povedený, lahodný, s jiskrou. Jak se říká, stářím víno zraje. Tak nevím, u tebe zraje stáří asi i ten burčák. Děkujeme za lásku, kterou do vína dáváš, a za lásku, s kterou víno dáváš nám, okolním sousedům. Díky moc, fakt bylo super!!!!

Vyznání od sousedů p. Rudolfa Pánka,
honorárního konzula SSR KH v Rakovníku

Vzpomínky se vracejí

Bořetice – v poválečné době útulná vesnice s celou řadou rodin, které jsem dobře znal a na které tak rád vzpomínám. Snad je to i mimo jiné tím, že člověk seniorského věku, zvláště když žije v domově pro seniory, si více a více připomíná své mládí, své dětství. Vracím se k těmto poválečným létům a vzpomínám na řadu občanů. Tak třeba, když naše dorostenecké družstvo gymnastiky Sokola Bořetice cvičilo na bradlech v Hustopečích za účasti mnoha lidí z Bořetic, a když mě nesli ze stadionu až na náměstí, kupovali zmrzlinu, cukroví a další, na to nelze zapomenout.

Velmi rád vzpomínám na holiče pana Kratochvíla. Nejhezčí chvíle byly u něj v holírně o sobotách, když tam bylo více chlapů a vedli různé debaty. To byla doslova univerzita praktického života. Systém holení spočíval v tom, že jednoho pan Kratochvíl holil a následující muž si mydlil tvář (mýdlo na holení) štětkou a čekal, až na něj přijde řada. Častokrát pan Kratochvíl odskočil se slovy: „Idu nakrmit krávy a hned jsem tady zpátky.“

Pan Kratochvíl byl opravdu dobrák od kosti. Kdykoliv jsem se s ním setkal i po letech, hned mě zval na kus řeči a častokrát i do sklepa (naproti nové škole) na pohárek vína i s mojí manželkou. Dokonce mi daroval i láhev vína.

On i ostatní muži z Bořetic (např. Stanislav Popovský, Petr Komárek a další) mi často říkali, že se mnou mohli vést debatu jako s dospělým a hovořit prakticky o všem.

Mezi další rodiny, na které velmi často a rád vzpomínám, patří rodina Spieglova. Její dům se nacházel u silnice směřující do Němčiček. Pan Spiegl byl podnikavý člověk, pěstoval okurky, papriku a jinou zeleninu. Nejdříve u jeho domu, kde byla tzv. Zmola (dnes už srovnaná s okolím a jsou tam vinohrady), a později pronajímá

další pozemky, a tak produkce okurek a další zeleniny značně narůstala. Byl jsem u každého sběru, zvláště okurek. Paní Spieglová vždy připravila svačinu v podobě velkého krajíce chleba namazaného domácím vepřovým sádlem s kvašákem. Toto jídlo jsem doslova miloval. Mimořádně chutnaly i dřevěných sudech se prodávaly při různých příležitostech v Bořeticích a nebylo zvláštností je prodávat například v Němčičkách na hodech. Dřevěný sud jsme vozili na ručním vozíku. Přitom jsme zažívali různé příhody. Vzpomenu aspoň jednu. Stalo se to, když jsme vezli okurky ke Spieglům ke třídění podle velikosti, že uprostřed cesty při tlačení tohoto těžkého vozíku s nákladem si paní Spieglová několikrát hlasitě ulevila. Zrovna okolo procházející lidé se začali smát. Paní Spieglová chtěla zachránit situaci a vše sváděla na manžela, který na to vůbec nereagoval. Ale za několik dnů se paní Spieglová svěřila mojí matce, jakou „dardu“ dostala od manžela doma. Nicméně rodina pan Spiegla byla pro mě prakticky druhým domovem a často jsem tam i přenocoval.

Velmi často jsem o žních pracoval u pana Maršálka, který měl obchod téměř vedle hospody u Linhů. Byl to pedant. Tak jsme šli jednou

kosit pšenici. Pan Maršálek kosil a já jsem odebíral. To jsem uměl dobře. Když jsme přišli na pole a začali pracovat, pan Maršálek se po chvíli otočil a povídal mi: „Děláš to blbě. Při odběru se musíš za mnou pohybovat zády a tu porci odběru přesně srpem srovnat,“ a předvedl mi to. Od té doby jsem si už při této práci počínal v odběru podle jeho pokynů.

Druhým velkým pedantem byl pan Jedlička. Bydlel u kostela. Jednou přišel a požádal mě, abych mu pomohl „vyfukarovat“ obilí (očistit od pleve). Prováděli jsme to u něj doma. Pohon fukaru byl ruční s klikou, které jsem se chopil a začal pracovat. Pan Jedlička však prohlásil, že kliku držím špatně a předvedl mi, kde ji mám držet. Stalo se podle jeho přání a byla pohoda.

Velkým „zaměstnavatelem“ celé naší rodiny (matka, já a můj bratr) byl Antonín Šafránek, bratranec mojí matky. Říkalo se mu Tonda. Už jako malý chlapec jsem věděl, že je to typ mimořádného podnikatele. Pracovali jsme v jeho vinicích, okopávali řepu, kukuřici o žních a prakticky všude, kde to bylo zapotřebí. Na pole nás vždycky odvezl koňským potahem. Vždy byl štědrý po všech stránkách.

U celé řady dalších rodin jsem pracoval. Tak například Petr Komárek (manžel učitelky), který patřil k mimořádným pedantům. Při vinobraní kontroloval sběr a pod keříkem (hlavou) vinohradu nesmělo ani jedno zrnko zůstat. Říkával, že jedno zrnko je jedna kapka vína.

Pohodová práce byla u pana Kocmánka (bydlel u kostela) při sklizni meruněk, dále o žních u Stanislava Popovského, který mě i manželku v pozdějších letech při návštěvě vždy pozval na pohárek dobrého vína.

Těchto rodin bylo ještě více, ale už nemá cenu to detailně rozebírat. Mohu však říci, že ve všech jsem byl spokojen.

Myslím si, že čas od času je správné zavzpomínat i na naše předky, kteří to neměli v životě jednoduché. Prožili část první republiky, protektorát, osmačtyřicátý rok, kolektivizaci, a to vše se na některých lidech více či méně podepsalo. Byli to však pracovití a stateční lidé, hrdí na svou jakoukoliv práci v zemědělství, zvláště ve vinohradech. Patří jim poděkování!!!

Bořetice, obec dobrých lidí, obec dobrých vinařů

Když na vinice padne mráz
a krystalky ledu ozdobí
hrozny, zrodí se krása
z magie zimy, zrodí se víno
kované chladem.

Přeji všem občanům hezké prožití vánočních svátků a mnoho úspěchů v novém roce 2018

Ing. Jaroslav Šťavík, DS Šanov

Jak spíte vy?

Lékaři, vědci a statistici tvrdí, že naše převažující poloha ve spánku o nás říká víc, než možná chceme. Dlouhá desetiletí tvrdili, že nejzdravější je poloha spaní na levém boku se skrčenýma nohama, v tzv. fetální pozici. Volně se při ní dýchá a žádná vnitřní orgán při ní není utlačovaný hmotností těla. Najednou ale vyrukovali s výzkumem na 5 000 spáčích a tvrdí něco jiného. Shrňme si stručně výsledky, ať víme, jak správní jsme spáči.

Na levém boku prý nejčastěji spí lidé s vysokoškolským titulem. Na pravém boku zase nejčastěji lidé, kteří holdují kouření a pití kávy. Ti, co spí nejraději na břicho, prý holdují alkoholu. Ti, kteří nemají vyhraněnou polohu a často ji ve spánku mění, jsou prý nejčastěji zaměstnanci veřejných služeb. Ale nejlépe a nejdravěji prý spí lidé v poloze mořské hvězdice: tedy na zádech s roztaženýma nohama a s rukama kolem hlavy. Jedním dechem však dodávají, že ti, kteří chrápou a trpí spánkovou apnoí, spí také nejčastěji na zádech.

Co myslíte? Tak trochu mišung, že? Nebo byli vědci postiženi spánkovou apnoí a cítili se při stanovení závěrů silně neodpočatí?

Já osobně tento výzkum řadím do jedné linie s výzkumem hovořícím o tom, kolik vteřin nejdéle může ležet upadlé sousto chleba s máslem na chodníku, abyste jej bez starosti o své zdraví zvedli a mohli pozřít.

Osobně spím na pravém boku, snad proto, že piju kávu, ale zase nekouřím. Tuto polohu střídám se spaním na zádech. Přesto se ráno někdy cítím všelijak, a to moc nechrápu, ani netrpím apnoí. A někdy musím spát na levém boku. Určitě ne proto, že jsem nositelem vysokoškolského titulu, ale protože ten den můj spolunocležník napravo chrápe. Studie ale ke zdraví nakonec přispívá, protože každý upřímný smích přidává na zdraví.

Jinak má tato studie stejnou hodnotu asi jako prognóza výsledků voleb do parlamentu. Ať už dopadnou volby, jak chtějí, vždy bude výsledkem nová poslanecká sněmovna. A ať už budete spát v jakékoliv poloze, vždy to bude mít jeden výsledek. Ráno musíte vstávat.

Ing. Petr Zemánek

Říjnové odpoledne - Oldřich Damborský 1991

Mláto vína nabobtnává v kádích,
za slunečnicemi jen rozorané pole,

říjnové stráně jsou rezavé a holé
a vítr je čepelí prvního mrazu holí.

Sundej si zasmušilý opar z osrdí,
jen slunce úsměvu naši lásku utvrdí..

Základní škola a Mateřská škola Bořetice, okres Břeclav, příspěvková organizace

Základní škola

Čtyři měsíce ve školních lavicích utekly jako voda, kvapem se přiblížil konec roku a čas Vánoc, nejkrásnějších svátků v roce.

Prvňáčci pod vedením třídní učitelky Mgr. Miroslavy Herůfkové již mají rozhodně co ukázat. Čtení, psaní i počítání je velmi baví, jsou moc pracovití a šikovní. Žáci 2. a 3. ročníku koncem listopadu ukončili kurzy plavání. Většina dětí již plave velmi dobře, za jejich zásluhy jim bylo předáno „Mokrě vysvědčení“. Žáci 4. a 5. ročníku absolvovali 1. část dopravní výchovy na dopravním hřišti v Hustopečích, také naši školu úspěšně reprezentovali na přátelském turnaji ve florbalu v ZŠ Kobyly. Všichni žáci se v listopadu vydali za zábavou i poučením do Hvězdárny a planetária v Brně, kde navštívili výukový program Soumrak dinosaurů. Moc se jim také líbilo zábavné Listování s Lukášem Hejlíkem a Alanem Novotným v KD na Vrbici. Na akci nás pozvala paní knihovnice Bc. Klára Beranová z Vrbice, které patří poděkování.

I ve školní družině máme novinky. V letošním školním roce vzbudil velké nadšení a zájem nový kroužek s názvem Věda je zábava, který vede paní učitelka Mgr. Jana Šedivá. Žáci si zde mohou vyzkoušet jednoduché fyzikální, chemické a biologické pokusy. Do základní ško-

ly dvakrát týdně dojezdí pan učitel Jakub Kostrhun z Velkých Pavlovic, který vyučuje hru na klavír a flétnu. Velmi chválím aktivitu rodičů, kteří si výuku domluvili. Děti jsou spokojené a dělají pokroky.

Děti z MŠ i žáci ZŠ potěšili nejen naše starší spoluobčany tradičním vystoupením v kulturním domě při milém setkání se seniory. V úterý 5. prosince nás zase ve škole i školce potěšila návštěva Mikuláše se svojí družinou. Mikuláš všem nadělil krásné balíčky plné ovoce a dobrot. Děkujeme našemu zřizovateli za bohatou nadílku a Mikuláši, andělovi a čertíkům za návštěvu.

Užili jsme si tradiční vánoční těšení v mateřské škole, oblíbené vánoční besídky ve třídách a společné zpívání koled.

Podrobnější informace o dění ve škole i školce včetně mnoha fotografií můžete sledovat na našich internetových stránkách www.skolaboretice.cz.

Jménem zaměstnanců ZŠ a MŠ Bořetice přeji všem čtenářům BL krásné a veselé Vánoce, chvíle klidu a pohody a ať se všem daří v novém roce 2018.

Mgr. Ivana Macháčová, ředitelka školy

Mateřská škola

Zájem našich dětí o přírodu ať živou, nebo neživou je stále větší. Také proto jsme s našimi dětmi navštívili Ekocentrum ve Velkých Pavlovicích s programem: „Jak se žije na kompostu“. Základní informace jsme dále v MŠ rozvíjeli. Jak? Vytvořili jsme si nejdříve kompost jenom „jako“, a to z papíru. Zdálo se nám to pro zkoumání trochu málo, tak jsme se dali do tvorby malého skutečného minikompostu s kompostem. Postupně do něj dáváme zbytky z jablíček, papíry, skořápky, hlínu, písek, trávu z vycházky, kompost zaléváme. Jestli se nám práce podaří, uvidíme později.

Součástí přírody je i naše školní zahrada, kde tráví děti spoustu času. Proto jsme se rozhodli osadit ji několika stromy a keřky. Díky nim budou mít děti možnost vyhledat stín v parných letních dnech a budou moci zblízka pozorovat celoroční změny přírody. Aby děti věděly, co obnáší takové osazení a starost o zeleň, připojily „ruku k dílu“. Přinesly vodu, zalévaly rostliny, přihrnovaly hlínu i kamínky. S dobrou náladou a radostí ukázaly, jak je práce baví.

Naši malí badatelé...

...zvědavost dětí je nekonečná. Proto jsme zahájili činnost v duchu pokusů a omylů intenzivněji. Děti mohou pozorovat reakce a chování živých i neživých předmětů, materiálů, věcí apod. Jedním z prvních pokusů bylo barvení květin či sledování různých předmětů ve vodě a odhad, zda předmět plave, či nikoliv, a proč. Dále si mohly děti vyzkoušet, jak „pracuje“ kypřící prášek při pečení. Děti pozorovaly, jak těsto pečené v mikrovlnné troubě „vykukuje“ z hrníčku. Děti

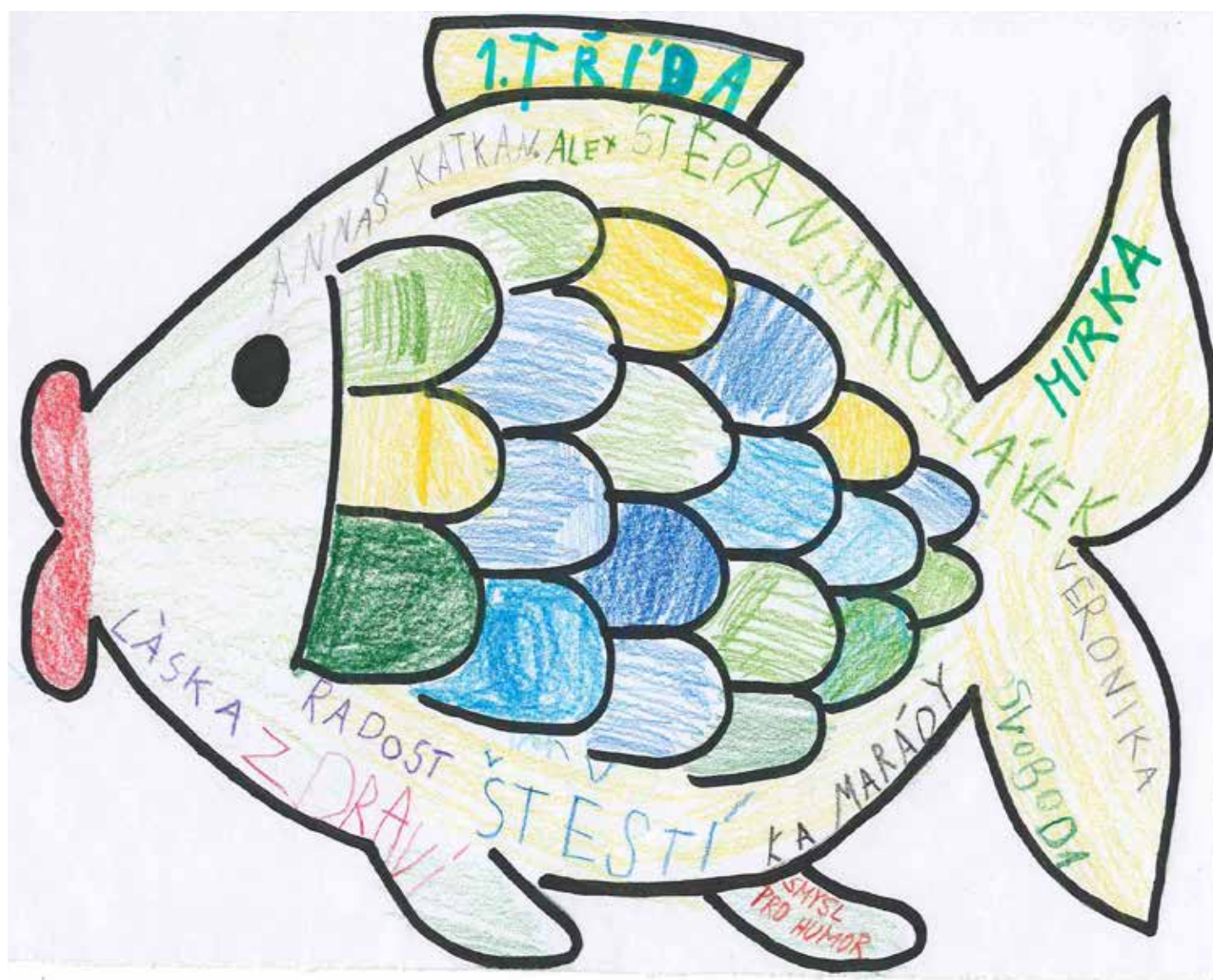
pracovaly s nadšením i zvědavostí, co se bude dít. Nejvíce je ale těšilo, že mohou svůj výrobek samy nazdobit i ochutnat a sdělit si své dojmy mezi sebou.

Kolektiv učitelek mateřské školy

Děti z mateřské školy pomáhají s osazením zahrady za MŠ

1. třída

Slavnost Slabikáře

Datum 5. prosince má asi každý spojen s návštěvou sv. Mikuláše, jednoho či více andělů a partou pekelníků. Prvňáčky kromě této sestavy navíc navštívil pan starosta a žáci páté třídy s třídní učitelkou Mgr. Hanou Chadimovou. Dnešek byl totiž dnem, kdy byli podrobeni zkoušce ze čtení připravené pátáky. Všichni prvňáčci v této zkoušce obstáli na výbornou, a získali tak kýženou odměnu – Slabikář. Přejeme jim spoustu kouzelných čtenářských zážitků!

Mgr. Miroslava Herůfková

2. třída

Veselí Vánoce

přeje 2. třída

Kde se vsal,

tu se vsal,

Mikuláš pod ohny stál, Sibrio, Nellka Vladka
 v kuce velkou berličku,

na hlavě měl čepičku,

s bílých vousů teplý sál,

sakhle děsi, vypadal!

Jarek

Jirka

Domča

David

Dominik

Jakub

Filip

Simon

Filda Ema

Tamča

Lea

3. TŘÍDA

* Jak slavíme Vánoce *
 * v naší rodině? *
 * zdobíme stromček, *
 * jíme večerši, zpívá- *
 * me koledy.

* Jak slavíme Vánoce *
 * v naší rodině? *
 * Zpíváme u stromčku *
 * a jíme rybu. Zdobíme *
 * stromček.

Co si představím, když slyším
 slova Vánoce?
 Představím si rozbalování
 dárků vždy mě potěší.
 Představím si jak připravíme
 stůl na tu krásnou
 večer a na koledy
 či stavění sněhuláka.
 Laura Pílarčíková

Co si představím, když slyším
 slova Vánoce?
 kapra, zpívání, zdobení, večerši,
 šišky, šampus, řízeky, Ježíška,
 sníh

3. TŘÍDA

Jak slavíme
Vánoce ve naší
rodině?

Imšujeme říšky,
pouštíme rachejtle,
daváme si dárky.

Lukáš Buchta

Co si představím, když
slyším slovo Vánoce?

Celou rodinu u jednoho
stolu.

stromeček

kapra

mamku

bratru

Miša H.

Miša H.

Co si představím, když
slyším slovo Vánoce?

Stromeček, dárky,
cukroví, rybu, bramborový
salát, holečky.

Jaké mám vánoční
sny, a které bych
chtěl doopravdy?
Společně večeríme,
pouštíme si
lahůčky.

Miša
Mikulík

4. třída

Už se těším na Vánoce

Už se těším na Vánoce,
budou naše dárečky,
Ježíšek už k nám přijde,
budem zdobit stromčeky.
Už se těším na Vánoce
bude to zas prima,
víchni kolem raději se,
ať je pěkná zima.

Krásné Vánoce a šťastný rok 2018
Příje
Michaela Poltela, Sabina

Vánoce

Vánoce Vánoce
dobrá zloba v polce.
Blýží pod sněhem a ledem
ho my děti nadšenem.
Kapří kapří kapříček
om proč máš rád rodička
já mám kake rodu náda,
když mi máma myje saňa.
I p se umim vřekhat v polce
ale jen na krásného děláte dani

Všechny Vánoce a šťastný nový rok
příje všechny 4. třídy

Barborka, Kellinka a Natálka

Vánoční svátky

Vánoce se pěkně rozcítí svátky u stromčích
včera. Dofa se se brádko mít káki dárečky
u krásný stromčích. Barborka má ovšem proci
pro senory se šťastou. Na našem vzpomene
budou nášhoji a vánoční holidays.
Přejeme Vám pěkné Vánoce a šťastný nový rok.

Eda, Růža, Línou a Tom

5. ročník

Zkuste si zaspívat „naše koledy“

Melodie: Jak jsi krásné neviňátko

Můj text: Už budeme lyžovat

Už budeme lyžovat, dělat koule, sáňkovati.

Zase jsou Vánoce, miluju ovoce.

A budeme péct cukroví, zanesem ho do podkroví.

Bylo moc dobroučkový, protože jsem maličký.

Tobiáš Novák, 5. ročník

Melodie: Byla cesta, byla ušlapaná

Můj text: Dárky a vločky

Dárky, vločky, lyže a koledy, dárky, vločky, lyže a koledy,
to holt patří, to holt patří ke krásným Vánocům,
to holt patří, to holt patří ke krásným Vánocům.

Koulování, boby, sáňkování, koulování, boby, sáňkování,
zimní hříčky a perníčky, máme rádi zimu,
zimní hříčky a perníčky, máme rádi zimu.

Sára Springerová, 5. ročník

Melodie: Nesem vám noviny

Můj text: Zima

Zima je tady, zima je tady, veselme se,
zima je tady, zima je tady, veselme se.
Najdeme bundy, šály a čepky,
najdeme bundy, šály a čepky, zahřejeme se.

Perníčky, úlky, perníčky, úlky najezme se.
perníčky, úlky, perníčky, úlky najezme se.
Kávička, čajík, vínečko, rumík,
kávička, čajík, vínečko, rumík napijme se.

Kristýna Babáčková 5. ročník

Melodie: Nesem vám noviny

Můj text: Dárčky

Dárčky balím, dárčky chystám, převážu pentličkou,
dárčky balím, dárčky chystám, převážu pentličkou.
Potěším tatku, potěším mamku,
potěším sestru, potěším strejdu, překvapením.

Radost veliká, radost veliká nad dárečkama,
radost veliká, radost veliká nad dárečkama.
Úsměvy září na naší tváři,
úsměvy září na naší tváři, radujme se.

Tereza Kuchyřková, 5. ročník

Melodie: Štědrej večer nastal

Můj text: Petardy

Když Silvestr nastal, když Silvestr nastal,
tak jsem ho zaspal, tak jsem ho zaspal.
Petardy mně zbyly, petardy mně zbyly,
pak se mi ztratily, pak se mi ztratily.

Když jsem domů došel, když jsem domů došel,
na fotky jsem hleděl, na fotky jsem hleděl.
Fotky byly hezký, fotky byly hezký,
zářily jak blesky, zářily jak blesky.

Daniel Preston, 5. ročník

Melodie: Veselé vánoční hody

Můj text: Vánoce budou pohodový

Veselá zima přichází, Vánoce teď budou radostný.
Vánoce a cukrovíčko, Vánoce a cukrovíčko přichází.
Vánoce a cukrovíčko, Vánoce a cukrovíčko přichází.

Pohoda a klídek přichází, budou vánoční pohádky.
Pohádky už se nám blíží, pohádky už se nám blíží na svátky.
Pohádky už se nám blíží, pohádky už se nám blíží na svátky.

Filip Novotný, 5. ročník

**Krásným známým vánočním melodiím
jsme dali nová slova.**

**Krásné Vánoce a šťastný nový rok 2018
Vám všem přeji žáci 5. třídy
i paní učitelka Hana Chadimová.**

Činnosti ve školní družině

Od začátku školního roku jsme toho ve školní družině stihli opravdu hodně. Zorganizovali jsme vydařenou podzimní diskotéku, která se dětem tak líbila, že ještě před koncem té letošní se ptaly na ročník příští. Zahráli jsme si i na výtvarníky, když jsme malovali naši fantazii vytvořené vykulené příšerky, a taky jsme si zasoutěžili v zábavné vědomostní soutěži AZ kvíz junior, kde je klíčem k vítězství spojení tří stran trojúhelníka s pomocí správných odpovědí. V kroužku Malí kuchaři jsme pekli a krásně nazdobili vánoční perníčky. Koncem listopadu se konaly tvořivé adventní dílničky, ve kterých jsme vyráběli adventní

věnečky, kalendáře a vánoční ozdoby, které můžete vidět v prostorách školní družiny. Děti byly opravdu hodně šikovné a zvládly všechny aktivity levou zadní. Podzim končí a my už se nemůžeme dočkat Vánoc.

Za celou školní družinu přeji klidné prožití vánočních svátků a spoustu krásných chvil.

Mgr. Radka Šebestová, vedoucí školní družiny

Adventní dílny ve školní družině

AZ kvíz ve školní družině

Podzimní diskotéka ve školní družině

Věda je zábava – nový kroužek ve školní družině

Ohlédnutí za padesátými lety IX – rok 1956, matné předzvěsti přicházejícího jara?

V tuhé totalitě byla jedinou posilou bezmocných naděje. Naše naděje se tehdy opírala o každou sebemenší zprávičku ze zákulisí vládnoucí moci, zprávičku, již by alespoň trochu naznačovala už počínající krizi komunistického systému, a tím i předznamenání jeho blížícího se konce. A rok 1956 zůstane v naší paměti jako čas hned dvou velkých událostí, které nás naplnily novou nadějí, i když se odehrály daleko od nás.

V letním semestru druhého ročníku mého univerzitního studia jsem poprvé vystoupil na veřejnosti. Už v zimě 1955/56 mě moji přátelé, Vašek a Radovan zlákali ke vstupu do dramatického souboru studentů naší filozofické fakulty. To proto, že každý ze studentů měl vykazovat nějakou politickou nebo kulturní činnost. A já se začal jevit jako nadějný herecký talent (?). Při soustředění souboru, za týdenního pobytu v jakési firemní rekreační chatě v Kuřimské Nové Vsi, na okraji zasněžené Vysočiny, jsem se předvedl jako zdatný komický herec v kterési jednoaktovce A. P. Čechova. Po týdnu zkoušení jsme s ní vystoupili na jevišti místního kulturního domu a zdejší obecnostvo odměnilo právě moje výstupy největším potleskem. Pak mě režisér, zřejmě student brněnské JAMU, ještě několikrát angažoval v té a jiných komických scénkách, kterými jsme obšťastnili obecnostvo v Židlochovicích a jiných obcích v okolí Brna. Byl jsem spokojený: za jeden takový večer jsem vydělal celou padesátikorunu. A režisér mi asi po měsíční činnosti navrhl, abych se přihlásil aspoň k ročnímu angažmá v tehdejší brněnském Divadle Julia Fučíka, že bych tam mohl působit při studiu a přivydělávat si k hubenému stipendiu. Jenže já jsem při představě, co by na to řekla moje matka („Tak ty ses dal ke komediantům?“), tu nabídku odmítl. Tak skončila moje krátká herecká kariéra a já se věnoval vážnějším záležitostem.

Na jaře mě kdosi navrhl, abych redigoval nástěnné fakultní noviny. Čas politických, propagandistických nástěnek (které musely být v každé škole, ba vůbec v každé instituci – v tovární hale, ve vestibulu divadla atd.) už pomalu končil, a tak jsem to ve své nerozváženosti přijal. Noviny měly měsíční periodicitu a jednotlivé články musely být předkládány, psané na stroji, redakční radě, již jsem předsedal a mezi jimiž členy byla také sympatická studentka historie a archivnictví, Lída Pospíšilová (do které jsem se postupně zamiloval a o pět let později se s ní oženil). V prvním čísle novin jsem uveřejnil ani ne třístránkovou úvahu „O vkusu“, text – podle mého názoru – veskrze estetický. Vzbudil velký ohlas na celé fakultě. Čtyři studenti z pátého ročníku (mezi nimi taky pozdější disident a politik Milan Uhde) mně odpověděli společným provoláním, ve kterém mě obviňovali z přílišné subjektivity a pohrdání prostým lidem. Docent Oleg Sus (známý estetik) uspořádal dvouhodinový seminář, ve kterém můj článek rozebíral a kritizoval, ale i v něčem pochvaloval. A tak dále. Byl jsem najednou mezi studenty populárnější než jako komický herec. Bylo to však riskantní, protože jsem jaksi mimochodem prozrazoval i své politické názory, jež byly v rozporu s předepsaným postojem studenta na socialistické univerzitě (která se tehdy už nesměla nazývat Masarykovou, ačkoliv byla založena až po vzniku ČSR, v roce 1919). Když skončil letní semestr 1956, řekl jsem se redigování těch novin, ale do ústraní jsem se stáhnout už nemohl.

Atmosféra toho roku byla jaksi uvolněnější a zároveň vypjatější. Už v druhé půli února 1956 se totiž v Moskvě uskutečnil XX. sjezd KSSS (Komunistické strany Sovětského svazu), na kterém nový generální tajemník N. S. Chruščev přednesl pověstný projev se zdrcující kritikou dřívější vlády J. V. Stalina, kultu jeho osobnosti a také krvavých zločinů, které byly z jeho příkazu v SSSR v 30. a 40. letech spáchány (masové popravy Stalinových politických odpůrců, doživotní věznění statisíců podezřelých bez soudu v sibiřských gulazích, plánovitý hladomor na Ukrajině atd.), a nejen v sajúzu, ale i ve všech lidově demokratických zemích, kde se vládlo z vůle Moskvy. My, obyčejní lidé, nestraníci, jsme se o tom projevu a jeho otřesném obsahu dozvěděli až začátkem března z vysílání Svobodky (rozhlasové stanice Svobodná Evropa), samozřejmě jen v nepřesné zkratce. Partajníci (členové KSČ) byli o něm stručně informováni z dokumentů, které byly označeny jako přísně tajné, a to až po zvláštním zasedání ÚV KSČ v Praze, které se konalo až v druhé polovině dubna toho roku. Přesto však, třebaže veškeré sdělovací prostředky (dnes bychom řekli média) pod knutou přísné cenzury o tom zcela mlčely, všeobecná šeptanda spolehlivě zapracovala a celé jaro i léto roku 1956 bylo jaksi veselejší a nám se lehčeji dýchalo.

Do Bořetic, za rodiči a sourozenci, jsem se teď z Brna vracel pouze jednou za čtrnáct dní. Bydlel jsem už v jiném podnájmu, u Vahalů, v rušné ulici u tramvaje, v tehdejší Úřednické (dříve Masarykově) čtvrti, v jednom pokoji s Jendou Benešem, studentem latiny. Kdykoliv jsem pak přijel domů (bydleli jsme s rodiči a mladším bratrem Jarou stále v chalupě č.p. 135 za humny), nemohl jsem najednou přivyknout tomu úžasnému klidu v noci. Bořetické JZD bylo ještě stále družstvem menšinového typu (II. typ), které hospodařilo jen na půdě, která dříve náležela obci, místní římskokatolické faře a například také Janu Machačovi a Antonínu Kubíkovi, tedy občanům odsouzeným do vězení za politické postoje. Takto nabyté polnosti ležely porůznu, v celé řadě polních tratí, ne-li i mimo katastr. Na takto rozhozených polních plochách se nedalo obdělávat pomocí těžké mechanizace jako v sovětských kolchozech. Proto se místní i okresní agitátoři všemožně snažili „získat“ do družstva co nejvíc bořetických rolníků, ba i drobnější majitele půdy. Avšak v tomto roce bylo ještě vidět na hlinitých cestách kolem obce tradiční selské povozy, tažené párem krav nebo jen jednou krávkou, jak jedou do pole orat nebo vláčet, v létě pak pro snopy posečeného a svázaného obilí. K tomu účelu se však prkňový povoz přestavěl na žebříňák (viz obr.).

Na konci letního semestru mě fakultní výbor požádal, abych ještě v červnu dělal po dva týdny průvodce po Československu skupině asi 20 studentů a studentek bohemistiky (českého jazyka) z varšavské univerzity. Výboru jsem předložil přesný itinerář, podle něhož jsme se

měli zdržet tři dny v Praze a pak pokračovat do Mariánských Lázní, Plzně, Českých Budějovic (odtamtud na Hlubokou, do Českého Krumlova a Zlaté Koruny), dále potom přes Brno do Bratislavy (odtamtud na Děvín) a přes Žilinu se měli vrátit do Polska. Čekal jsem na jejich příjezd nočním rychlíkem Varšava–Praha v pohraniční stanici Petrovice u Karviné. Seděl jsem od večera v pusté čekárně nevelkého nádraží. Vedle sebe jsem měl kufřík s prádlem a jinými nezbytnostmi a na stole jsem umístil aktovku s jízdenkami, hotelovými rezervacemi a taky s hotovostí 16 000 korun, z nichž jsem měl každému vyplácet denní kapesné 50 korun. Z mnoha dobrodružství, které jsem s těmi Poláky zažil, uvedu (pro nedostatek prostoru) alespoň tyát, který rozpustilí studenti uskutečnili před Stalinovým pomníkem v Mariánských Lázních, nebo epizodu z Českého Krumlova, kde dva z nich zmizeli navečer z hotelu a vrátili se s esenbáky (příslušník SNB, tedy policisty) za dva dny: byli se prý podívat na státní hranici, na tzv. železnou oponu u Rakouska. V důsledku této události jsem pak nesměl doprovázet studenty na hrad Děvín v Bratislavě, který se, jak známo, nacházel také v hraničním pásmu u kapitalistického Rakouska. Nepřikládal jsem tomu přílišnou váhu, ale v mých kádrových materiálech se objevila další kaňka. Nicméně celá akce s Poláky a moje průvodcovství bylo hodnoceno kladně. Následovaly prázdniny a já opět šel na celý měsíc dělat průvodce, tentokrát na blízkém zámku v Lednici, kde jsem v provádění vystřídal svého spolužáka, pozdějšího básníka, Jirku Paukerta. Každé pondělí jsem měl volno, a tak jsem zajížděl vždy na ten den domů, do Bořetic.

Na podzim 1956 jsme zaznamenali historicky závažnou událost: maďarské protikomunistické povstání. Informace o něm byly však v komunistické ČSR velmi kusé a propagandisticky zcela zkreslené. Podle našich novin, rozhlasu a počínajícího televizního vysílání tam řádily kontrarevoluční síly tak brutálně, že na pomoc musela přijet Sovětská armáda se svými tanky. Až byl veškerý odpor bídne ozbrojených povstalců, zejména studentů, potlačen, ujal se tam moci loutkový premiér János Kádár a začalo údobí normalizace. Pražský ÚV KSČ na svém velkém zasedání teprve počátkem prosince 1956 zhodnotil podzimní události v Maďarsku jako pokus o kontrarevoluci a vyslovil nejenom

vřelý souhlas s potlačením povstání sovětskými tanky, ale také potřebu bdělosti u nás, aby strana a vláda mohly podobné kontrarevoluční tendence ještě v zárodku zlikvidovat. A tak bylo i na brněnské filozofické fakultě ještě v zimním semestru (tuším někdy v listopadu) svoláno plenární shromáždění studentů, na němž jsme měli v písemné rezoluci vyslovit k maďarským událostem stejně odmítavý postoj.

Na tomto veřejném shromáždění několika stovek studentů a studentek jsem vystoupil s návrhem, aby v té rezoluci byl zdůrazněn náš požadavek na obnovení někdejších akademických svobod, na možnost studijních cest vysokoškoláků do zahraničí, i do zemí, jež byly tehdy označovány za kapitalistické. (O nějaký rok později byly už takové země nazývány eufemisticky zeměmi západními.) Podobné rezoluce byly schvalovány i na jiných univerzitách po republice. Z událostí maďarských se během několika týdnů staly události studentské. Ale tohle studentské usilování o svobodu bylo komunisty šikovně zameteno pod koberec. Důsledky následovaly jen v rovině kádrové. Na naší fakultě bylo vyloučeno ze studia několik posluchačů, například i můj kamarád Radovan Perka. Dodnes nevím, proč to nepostihlo i mne, třebaže jsem byl u těch rezolucí aktivnější. Namísto toho se mě asistent Blažek v marxistickém semináři vypytaval na můj světový názor. A já mu (místo očekávaného marxismu-leninismu) řekl, že vyznávám integrální realismus a humanismus. Chtěl, abych mu uvedl, o kterou filozofickou osobnost opírám své názory. Snad čekal, že řeknu T. G. Masaryka nebo někoho podobného, ale já jsem vyslovil jméno, které patrně ten marxista neznal – Jacquese Maritaina, jehož knihu o křesťanském humanismu jsem nedlouho před tím četl. Vsadil jsem tak na dobrou kartu a on se mne na nic už neptal.

Bez většího povšimnutí prošla však druhá část onoho prosincového zasedání ÚV KSČ, kde bylo stranickým pracovníkům uloženo, aby připravovali přechod dosavadních JZD z II. typu na typ III. To značilo dokonání kolektivizace, sjednocení lánů apod. V jiných krajích a také v pohraničí s tím započali už v roce následujícím. U nás to mělo naplno proběhnout až v roce 1958...

PhDr. Antonín Grůza

Povoz s prknovou korbou (na nářadí, pluh apod.)

Se žebřinami na přepravu sena nebo obilných snopů

Mikuláš a Vánoce ve vzpomínkách osmdesátníka

Teprve počátkem 21. století, v roce 2005, jsem navštívil ve slunné krajině jihozápadního Turecka město Myra, kde v první polovině 4. století působil jako biskup Nikoláos, muž řeckého původu, později proslulý jako svatý Mikuláš. V dobách vrcholného středověku byl uctíván jako patron námořníků a kupců, od časů barokních však jako štědrý dobrodinec a ochránce dětí. Ta tradice se v podobě mikulášských nadílek uchovala podnes.

O sedm let později, v roce 2012, jsem cestoval do někdejší Svaté země, čímž se dnes rozumí stát Izrael a přilehlá samosprávná palestinská území. Bydli jsme v hotelu ve městě Betlém a navštívili jsme samozřejmě i starobylý chrám Božího narození, který na tom památném místě dal vybudovat římský císař Konstantin Veliký už roku 325. A poněvadž tam se (podle evangelií a následné tradice) narodil Ježíš Kristus pouze v jakémisi pasteveckém přístřešku (chlěvě) a byl pak obdarován nejprve jen kočovnými pastýři z blízkých pastvin (po nichž nezbyla dnes mezi omšelými paneláky ani památka) drobnými, leč pro život nezbytnými dárky, spojuje se s tím uctíváním Ježíška a jeho narozením krásný zvyk dávat dárky potřebným, zejména pak dětem... Nechejme však velkou historii stranou a obraťme se ke vzpomínkám z dětství.

Moje dětství – to jsou ještě časy první republiky, tedy doba před tou hroznou druhou světovou válkou, léta třicátá. Ale takhle v roce 1934 nebo o rok později si lidé v Bořeticích nic podobného nepřipouštěli. Po hlinité cestě u nás za humny, ba i po štěrkové silnici v Dědině se sotva jednou za týden přehnal „závratnou“ třicetikilometrovou rychlostí nějaký motocykl, dal o sobě vědět mohutným rachotem, a když zmizel v zátočině cesty, nastal zase kýžený klid. Byl to úkaz tak vzácný, že jsme často vyběhali s bratříčkem Jarynkem z našeho dvora, pokřikovali jsme: „Prďák jede, prďák!“ a utíkali za ním, až kam nás naše dětské nožky donesly. Ještě s větší vervou jsme volali: „Éro letí!“ když se tu a tam na obloze objevilo osamělé letadlo, vojenský dvojplášník.

Inu, neměla to naše maminka s námi lehké. Já byl o čtrnáct měsíců starší než Jarynek, a proto jsem si myslel, že mu mohu rozkazovat. On si to nedal líbit a byla z toho pranice. Tak jsme maminku tolik zlobili, že nám hrozila: „Enom počkejte, donde na vás Mikuláš!“ A Mařka s Jožkou, naši starší sourozenci, nám, ba spíše mně, který jsem to už začínal chápat, horlivě vysvětlovali: „No, to máš tak – s Mikulášem chodí kuďa (čert) s měchem a do teho ty zlobivý děčka zeber!“ Bylo to snad někdy v listopadu, do svatého Mikuláše bylo ještě daleko a já na tu hrozbu zapomněl.

Nadešel však ten večer (5. prosince, předvečer mikulášského svátku) a my seděli všichni v naší kuchyni u stolu, skoro v šeru, protože petrolejová lampa nad ním stačila taktak osvětlit ten stůl. Kouzelné šero. A tu se ozvalo rázné zaklepaní na venkovní dveře. „Di otevřít,“ řekl tatínek třináctileté Mařce, mé sestře. A vzápětí, s něžným zavoněním, vstoupil do kuchyně vysoký světlý Mikuláš s plnovousem, s mitrou na hlavě a berlou v ruce, za ním však cosi huňatého, s rohatou maskou s vyplazeným jazykem na hlavě a těžkým kravským řetězem v jedné a velkou metlou v druhé ruce. Mikuláš se hned obrátil na moji maminku: „Zlobili kluci, nebo byli hodní?“ A ona po-

pravdě odpověděla: „Tady tento aji trochu zlobil,“ a ukázala na mě. „Tak půjdeš se mnú!“ zakřikl strašlivým hlasem ten huňatec. Ve mně by se byl v té chvíli krve nedořezal. Chytil jsem se křečovitě matčiny paže a ječel jsem hrůzou: „Ne, mami, ne! Já už budu hodnej!“ Dodnes si vybavuji ve své mysli ten šílený strach, že mě ten čert bez milosti odtáhne pryč, kamsi do té tmy. Ale Mikuláš si se zželelo srdceryvně plačícího chlapečka. Řekl: „Tak když to tak vážně slibuješ, dám vám obom podarunek,“ a podal mně i bratříčkovi krásné voňavé červené jablko. Ani nevím, jestli jsem mu vůbec poděkoval, a nepamatuji si také, jak rychle se ta – napůl svatá, napůl pekelná dvojice – vytratila z naší teplé, i když jen spoře osvětlené kuchyně, do chladné tmy.

Moje citlivá sestra mě pak konejšila: „Ale než půjdete, děčka, spat, dejte si za okno každéj svoju pančochu. Třeba tam ešče neco dobrýho Mikuláš naloží.“ A tak se i stalo. Ráno jsme na parapetu okna našli každý svoji pančochu zčásti zaplněnou. Já našel v té své perníkového Mikuláše, lusk svatojánského chleba a cukrový špalek na cucání, Jarynek asi totéž (abychom se nehádali!). Nálada se nám oběma hned zvedla. Mikulášská nadílka nám sice vydržela jen dva dny, ale sloupnutý papírový barvotisk se zobrazením svatého biskupa jsem si schovával ještě dlouho v koutku pod stolem. Potom jsme se už těšili na Vánoce. Jenže v této chvíli, kdy tyto řádky píši, nedokážu si vybavit, jak to s dárky od Ježíška vypadalo u nás do roku 1936, do té chvíle, kdy jsme u nás poprvé měli vánoční stromek a pod ním dárek. (Napsal jsem o tom do BL, tuším v roce 2006.)

Ty Vánoce u nás, a patrně i v jiných rodinách, bývaly bez stroměčku, a Štědrý večer se obešel bez kapra a bramborového salátu. Přesto však se u nás slavily s velkou radostí. V adventu jsme chodili od malička na rořáty, totiž do kostela, na ranní mši, která začínala v sedm, ještě před rozedněním. A pak se držel půst, na Štědrý den dokonaly: „Abyste uviděli zlatý prasátko.“ Pár dnů předtím koupil Jožka za kornu vystřihovánky s barvotiskovým betlémem. S Mařkou je vystřihli, nalepili na tužší kreslicí papír, obložili jemným zeleným mechem, co donesli odkudsi z humen a postavili k zeleným muškátům v okně. Po stranách dali dvě rozsvícené hromničky (svíce v kovových svícnech z poličky nad truhlou – ty se zapalovaly obvykle při burácení hromu za bouřky) a sváteční výzdoba k večeri byla hotová. Na stůl vytáhla maminka sváteční tyštuch (ubrus) a bylo prostřeno.

Co konkrétně se podávalo ke štedrovečerní večeři, si přesně nepamatuji – nezanechalo to ve mně velký dojem. Víím jen, že i toho večera se dodržoval přísný půst. Ale vzpomínám si na ten zavedený rituál, podle kterého ta večeře probíhala. Nedlouho po setmění shromáždili jsme se u svátečně prostřeného stolu, kolem kterého jsme se na otcův pokyn postavili a začali jsme obvyklou hlasitou modlitbou před jídlem: „Pane Bože, Otče nebeský, požehnej nám tyto dary.“ Po-

tom tatínek zanotoval známou vánoční píseň „Narodil se Kristus Pán, veselme se, z růže kvítek vykvet nám, radujme se!“ Přezpívali jsme asi jen dvě sloky, popřáli si navzájem veselé Vánoce a celí vyhladovělí jsme se dali do polévky. Mám takový dojem, že bývala čučková polívka a buchty s trnkama (s povídkovou nádivkou) a hlúza (sušené ovoce, považené a přislažené). Na stole byla připravena také miska se šesti nejkrásnějšími jablky, která byla uchovávána od podzimu v naší temné a chladné komoře, ve skřichu s pšenicí. Maminka podala ze lžičníku na stěně ostrý dlúháček (kuchyňský nůž s delší čepelí) a každému podala jedno z těch jablek, vodorovně rozkrojené, aby bylo vidět, jestli jeho jaderníček tvoří pravidelnou hvězdičku – to, že budem celý rok zdraví. A potom každému rozloupla jeden z hromádky nachystaných vlašských ořechů, abychom se přesvědčili, že jeho jádro je pěkně zdravé – zase na potvrzení té zdravotní předpovědi. Nakonec jsme si mohli vzít ještě modrý nebo žlutavý hrozen vína, které viselo od podzimu na šňůře pod okapním krovem naší chalupy a uchovalo si i přes prosincové mrazíky svou sladkou šťavnatost až do těch Vánoc.

Po večeri přišel pro našeho devítiletého Jožku kamarád Jenda a pak oba vyrazili spolu k některým selským domům v Dědině na koledu. Já sám jsem si troufl jít o Štědrém večeru, za tmy, na koledu k nejbližším sousedům až o tři nebo čtyři léta později, s naším Jarou. Vzpomínám, jak jsme zazpívali u Janíků (kovář Jan Petrásek za humny), za dveřmi Dej Bůh ščestí temu domu..., a když tetička (tak se titulovaly prodané ženy) Petrásková otevřela, popřáli jsme jí a celé rodině veselé vánoční svátky (jak nám to doporučila sestra Mařka) a dostali jsme každý do natažených rukou dva sváteční koláče a lesklý šesták (dvacetník). Je pravda, že jsem se v té chvíli trochu zastyděl, jak kdybysme chodili po ptaní.

Na Boží hod bývaly tenkrát v kostele tři mše svaté: první v pět hodin ráno, jmenovala se jitřní, druhá o sedmi se nazývala ranní a třetí, o devíti hodinách, byla zpívaná, nejslavnější – říkali jsme jí hrubá. Kostel, vyzdobený zelenými smřčky se stříbřitými baňkami, býval naplněný k prasknutí. Odpoledne, když jsme šli na požehnání, zavedla nás maminka k velkému kostelnímu betlému, asi s třiceti barevnými figurkami, který byl instalován na bočním oltáři Panny Marie Lurdské. Betlém nebyl sice pohyblivý jako slavný třebechovický, ale i tak nás doslova fascinoval. Všechno vypadalo jako živé – děťátko Ježíšek v jesličkách, ba i ten oslík a volek v pozadí, co ho svým dechem za-

hřivali. Potom nám maminka dala každému malou minci, abychom ji sami vhodili do otvoru pokladničky, kterou držel v popředí betléma andílek na klíně. Po vhození mince se každému na poděkování uklonil. Bylo to úžasné, ale maminka víc mincí neměla. Tak jsme aspoň chvíli přihlíželi, jak jiné děti vhadzují své dvacetníky.

Na Štěpána (svátek prvomučedníka Páně) jsme my malí mohli jít na koledu s doprovodem staršího sourozence či s maminkou. Chodávalo se k nejbližším příbuzným, ke strýcovi Janošovi, k Václavovi a k tetě a kmotřence Maři, u níž býval na výměnku stařeček. Neuměle jsme zarecitovali Koleda, koleda, Štěpáne, co to neseš ve džbáně... a dostali jsme nějaké sladkosti, třebaš ze stromečka. V ten den slúžili panáček v kostele mšu svatú za bořeckú chasu. A opravdu, statní mládenci v krojích, ba aji děvčice v širokých naškrobených sukňách a vyšívaných fěrtochách, šli na ořeru, kolem hlavního oltáře. Vybrané peníze byly na kostel, na opravy. Tato tradice se dochovala z dávné minulosti, kdy pacholci (čeledínové, zaměstnaní u větších sedláků) končili toho dne svou službu a hledali nového pantátu, zaměstnavatele. Ještě před polednem obešel větší část Dědiny taky kostelník Šefránek, obyčejně s nějakým ministrantem, aby zanotoval jakousi speciální vánoční píseň, a dostal do sotůrku koledu. Svátky vánoční končily, ale betlém v kostele lákal nás děti k podívané až do Tří králů.

Uplynulo sedmdesát osmdesát let. Až jako důchodce jsem se dostal do země na Blízkém východě, k místům, kde vzaly svůj počátek i shora popsané zvyky mého dětství. Jednoho květnového dne roku 2012 jsem se konečně díval na město Betlém od starobylého chrámu Božího narození, kde se tísnily rušné davy zbožných turistů. Město ležící asi 8 km jižně od Jeruzaléma má dnes asi třicet tisíc stálých obyvatel, většinou arabských muslimů. Žije teď ponejvíce z turistického ruchu. Obrovské množství poutníků přijíždí hlavně o Vánocích (jsou to zejména evropští a američtí křesťané). Neudivilo mě, že jich přijelo tolik i v tom horkém květnu 2012. Vpravo, vedle toho slavného chrámu se však otvírala široká ulice arabského bazaru, kde se v tom hluku rozléhaly anglické nabídky horlivých prodejců, kteří jsou schopni s vámi celou hodinu smlouvat o pouhou půlku amerického dolaru. Zázrak Božího narození zůstal nakonec skryt v pološeru chrámu, mnohokrát vydrancovaného a znovu opraveného.

PhDr. Antonín Grúza

Podzim... - Oldřich Damborský 2010

...ten truchlivý bůh
vyčesává Slunci
poslední zlaté vlasy,
máš v srdci zvěrokruh,
co se k něze hlásí.

I v mlze cítím tvůj tep
a v oranici mých vrásek
najdeš duhový střep,
orákulum všech lásek.

Tvé bílé větve stromů
se natahují hladově ke mně,
tvé havraní vlasy
dolétly domů,
z osení vyrůstá klidu sémě.

Kouzelnice - Oldřich Damborský 2011

Měď, zlato a stříbrné přehánky,
oděná jen v minerálce Mattoni,
jde krajem a nedbá na klaksony
psů, mlha spouští své moldánky.

Muži zmámeni z jejich rtů soumraku,
opojení křivkami jako mladým vínem,
jen, že ji každý miluje, tím je vinen,
a vzduch je opojný jako paklík tabáku.

Na harmoniku hraje tesklivou píseň,
na krku stříbrný medailon Měsíce,
chvíli vánek, chvíli mrazivá vichřice,
jde svádívá kouzelnice remízky – Jeseň.

Kde domov hasičův?

Na úvod mého článku dovoluji několik holých a pro někoho možná nezáživných skutečností. Sbor dobrovolných hasičů Bořetice byl obnoven v roce 2002. Zásahová jednotka byla obcí zřízena v roce 2006. Na své důstojné zázemí hasiči v Bořeticích tedy čekají dlouhých 15 let, resp. 11 let. Po celou dobu fungují v „provizorních“ prostorech. Toliko fakta.

Přeneseno do metafory – z bořetických hasičů byl a dosud je takový permanentní bezdomovec, neboli „houmlesák“ (homeless – anglicky bez domova). Ale zatímco na pomoc skutečným bezdomovcům (a jiným ohroženým skupinám lidským) existují různé neziskové organizace, sociální a terénní programy, dotační tituly z EU, od státu atd., na pomoc, resp. na domov hasičským houmlesákům se shánějí peníze velice obtížně. Zvláště pokud jste hasiči „nižší kategorie“ (jako ti v Bořeticích), tedy jednotka požární ochrany pátého stupně (JPO V), která má působnost pouze pro území obce, a ještě hůře, pokud nemáte předurčenost (např. na autonehody, živelné pohromy, osvětlení apod.). Hasičský houmlesák s cejchem „JPO V – bez předurčenosti“ nedostane nic od Evropské unie (no tak aspoň budeme mít ty cyklostezky, no), nedostane nic od státu (na peníze na výstroj, výzbroj či techniku zapomeňte), a musí se tak povětšinou spoléhat na svého chleboďárce a zřizovatele – obec. A ta, pokud se zrovna na jejím území netěží ropa, sama nemá peněz na rozdávání. Představte si skutečného bezdomovce, který žije 15 let na ulici, popř. někde pod mostem, tedy v „provizorních“ prostorech. Jak asi bude vypadat? Ruku na srdce a nemusíme být přehnaně korektní – nic moc, bude asi vypadat, jako by se vyhrabal z popelnice nebo ještě z něčeho horšího, bude špinavý, smradlavý, nečesaný, nemytý. Zkrátka a dobře – ta doba na ulici se na něm podepíše po fyzické i psychické stránce a od „normálního“ člověka ho asi na první pohled ihned identifikujete.

Jak vypadá pravý bořetický hasičský houmlesák po 15 letech? Troufnu si říct, že na dané poměry skvěle, což je možná jeho nevýhoda, protože v lidech tím pádem nebudí takovou lítost a potřebu pomoci. Kdybyste ho postavili vedle hasiče z některé z okolních obcí, tak by asi vypadal dost podobně, ani byste je od sebe nerozeznali. Má helmu, ochranný oděv, boty, na zásahy jezdí, techniku udržuje, s mládeží pracuje, obci a občanům pomáhá. Pokud se ale soustředíte, tak drobné nuance uvidíte, třeba že bořetický hasič je trochu ušmudlanější, protože se nemá kde umýt, že nervózně přešlapuje na místě, protože se nemá kde vyčůrat, že je na jeho oděvu tu a tam dírka od myších zoubků, že se trochu klepe zimou a posmrkává, pro-

tože se musí převlékat v nevytápěné místnosti. Zkrátka nenechme se mýlit. I do něj se zub času pěkně zakousnul. Bořetický hasičský houmlesák je vyčerpaný. Těžko motivuje nové členy, vč. mládeže, aby se dobrovolně stali dalšími houmlesáky, těžko vysvětluje ostatním houmlesákům, aby ve sboru setrvali, když v okolních sborech či jiných organizacích se jim dostane zaslouženého útočiště. Přesto i takoví jsou, pravověrní bořetiští hasiči – houmlesáci, kteří vydrželi žít a fungovat v „provizorních“ prostorech až doteď, protože radši budou bezdomovci v Bořeticích, než v teplíčku někde v okolí.

Vraťme se ale zpátky do reality. Blýská se na lepší časy? Snad ano. Současné vedení obce bořetické hasiče podporuje a tento deficit chybějícího zázemí vnímá, proto je na rok 2018 v rozpočtu obce navržena částka, která by měla pokrýt hrubou stavbu nové hasičské zbrojnice. Protože se jedná o nákladnou akci, obec se ve spolupráci s hasiči snažila najít také další finanční zdroje. Jak již bylo řečeno výše, od státu bohužel nic nekápně, i když jsme to dva roky zkoušeli před dotační program Ministerstva vnitra, resp. Hasičského záchranného sboru, na rekonstrukce a výstavbu hasičských zbrojnic, takže jedinou externí pomocí je dotace Jihomoravského kraje ve výši 1 mil. Kč z dotačního programu „Podpora jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí Jihomoravského kraje na období 2017–2020“, za což patří představitelům Jihomoravského kraje velký dík. Poděkování patří i představitelům obce, díky kterým se v tomto volebním období daly věci do pohybu. V současné chvíli probíhá územní řízení a zpracovává se projektová dokumentace ke stavebnímu povolení na novou hasičskou zbrojnicu. V prvním kvartále 2018 by mohlo být vydáno stavební povolení, vybrán dodavatel stavby a na jaře by se mohlo začít se stavebními pracemi. A dá-li Pán Bůh a obecní rozpočet, tak by mohlo být cca do dvou tří let hotovo a slavnostně předáno. Přemýšlím, kde budu tou dobou já. Asi se samou radostí strašně opiju a jen tak z nostalgie a na vzpomínku starých časů přespím někde pod širákem jako houmlesák.

Jiří Michna, pověřený starosta SDH Bořetice,
velitel družstva J-SDH Bořetice

Zanechat stopu – Oldřich Damborský 2015

Stojíš nad strmou propastí věků,
postavil jsi pro svou ženu dům,
zasadil místo stromu vinný hrad,
podal ruku nejednomu člověku
jen zanechat stopu jako vodopád.

Nemusí být velká jako vodopád
třeba jen nitka podobná vlasu,
vyrytá na skleněné obloze času
a v jejich očích úžasu hvězdopad.
Jen snítka v zobáčcích holoubat.

Jen snítka v zobáčcích holoubat
smaragdová víc než vzácný kámen,
dokázal jsi krovky domu otesat,
vykopal studnu, našel čistý pramen
Jen v té stopě nezůstat sám, stát sám...

Silvestrovské pojednání o štěstí

Malá rada na úvod. Když mě něco zajímá a na internetu se článek nebo povídání vleče, a navíc tomu málo rozumím, jednoduše přeskočím a přečtu si závěr. U tohoto pojednání to můžete udělat také tak. Ale také nemusíte.

Na Vánoce a do nového roku přejeme všem štěstí a zdraví. Možná stačí přát jen to zdraví. Velká hlava – možná že měl u nás předky – filozof Oppenheimer tvrdil, že přát štěstí při současném přání zdraví je vlastně zbytečné, protože ten, kdo je zdravý, by měl být automaticky šťastný. A u koho to tak není, nezaslouží si být zdravým.

Nepřerušujte nyní tok svých myšlenek poznámkou o Titaniku. Historici zjistili, že na jeho palubách nebyli všichni zdraví. A protože venku mrzne, zapomeňte i na českého klasika a jeho zlatý hmyz.

Jak se tedy dnes, v uspěchaném věku elektroniky a spotřebního života, dívat na štěstí?

Obchodní ředitel jedné velké společnosti, pan Gawdat je systémovým inženýrem a na svoje štěstí si vytvořil algoritmus. Pro ty, kteří se studiem matematiky skončili jako já na ZŠ – algoritmus, to je něco jako vzoreček. A jeho vzoreček se četl takto: „Štěstí je větší nebo se rovná sumě událostí v životě mínus očekávání od života.“

Z toho plyne, že lidé jsou šťastní, když se život odvíjí podle jejich představ.

Proč jsou však někteří lidé nešťastní právě proto, že se život odvíjí právě podle jejich představ? Ten pán je v podstatě pesimista. Vysvětluje to sám na sklenici vody.

Když člověk dostane poloprázdnou či poloplnou sklenici vody, reaguje na to jako na nespravedlnost. Reaguje na tu vodu, která ve sklenici chybí, a myslí si, že na ni má nárok. Když však přijme myšlenku, že všechno na světě se mění a on nemůže mít všechno pod kontrolou, za určitý čas začne cítit vděk i za tu polovinu vody, co dostal.

Pocity, včetně štěstí, tedy pramení z toho, co máme, a zda s tím dokážeme být spokojeni a přestaneme usilovat o stále větší množství – vody.

Když jsem si přečetl tyto závěry, znovu jsem si uvědomil, že vývoj jde od východu na západ. To samé jistý Buddha před tisíci lety říkal takto: „Vše v životě je utrpení. A příčinou utrpení je lpění na něčem a žádostivost.“

Nemusíme chodit ale tak daleko. Biskup Jan Ámos učil svoje žáky, že: „Všelijaké kvaltování dobré pouze pro hovado jest.“ A geniální Albert Einstein v roce 1922 v Japonsku číšníkoví místo spropitného poradil, že: „Tichý a skromný život přináší více radosti, než honba za úspěchem spojená s neustálým nepokojem.“

Zcela nezávisle na nich pak tisíce našich babiček, včetně té mojí, říkali to samé: „S jídlem roste chuť.“

Jak asi cítíte, většinu těchto myšlenek pro vás jsem opsal. Ale něco svého k tomu přece jen přidám. Nesmíme to brát tak vážně. Svět je totiž založený duálně, což s trochou zjednodušení znamená, že v každém pólu je vždy obsažený, schovaný či skrytý jeho protipól.

Pro nás to znamená, že i v tom největším neštěstí je vždy založen zárodek budoucího štěstí. Ale i naopak.

Štěstí je tak důležitý fenomén, že o něm dokonce existují vědecká pojednání a poučky. Zase jde jen o potvrzení toho, co my nevědky víme, co cítíme a s čím jsme se setkali. Jen jsme to neřekli tak učeně.

Třeba „hédonická adaptace“. To není nic jiného, než že po dosažení cíle postupně odezní pozitivní pocity a samotný dosažený cíl pak přestane další pozitivní pocity vytvářet. Emoce se tedy vrátí zhruba na úroveň před dosažením cíle. Už nám bude šumafuk. Zvykneme si. Kupodivu to platí i u událostí špatných. Jako příklad bych uvedl svatbu. Vdali nebo oženili jste se tento rok? Nebojte se. Zvyknete si.

Dále vědci vymysleli „hédonický relativismus“. Životní úroveň lidí roste, ale pocit spokojenosti je stejný, popřípadě i klesá.

Mě nejvíce pobavila definice „hédonický paradox“, což znamená, že štěstí nelze dosáhnout přímo, ale oklikou, úsilím o vznešený cíl, kterým však nesmí být potěšení samotné.

Vyhozené peníze za toto zkoumání. Stejně jako u vědeckého bádání, za kolik vteřin po dopadu na chodník můžete ještě zvednout kousek šunky, aby množství bakterií ještě nebylo tak vysoké, aby vám mohlo škodit. Mimochodem tento výzkum získal kdysi antinobelovu cenu. Vědci jsou prostě slepí, vidí jen svůj obor. Vždyť čínský mistr Lao-c' před tisíci lety napsal: „Štěstí je cesta.“ Tedy to úsilí dobrat se cíle, ne ten cíl samotný. Tato myšlenka se dokonce stala základem filozofie taoismu.

Vědci dokonce vymysleli „hédonický termostat“. Štěstí je prý dané do určité míry geneticky. Má se ustálit kolem 16. roku věku a my na jeho nastavení prý nemáme vliv. Tvrdí, že tělesná váha a štěstí jsou si podobné. Dají se vychýlit oběma směry, ale za několik měsíců se zase vrátí na původní úroveň. Pro nešťastného je vyhrát miliony v loterii jen další důvod k neštěstí a kousne-li šťastného krokodýl, je to pro něj jen radost z dalšího poznání. Dobré, že? To už je větší šaškárna než předvolební debata našich nejvyšších politiků v televizi.

Lze vůbec před tím mizerou, co nám sedí za krkem a neustále připomíná, co jsme pokazili a nedokázali, utéct? Ano. Je to jednoduché, ale strašně těžko se to provádí. Ten mizera je minulost. Vsaďte tedy na přítomný okamžik a špatnou minulost zapomeňme. V přítomnosti ten mizera nemá moc.

A co na závěr? Ohledně štěstí se držte selského rozumu. Je to až trapně jednoduché. Jako s mojí ženou. Každý den mně alespoň jednou vynadá. Ale je to vlastně štěstí, mít po ruce někoho, kdo to pokaždé myslí dobře.

Ing. Petr Zemánek

Začátek podzimu - Oldřich Damborský 1998

Moučná mlha vyrábí vdolky splínu,
výťah léta se zasekl v mezaninu,

školáci pod lavicí žhají chytré telefony
a hrozny se nalily šťávou – malé zvony.

Poprvé na horách

Letos poprvé po dlouhých letech jedeme lyžovat na Slovensko. Vlastně budeme na Slovensku jen jíst a spávat, lyžovat budeme na moravské straně pomezí. Naše stará lyžařská parta po léta doplňovaná o dcery a syny tak rozhodla demokraticky. Byly sice vyhlášeny tři lokality, ale my staří jsme chtěli Kohútku. Co do toho ti mladí mají co mluvit. Jsou to pořád smrkáři nebo, chcete-li, usmrkanci.

Můj nejmladší a největší kamarád jel na hory poprvé. Držel se dobrých sto kilometrů. Usnul až po obědě. V bodě OO (organizovaného oběda) ovšem náš malý hrdina odmítal pozřít sousto. „Nic se neděje. To je z té novoty. Autobusem ještě nejel.“ Tím chtěla jeho babička připomenout, že naše dědina je světová, protože my máme koleje a jezdíme autem a vlakem. Jednoduché, ale mylné vysvětlení. Kdybychom tak tehdy věděli, že malý strážník bude jakoukoliv sešlost u jídla, ať už ráno, v poledne či večer, považovat za obecnost, kterému musí ukázat, co umí. Při běžeckém tréninku mezi hosty a servírkami s talíři svíčkové, ražniči, guláše nebo borůvkových knedlíků zkoušel běh přes překážky. Nebo snad slalom na sucho? Každopádně mu přítomnost cizích lidí, které neznal, svědčila. Zhruba každý druhý den pro ně nachystal svoje nové číslo.

Ještě první den večer zjistil, že chodby na jejich poschodí mají plno pravých úhlů a nekroužou, tak jako parkety u babičky. To už nebyl Dupinožka jako doma, ale dokonale vyháněč duchů ze staré dřevěné chaty na pomezí kdysi dvou navěky nerozlučitelných národů. Jeho 25 měsíců mu nebylo překážkou ve snaze o vyvrácení masivního dřevěného zábradlí.

Druhý den u snídaně objevil kočičku. Tak tomu chlupatému stvoření říkal on. Bylo to nejméně osmikilogramové rezavé zvíře, správněji podle vlasů nejmenšího člena zájezdu barvy skořicové. Ladně chodilo mezi stoly. Pak si vybralo stůl a vyskočilo na parapet okna za ním. Následovala nepochopitelná figura, kdy čenich mělo až nad stolem a tři čtvrtiny těla ve vzduchu mimo parapet. Krmené bylo dobře, protože na parapetě jen posedávalo a škrabalo si koule. Ta kočička byl kocour. Nejmladší kamarád zatím třikrát jedlíkům za stoly předvedl, že je velký lev, a naplno zařval „wau“. Pak uviděl toho kocoura. Okamžitě byl na čtyřech, prolezl mezi židlemi a strašlivě zařval „wau“. Kocour nabral třetí kosmickou rychlost a zmizel. V jídelně se objevil až za dva dny. Když uviděl „velkého wau“, obrátil se a důstojně ustupoval z bojiště jako pravý Francouz. Ti to totiž od pádu Napoleona umí ze všech národů nejlépe.

Ten den navečer zjistil, že jeho vrstevnice na zájezdu nejsou vhodné objekty ke kamarádění. Pro něj byly moc tiché a bály se běhat. On byl z domu zvyklý na tvrdé souboje se sestrou-druhačkou. Hned si našel kamarádku o 2–3 ročníky výš než jeho sestra „Kárka“. A zamířil se až po uši. „Kde je Deniska? Deniskóóó?“ To byla nejčastější otázka – až na okamžik, kdy se při odpoledním spaní pravidelně po 20 minutách budil. „Kde je mamka?“ zeptal se s otevřenými očima, které hned zavřel a spustil hurónský řev. Pak provedl s řevem malou rozcvičku, ale stačilo natáhnout paži, dostat ho pod křídlo a zase usnul.

Jeho náklonnost k pětkrát starší Denisce byla bezelstně dojemná. Další den jsem svého největšího kamaráda posadil za svoji židli, ke stolu č. 21, k Denisce. „Bude to nejen dobrý běžec, ale i chytrý kluk. Už teď pochopil výhody vztahu se starší ženskou. Starší mají větší zkušenosti, že? Třeba s vařením.“ Polovina u sousedních stolů se

lehce zasmála, druhá nasadila tichý káravý pohled. Hádejte která? Zticha byli ti, kteří u svých žen byli dobře servírováni, ale museli za to snášet jejich vrtochy. Jak je ten svět spravedlivý? Nic není zadarmo. Vždy je něco za něco. Pokud zneužíváte toho, že váš partner je chytřejší a pracovitější, musíte držet hubu a krok. Můžete proti tomu zkoušet, co chcete, je to prostě od přírody. Je to evoluční vývoj. Apropó. Víte, že vědci vyzkoumali, že ženy vlastně nebývají nevěrné? Prý jen podvědomě naplňují evoluční zákon, zabezpečit pro své potomky to nejlepší. Tedy i geny od mužů chytřejších, krásnějších nebo průbojnějších než jejich partner. Pořád mi však v hlavě vrtá otázka, zda to evoluční podvědomí žen trochu nezaostalo v době všeobecně používané antikoncepce.

Sotva jsem prohodil svůj bonmot o starších partnerkách, který se mně nezdál ani tak vtipný, za mými zády se nadzvedl Prskáček k velkému řehotu. Zaskočila mu však odrobinka z rohlíku. Půl minuty statečně odolával kašláni, prskání, kuckání a dušení se, ale nakonec se přece jenom neudusil. Škoda. Možná budu mít štěstí a příště to vyjde. Prskáčkem jsem nazýval hlučného hosta z jiného zájezdu, kvůli kterému jsme byli u snídaně a večere přesazení jinak, než jsme chtěli. Kdyby to podruhé už vyšlo, vzal bych si svoje šedočerné kvádry, které si chystám do rakve, a šel bych mu s účastí na pohřeb. Jak jinak se dá takový oblek vyzkoušet? Zkusit, jestli jsem v něm šik, Musím totiž dobře vypadat i v rakvi. Dobře si pamatuji výtky své dobré manželky. A to jich nebylo málo. Další a další se pokřivené vrší na hromadu každý den. Další pokřivené? Protože se bez většího účinku odráží od mého těla i duše. Přesto si ale vždy vzpomenu: „A pamatuj si, že to nereprezentuješ sebe, ale především mne.“

Jak jsem předeslal, můj nejmladší kamarád a od něj starší holky a kluci po večerech řádili na chodbách. S nelíčenou radostí vybírali pravoúhlé zatačky a odráželi se od zábradlí a byli slyšet z prvního patra až do jídelny. Jak to udělat, aby mladý muž nepropotil všechna trička, která mu přivezli? Nohy byly ještě krátké a potřeba rychlosti s přibližujícím se odchodem na kutě rostla. Stačilo na chodbě zavolat: „Rolba.“ To se pravotočivá zatačka změnila v levotočivou a už stál u okna našeho pokoje. Z něho jediného bylo vidět na vrchol černé sjezdovky, na které začínal a končil svoji práci rolbista. Dvouletý běžec ještě takové zvláštní vozidlo neviděl. Ani auto, ani traktor. Byl z rolby prostě u vytržení. Dopoledne při sáňkování lezl na široké pásy odstavené rolby a večer s napětím sledoval rolbistu, jak uvazuje těžké lano na ocelový sloup, aby byl jištěný na cestě z prudkého svahu černé sjezdovky. Každé dopoledne, když odcházel před chatu, byla jeho první věta: „Půjdeme na holbu, jo?“

Rozhodně měl ze svých prvních hor lepší zážitky než já. Všechno, co se mu líbilo, šel nadšeně vyzkoušet. Skluzavku sice znal z domu, ale tady byla větší a dvojitá. Žádné starosti s tím, že je mokrá. Přes dvoje kalhoty to necítil. A že vylézt na ni po schodech se zmrzlým sněhem je nebezpečné? Však spadne do sněhu. A že bude viset za zaseknutou nohu? Však ho sundají, není tam sám. A že je čas

na oběd? Oběd počká. Souboj s rodiči však prohrával a byl odnášen sedě za krkem na chatu. Jediné štěstí, že všemohoucí ve své neskonalé moudrosti a prozřetelnosti nedal dětem šest noh jako mouchám. To by odnášejícím rodičům nestačilo úrazové pojištění.

Škoda, že si z doby svého sebeuvědomování člověk toho moc nepamatuje. Tedy spíše skoro nic. I mému nejmladšímu kamarádovi budou za deset, dvacet let rodiče a starší přátelé popisovat, jak na svých prvních horách vyváděl, kolikrát musel brečet na posteli, protože nechtěl usnout, a kolikrát řval „wau“ na hosty v jídelně i na kocoura. Většinou z toho nebude chtít věřit a fotky nebo malý záznam na mobilu bude jen slabý odvar toho, co prožíval.

Na druhé straně by si nemusel pamatovat všechno. Třeba když vychytralý učitel svoje nejhorší lyžařské žáky učil na svažitě cestě ur-

čené výhradně pro sáňkování a bobování. Naše námitky moc nebral. Pak se za mnou ozval hlučný hlas. Tentokrát bez kuckání a prskání. Prskáčkovi se také nelíbilo, že jejich děcka musí zkracovat délku jízdy na saních. Proto na učitele láskyplně zahučel: „Pane učiteli, byl byste tak laskav a odvedl ty děti do prdele?“ Pochopil jsem, že každý na horském zájezdě má svoje místo, jen musí počkat na svůj čas.

Můj nejmladší a největší kamarád si svoje první hory skutečně užil. Rozhodně líp než já s nataženými břišními svaly, které jsem dostal od velkých ramen. Ta jsem dělal, když jsem se chtěl vyrovnat o dvě generace mladším lyžařům. A nebude vadit, že na všechno z toho zapomene. Já už jsem na ty natažené svaly taky skoro zapomněl.

Ing. Petr Zemánek

František Lebeda (1834–1905)

O rodu Lebedů nejsou dostupné žádné písemné záznamy. Čerpat můžeme jen z knih matrikových, a to jen údaje o narození, svatbách a úmrtích. Uvedený František je již členem druhé generace, která se usídlila v Bořeticích. Jeho otec Viktorín (nar. 1803) přišel do Bořetic z Horních Bojanovic. Sloužil na gruntě č. 32 u pololánků Rulkových a založil uvedený rod, který dožívá v Bořeticích až do dnešních časů.

Oženil se s Marií Kadlecovou (nar. 1804) dne 25. 1. 1825, mladí manželé zůstali bydlet v domě nevěsty (u Kadleců). Narodilo se jim šest dětí: Petronila (28. 5. 1825), Kateřina (6. 1. 1828), Johan (6. 2. 1829), Petronila (1. 9. 1830), Johan (27. 9. 1831) a František/Franz (14. 2. 1834). Opakující se jména znamenají, že předešlý potomek zemřel v dětském věku. O osudu ostatních sourozenců jsou jen kusé záznamy v matrice. Pokud by měl někdo zájem rozpoznat jejich další osudy, musí nahlédnout do matrikových záznamů.

František po vychození základní školy pravděpodobně nastoupil jako čeledín v rodině Jánských (č. 16), ve 21 letech byl odveden do armády (1855–1858) a po skončení základní služby byl povinován nastupovat po dobu deseti let každý rok na jednoměsíční vojenské cvičení. V jeho oddacím listě s Kateřinou Jánskou bylo uvedeno „reservist“. Po smrti hospodáře Jánského se oženil s Kateřinou Jánskou (53 let) dne 18. 6. 1864. Proč tito manželé zůstali jako hospodáři na gruntě, když se syn původního majitele Pavel Jánský ve 25 letech oženil (13. 11. 1861) s Marií Miklíkovou (17,5 let)? V tomto období nemohla vdova Kateřina zdědit gruntovní majetek. Podle zákona měl na něm hospodařit syn původního majitele. Manželé František a Kateřina hospodařili až do její smrti 3. 11. 1881.

Další pokračování životních záznamů jsou přesně popsána v rodové knize Pazderkové.

Sledovaný František zřejmě uměl dobře hospodařit, když pracoval na gruntě u Jánských. Po smrti Kateřiny musel z uvedeného domu

odejít. Měl dostatek peněz, aby si koupil rozlehlý dům č. 157 a znovu se oženil. Z tohoto pohledu byl považován za dobrého hospodáře a v letech 1892–1895 byl zvolen starostou obce. Jeho účinkování na radnici již bylo pravděpodobně poznamenáno vyšším věkem. Dokonce se v hovorových pamětech uvádí, že v tomto období chodil starosta v sukních, tzn. že ráno šel do kanceláře, která byla vedle obecního hostince. Pravděpodobně nejdůležitější záležitosti vyřídil s tajemníkem a zbytek dne sedával v hostinci. Mladá manželka Magdalena se s touto situací dokázala smířit a postupně vyřizovala mnoho obecních záležitostí.

Když nahlédneme do sňatkových zápisů, ukáží se nám zvláštní údaje: první ženu si vzal starší o 23 let, druhou Magdalenu jako 18letou. Z pohledu nynějších časů se nám to může zdát jako podivné. Důvod tohoto konání byl ten, aby se vymanil z rodové chudoby. To se mu nakonec i podařilo, i když se ženil s Magdalenou Pazderkovou, pokud by byla žila její maminka, pravděpodobně by tomu asi zabránila.

Uvedená osobnost Františkova vyjadřuje poměry v tomto století. Druhá polovina 19. století se vyznačovala nabídkou levných likérů. V tomto období bylo v Bořeticích sedm nálevení gořalky. V rodové matrice Jakub Petrásek uvádí, že muž zasáhl gořalkový mor. Mnoho hospodářů v tomto období propilo veškerý majetek, zpravidla následně odcházeli pracovat do Rakouska.

Stanislav Pazderka

Zimní nálada - Oldřich Damborský 2006

Kříšťál na stromech,
vločka neváží ani půl unce,
v tobě zlaté slunce.

Ve tmě tiché rotáty,
čekání na batolátku,
mrzne a v ústech sladko.

Modrý sníh večera,
za okny zelené stromky
uděláš kříž nevědomky.

Byli blbci?

Není to tak dávno, co jsem na těchto listech horoval pro třídění odpadů. „Především vytrídíte ze směsného odpadu plasty. Dostanou-li se látky z jejich rozkladu do vody a s vodou do člověka, nadělají nepředstavitelné zlo. Ničí totiž rozmnožovací schopnosti člověka.“ Co se za ty čtyři měsíce změnilo?

Samozřejmě se člověk vůči těmto jedům nestal imunním, ale **přesto házejte plasty – mimo folie a PET láhve – do směsného odpadu.** Pokud to neuděláte vy, musím to udělat na SSO já nebo svozová firma odpadů. Na tvrdé plasty totiž není obyč. Nikdo je nechce recyklovat.

Vzhledem k tomu, že se lidstvo se zbláznilo do plastů – a to jsme teprve na začátku této éry – se máme na co těšit. Český a moravský člověk je tvor geniálně využívající mezer. Třeba ve výchově nebo v zákonech. Nechá si sice sr. na hlavu od politiků, ale v třídění odpadů to může dopadnou také následovně. Tento krátký návrat do časů, kdy jsme papír dávali dětem do školy, železo vozili prodat do Kovošrotu a všechno ostatní zhlty staré pískovny nebo zmole, se může vymstít. „Už jednou jste mě lakovali, jak se musí všechny odpady třídit, a ejhle. Jak je vidět – nemusí.“ A dvě generace lidí budou ochránci životního prostředí znovu přesvědčovat o tom, co je pro život na Zemi nezbytné. A za další tři generace to lidé pocítí na svém zdraví. Dnes mají mořské ryby a mořská sůl v sobě vlákna z plastů. Prý jsou neškodná. Jenže ještě v polovině 20. století bylo neškodné i kouření.

Při tom je to tak jednoduché – **zakázat prodej výrobků, které se nedají recyklovat.** Výrobci by museli vymyslet jiné, zdravější, ale dražší. A to je ten správný postoj k našim potomkům. Radši si odpustit dovolenou v Karibiku, než na ni ušetřit tak, že hledám dětem svačinky v popelnících. Tedy raději drazě ušetřit životní prostředí, než vyhodit peníze našich pravnuků, které pak dají na to, aby vůbec přežili.

Že to s tím zákazem nepůjde? Máte pravdu. Ten jde totiž ruku v ruce s naším prostoobčanským zájmem o to, aby nám vládli normální lidé, alespoň o trochu moudřejší, než je dlaždič se čtyřmi obecnými. Ony i ty plasty jsou vlastně ropa, a když omezíte prodej ropy, nepřímou vyrobíte v některých zemích další teroristy. Za pouštní písek se ještě ve světě nenakupuje. Politiky k takovému kroku bude muset běžný občan dokopat.

Nejsem přívržencem ochránců životního prostředí.

Jejich hnutí považuji za něco jako středověký boj s morem. Tehdy bylo tolik mrtvých, že hrobaři nestačili kopat hroby. Lámal se jim dřevěná násada lopat od množství vyházené hlíny. A tak političtí mocní středověkého světa vypsal konkurz na řešení problému s morem. Vyhrál neznámý vynálezce od primitivních tavicích pecí, který vymyslel celokovovou lopatu. Miliony mrtvých se pak podařilo pohřbit a svět byl zachráněn. Dobré, že?

Podobné je to dnes. Vypukne epidemie žloutenky a stát přidá lůžka v nemocnici, nakoupí tuny dezinfekčních mýdel a zaměstná desítky lidí, kteří chodí nejmenované skupiny lidí učit si umývat ruce. Následkem toho vydá nařízení, že každá potravina se musí balit. A každý rohlík, koláček nebo chleba se zabalí pěkně do sáčku z polyetylénu. A těch se zbavíme tak, že je občané posbírají,

zdarma odvezou na SSO, za peníze je odveze svozová firma, nelisuje, za peníze je stát vlakem dopraví k moři a za peníze nechá odvézt na zpracování do Číny.

Nejsem staromilec, ale za mého mládí se pojem životní prostředí nevyučoval. Nebylo proč. Lidé byli ještě normální a chovali se jako lidé čili jako zvíře na vrcholu vývojové pyramidy. Na chleba a rohlíky jsme si nosili vlastní tašky. K nákupu pití jsme používaly ty nejrecyklovanější obaly, jaké kdy člověk vymyslel. Sklenice. Že to bylo moc dopravy navíc, zbytečně projetá nafta a vyhozené peníze za toto sklo?

Dnes se například jede pro levnější vejce do Polska. Pak se rozváží po celé republice, aby zisk z nich byl co nejvyšší. To není zbytečná nafta a peníze? To se jen zbytečnou dopravou navyšuje hrubý domácí národní produkt. Na papíře.

A ruky jsme si umývali dostatečně často. Žili jsme v prostředí, kde byla zvířata, kde nedostatečné vysavače nechávaly roztoče, a koupali jsme se v teplé vodě s mýdlem, ne v chemicko-sanitační lázni jako dnes. Pak si náš imunitní systém s ledasčím uměl poradit.

Také čtete nejen očima, ale i mozkiem?

Mně stačilo si tyto dvě stránky znovu přečíst a přišel jsem na pravdu, která se nesmí moc říkat. Jako ohnivá nit vede touto úvahou lenost. Čím se má člověk líp, tím je línější a tím je taky nemocnější. Máme prostě stále rychlejší a rychlejší vývoj. Než člověk přišel na to, že místo dřevěné plotny za sebou je lepší tahat tuto plotnu na kolech, zemřely za těch 2 000 let vyčerpáním stovky lidí. Když pak přišel na to, že ta plotna s koly může mít naftový motor, zemřou ty stovky lidí na silnicích za půl roku, a to jen v takovém prdítku, jako je naše republika.

Mám rád bonmoty, i když bych nechtěl být prezidentem, jako nejznámější šířič bonmotů v republice. Vývoj se urychluje, ale skutečně jde správným směrem? Vymysleli jsme benzin bez olova, kafe bez kofeinu, ale parlament bez blbců stále ne. Nevěřím proto, že by někdy politici mohli výrazně přispět k ochraně životního prostředí. Vždyť rýsující se problém recyklace plastů, co do návrhů řešení, politiky zdaleka obešel. Nebo oni jej. Měli důležitější problémy. Třeba vybojovat pro svoji stranu předsedu parlamentního výboru. Vždyť to přinese další služební auto zdarma pro vedení jejich strany.

A taky si rád přečtu filozofická pojednání. Člověk se při tom dozví, že třeba naši předkové byli moudří. Věřili totiž, že jejich potomci budou lepší než oni sami. Co si o nás asi řeknou naši potomci, až objeví ty stamiliony tun plastů v hlubokých vrstvách mořského dna nebo v archeologických vykopávkách na umělých kopcích skládek odpadů. „Naši předci byli ale blbci. Viděli spásu v plastických hmotách a pak nevěděli, co s nimi.“

Pochválen bud'

Pochválen bud' burčák. Ten my pod těma Kravíma horama máme rádi jak pěknú děvčicu. Sú skutečně dvě. Dolní a Horní. Naši stařa říkávala, že pleteme koše s baňama, dyž říkáme enom Kraví hora (jedna).

Tož ale k věci. Byl sem v sobotu na téj burčákovéj slávě. Bylo to moc pěkný. Tech koní v průvodu, rytířů, pěkných děvčic a teho burčáku. Lidí na náměstí jak maku. A moc se ně líbili tí dvá sopláni, co tam skoro dvě hodiny mleli pantem. Ale měli to pěkně seštymovaný. Šak sem jim potom řekl, že před nima smekám hučku, jak se mně to líbilo. Enom mě jednú nasrali, jak povídali, že si z nich enom dělám prdel. To řekli na celý náměstí a tolik lidí to slyšelo. Já tú burčákovú úniu mám přece po víně, burčáku a Kravíhorskéj republice nejvíc rád. Dyť já sem byl u teho, dyž se narodila. Bylo nás tam tenkrát hrstka a dnes sú s nama aji z tej jakejsi Argentíny, z města takovýho, kerýho méno ani nemožu přečíst a natož si ho zapamatovat.

Eště k temu, jak mě dožrali tí na tem pódiju. Hned, jak sem dojel dom, tak sem svolal vládu tej našej vinařskéj republiky a postěžoval sem si jim, jak v Hustopečích řekli na plnú hubu a před moc lidma, že prej si z nich dělám enom prdel. Nekeří ministři vyskočili tak friško, až rozbili košťý s kolika štampelkama, že to si přece nemožem nechat líbit. Ministr vnitra, pod kerýho spadá armáda, hned poslal jednoho

pikulára zalívat tím jeho vínem rozeschlý kadě na našich pandúrech (obrněných žebříňákách). Poslanec Bago, starej sprosták, navrhoval, abychom pochytili všecy povětrné děvy, kerý se stahují pod Kraví hory za štamgastama, co tam chodí na víno, a ty pak zavezli do Hustopečí s úkolem rozložit morálně i zdravotně jejich podzemní armádu a potom, že jim máme vyhlásit válku. Všecy nadrženy militaristy šak zchladil náš ministr financí Leopold Kalousek, že Hustopečtí sú naši kamarádi a tí přece nemožú za tých dvoch, co to vytrubovali na celý náměstí. Potem vypočítal, co stójí každá válka a že si to dnes naša samozvaná republika nemože dovolit, protože naša pokladňa je prázná. Túto dlúhú řečú se situace na vládě uklidnila s tím, že si to vyřídíme s tema dvoma na dalších burčákových slavnostech, a nakonec zvítězil dobrej nápad nad zdravým rozumem a všeci šli zapít tú nakládačku, co dostali naši kopálisti v posledním zápasu, eště teplým burčákem k jednomu ministrovi. Ke kerýmu, to sem si ráno nemohl spomnět.

Petrásek, ten, co si má prej dělat prdel z Hustopečských

Veselá byla smutná

Na kopci Kraví hora jsou jedny z nejlepších viničních tratí. Trať Veselá je sice na rozhraní katastrů Bořetice a Němčičky, ale v dávné minulosti patřila k naší obci. Nemůžu se dopátrat, kdy přešla do Němčiček. Ještě dnes je většina majitelů z Bořetic. Je to v první polovině od silnice do Němčiček poměrně prudká stráž, a proto se vyhnula zájmu JZD.

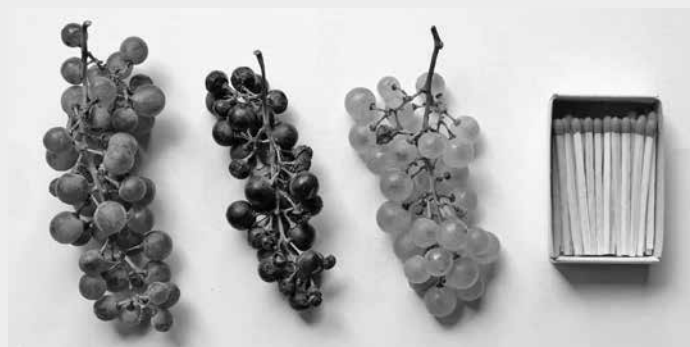
Dnes však je již část neobdělávaná, protože zde není možné použít mechanizaci, vinice jsou klučeny a pozemky zarůstají. Ve viničních této tratě se rodívalo vždy velmi kvalitní víno. Stráž je obrácená k jihozápadu.

U všech vinic však prvních padesát metrů od silnice byly „sádky“. Jak už výraz sádky říká, vinice zde nebyly a sadily se zde jen plodiny, které byly odolné jarním mrazíkům, a stromy jablka a švestky („trnky“). Celý kopec Kraví hora má půdu hlinito-písčitou, která viničím vyhovuje, ale když neprší, vinice trpí nedostatkem vláhy. Léto letošního roku 2017 bylo dva měsíce prakticky bez deště. To se projevilo na hroznech a přírůstcích réví. Vůbec se nemuselo vrší osečkovávat a mám obavu o příští roky. Byl velký rozdíl mezi udržovaným černým úhorem a zatravněnou vinicí. Část vláhy se ztratila v zatravnění.

Každým rokem beru před vinobraním „foršus“, aby byl na vinobraní burčák z Iršaje, Muškátu Ottonel, Veltlínského červeného raného a některých skorých stoláků. Vždy jsou to desítky kil hroznů, letos to bylo jen několik kbelíků. Na příloženém snímku jsou hrozny Veltlínského červeného raného, Svatovavříneckého a Ryzlinku vlašského v porovnání s krabičkou zápalek. Podobné bylo i vinobraní. Veselá byla velmi smutná. („Veselá“ je středověký název pro vinice hezké, vhodné pro pěstování vína.) Lepších výsledků dosahovaly mladší vinice v plné síle.

Podobně na tom byly i vinice ve viničních tratích Kraví hory a Kopce (Hora nad louky). Nové rybníky pod touto tratí jsou zásobovány jen spodní vodou a v letních měsících poklesla hladina o jeden metr a dodnes se ztráta vody nevyrovnala. Na tomto místě vystupovala voda vždy nad terén a pole nebylo možno obdělávat. Ve 20. letech minulého století tam tehdejší starosta Jakub Petrásek provedl první meliorace u nás. Dnes jsou však trubky zaneseny hlínou a meliorace již vodu neodvádí.

Václav Petrásek

Eště jednu o hodech

O bořeckých hodách toho bylo napsaný už hodně. Dívám se na vás už z nebička a sleduju vás všeckých a vidím taky, jaký máte potíže s hodama v poslední době. To dyž sme stárkovali my, to tak nebylo. Každěj a každá z chase chtěli stárkovat. To byla česť. Chlapi, dyž se hádali ve sklepech nebo v hospodě u Linhů o tem, co se kdy stalo, nakonec se dohodli na tem, že to bylo tenkrát, co stárkoval Janík, Hantoš, Cyroš... nebo byla stárků Mařa, Kača, Hanča...

*První stárka má nový střevíce, poslušejte, co má eště více,
a ona má eště kolikeré šaty, přeče nechce mrcha poslúchati.*

Túto zavádkovú písničku už odzpíválo a odposlúchalo moc generací. Stárky se při něj červenaly a kolena se jim třásly, že se zdálo, že jich neunesú. Každá stárka si jakš takš odkrútila ty tři kolečka, enom já tenkrát sem místo třech koleček udělala štyry. Byla to veliká haňba, že neumím napočítat do třech. No aj to se stává. Došla sem tenkrát moc posměchu od súdnej stolice, a co tam tenkrát bylo bab. Zdálo se mně, že se haňbů zvalím, ale vydržela sem to.

Bylo po hodech a z velkej slávy nastaly aji povinnosti. Bylo zvykem, že stárky nosili na Boží tělo korúhvě a stárky strojivaly v kostele oltáře. Při ofěrách chodivaly kolem oltáře dycky první. Byly to šak milý povinnosti, ale nekdy sme měly aj velký starosti, kde zehnat kvítí. Na „zelený“ sme chodily k šopám vedle dvora. Poprosily sme hospodára pana Vilímka, esli tam můžeme chodit. Samozřejmě nám to povolil, dyž to bylo do kostela. Naštěstí nekerý bořecký tetičky nám pomáhaly. Volaly: „Děvčata, dondite si v sobotu pro kvítí. Mám rozkvetlý pižmo, volsků tlamu, a už možná bude aji nejaká georgína!“ Měly sme prádelňák koš a tetičky nám do něho daly, co měly rozkvetlý. Byly sme moc rády, že nemusíme lítat po celých Bořeticách a zhánět kvítí. Tetičky, po tolika rokách, kerá eště žijete, tak vám moc za ty kvítečka děkuju, a kerá už odpočíváte u kostela spánkem věčným, tak ať se vám dostane eště větší Boží milosti.

Na pút sv. Anny musely byt oltáře zvlášť pěkně nastrójený. Na pút chodilo hodně přespolních, až aji z Bilovic. To sme musely jet na kolách do Lednice, kde sme měly objednaný mečiky. Tenkrát sme jich eště u nás neuměly pěstovat. Dnes jich má skoro každá hospodyňka plnej záhon. Na tyto mečiky nám taky přispěly nekerý bořecký tetičky. Z Lednice sme jich vezly ve velikým koši na zádech na koli. Já sem to tam znala velice dobře, neboť sme tam tenkrát měly propachtovanú lúku na seno.

Došel podzim a stalo se, že do rána všecko kvítí zmrzlo. Bylo po georgínách a ostatním kvítí. To sme potem měly velků starost, čím

nastrójíme oltáře. Nahradily sme to tenkrát už umělým kvítím. Aji tetičky byly smutný, že jim kvítka zmrzly. Už se v nedělu při mši nemohly dívat, kde sú jejich kvítečka. Esli na hlavním oltáři nebo u P. Marie. U zavádky sem to tenkrát popletla, ale dyž mě strýček kostelník Šafránek pochválil, že mám svícny na hlavním oltáři tak, jak mají byt, a že po mě nemusijú nic opravovat, tak sem si řekla, že aspoň neco dělám dobře.

Vlastu Vyhňákovou poslouchal a zapsal Václav Petrásek

Dnes již takové povinnosti stárek nejsou. Skončilo to někdy na konci 50. let. Dříve všechna děvčata chodivála do kostela, ale naopak v 60. letech byla skoro všechna svobodná děvčata v učení nebo na studiích a také v ČSM. To se tehdy neslučovalo s chozením do kostela.

Foto z bohatého hodovního archivu V. Petráska – Stárky a stárky s Vlastou Vyhňákovou-Šafaříkovou (naproti luže, dnes autobusová zastávka).

Vánoční den - Oldřich Damborský 2013

Šlehačka sněhu a olovo oblohy
zmrzlé zrcadlo rybníka,
stromy chrání aury tunika,
ve vločkách je skryt klíč houslový.

V padajících vločkách muzika,
co zní tichým vánočním dnem
narodilo se nám to, jež bylo snem,
batolátko, jež zatím osudu uniká.

Vrány skřehotají svoje requiem,
zatímco v kostele zpívají Halelujá,
jsem s ním a poklonit se jdu i já,
tomu, s nímž lehce život přežijem...

Veterán Bavorák a mladí cestovatelé jsou doma

Bavorák a mladí cestovatelé po 47 dnech putování po státech Evropy a Střední Asii dorazili zdraví a plni dojmů v nočních hodinách do Břeclavi. Adam Stohanl z Bořetic (vnuk bývalého starosty) a Míra Toncr z Břeclavi odjeli s 33 let starým veteránem 1. července 2017 k hranici s Čínou v Kyrgyzstánu.

Po návratu auta do Bořetic se tachometr zastavil na stavu 22 200 km. Tak tedy plán ujetí 20 000 km překročili tím, že cestu návratu si rozšířili přes Moskvu. Veterán BMW si řekl o asi 1 900 litrů paliva, jednu výměnu oleje, jeden stěrač hned na začátku cesty, jednu pneumatiku a baterii. Po projetí pouštěmi musel být vyměněn drobným pískem úplně ucpaný vzduchový filtr. Cesty necesty, hlavně ve Střední Asii se podepsaly na jedné přední a jedné zadní nápravě.

Překonávali nejen vzdálenost, ale i výšky hor. V Tádžikistánu zdolal staříčkový veterán i legendární vysokohorskou silnici Pamir Highway ve výšce 4 655 m. V těch horách jim také přestalo startovat auto. Museli je buď roztahovat, nebo parkovat v kopci a po rozjetí pak celý den jelo, než se za pomoci přátel doma zjistilo, že na vině bylo čidlo klikového hřídele. Nebylo náhradní, a tak se každý den muselo vymontovat, kladivem poklepat a pak to den startovalo.

Mladí dobrodruzi si však pochvalovali přístup domorodců, kdy je zvali na jídlo i přes páni. Na každé zastávce ve městech i vesnicích vbuzovali pozornost, museli vyprávět o své cestě a jednou se stali

pozorností pro celou velkou svatbu. Nebo vzpomínají na mladé mechaniky v autoservisu, kteří jim opravovali provizorně nápravu a za 4 hodiny tvrdé práce chtěli jen poděkování. Rádi vzpomínají také na pivovar Pulsar v Uzbekistánu, kde vaří pivo český sládek a kde v jejich dílně nápravu opravili. Jednou také sami pomáhali opravit auto místním na cestě, a rodina, které pomáhali, je zvala na pobyt u nich. Měli však jen vízum na průjezd státem a tlačil je již čas, proto museli odmítnout.

V Kyrgyzstánu přijeli k ženíjním zátarasům na hranici s Čínou. Přesně takové, jaké byly u naší „železné opony“. Vlezli přes velkou díru na čínskou stranu, kde se fotograficky zvěčnili. Zřejmě to byl zátaras, který nebyl hlídán, na bývalé sovětské straně. Samotná čínská, hlídaná hranice, byla zřejmě o několik kilometrů dál. Pak udělali čelem vzad a vraceli se přes Rusko a Moskvu domů.

Příště budu psát o divoké přírodě, úsměvných příbězích a dalších zážitcích z cesty.

Václav Petrášek

Zimní svatba

Oldřich Damborský 1999

Bílé družičky vločky
tančí v obřadní síni Zimy,
ženich, černě ofrakovaný havran
skřehotá: Ano, berru
si za manželku
nejkrásnější vločku.
Benátské zrcadlo rybníka
ukazuje tisícíhvězdičkový
hotel lednové oblohy.
V noci uždali společně
z bílého koláče Měsíce...

Zbožné přání (PF 2018)

Oldřich Damborský 2017

Jak vlny času jdou za sebou
ta nacházíš a ztrácíš
věci, vztahy, zážitky, přátele,
někdy máš v sobě ticho
jako v kostele,
jindy zpěv rockových králů
a tím konvence kácíš,
jindy jsi prostou rezedou,
co roste nad strží.
Buď tichem, zpěvem i bylinou
v harmonii,
jen taková naplno žijí...

Zimní

Oldřich Damborský 2002

Sněží ve mně harmonie,
mráz venku není uvnitř,
má láska brčkem něhu pije
srdce bez zamčených dveří.
Šedou oblohu tvých očí
propouštíš paprsky sympatií,
závěje tvých boků na úbočí
jen z vláhy dotyků žijí.
Havraní vlasy vlají ve vichřici
naší touhy, skřívání hlasů v lednu
poslední zrezlý lístek na vinici,
naše duše se setkaly v nekonečnu.

Početilo mne, jako každého autora, že jsem v celorepublikové prestižní literární soutěži Mělnický Pegas obdržel Čestné uznání, a to v nejtěžší kategorii D (pro ty, kteří již vydali nějakou sbírku). A tak jsem mohl zviditelnit krásu tohoto kraje, pracovitost vinařů a vůbec jeho obyvatel. Váš Oldřich Damborský
Jedna z oceněných básniček:

Šťastný bílý den

Slunečný den plný vřeten paprsků
všude zeleň s medovými pocity,
odezněly trable v malém náprstku,
skřívání zpívají zhudebněné sonety.

Černý pes leží mi na zápraží u nohou,
ty vedle mne opřená o mé rameno,
mráčky cukrové vaty si plují oblohou,
vše špatné je pod stůl jangu smeteno.

Z révy se klubou smaragdová očka,
pampelišky směňují pyl ve zlatě,
tato chvíle je líná aristokratická kočka
a loď melancholie uvízly na blátě...

Jak jsme pluli do Afriky

Největším svátkem pro nás kluky jsou prázdniny. Nejvíce pak den první, kdy nás maminka slušně oblékne, dá nám nějaké to kvítí pro pana učitele a my si pak jdeme pro vysvědčení. Šprti z naší třídy si ho pak prohlíží a šudlí si spokojeně ruce, neb jak říkal pan učitel, jaká práce, taková odměna. Většina nás kluků si ovšem prohlíží své vysvědčení v obavách, neb mnohé známky mohly by se příště zlepšit, jak říká náš tatínek. Jenom Dvořáčkovi je to fuk, páč stejně bude, jak říkal pan učitel, jezdit ve statku s volama, tak jaképak učení. Naopak šprťa Horáček chodí mezi hochy, se svým vysvědčením se chlubí, všem radostně praví, že je nejlepší a my nejhorší. Dvořáček mu za to dal brko, on upadl a zamazal si nové šaty, načež začal brečet. Nám to ovšem nevadilo a pravíme mu: „Dobře ti tak, šplhoune šplhavej.“

Když přijdem domů a odbudem si kárání rodičů, nastane teprve chvíle nejslavnostnější. Jdeme do Komárku, zde vezmeme knížky žákovské, listujeme v nich a hlasem vážným předčítáme poznámky, nad koulemi pokyvujem hlavou, načež je slavnostně v pyramidu poskládáme, tuto pak zapálíme a jako indiáni kol plamene skáčeme a hlasem mocným voláme: „Konečně máme prázdniny.“

Druhý den řekli jsme si, co tak zajít se okoupat. Někteří hoši se chodí koupat k rybníku do Pavlovic. My však ne. Chodíme raději do JZD, kde mají čerstvě vykopanou jámu na řízky a je plná vody krásně husté, že se ani nepotopíš. Někteří hoši se namažou blátem a dělají černochoy, což je výjev zdařilý, ba jakoby živý. Také skáčeme do vody šipkou, někteří saltem, jenom Vašíček skáče prdeláča, neb je ještě malý. Potom sedíme pod vrbou a přemýšlíme, co s načatými prázdninami, a já pravím, mě se neptejte, neb já už to vím. Hodlám totiž zbudovat si koráb, s nímž pak popluji po Svodnici do řeky Dyje. Dále pak do řeky Moravy a potom do Dunaje a po Dunaji do Černého moře. Potom to už bude sranda doplout do teplých moří do Afriky, kde je plno krásných nahých černošek, načež mě Lida přerušila, pravíc, nevím, co na nich vidíš. Já jí pravil, že nějaká ženská na výpravě může být užitečná, páč někdo musí prát a vařit. Načež mně Lida pravila, že to může být i ona, a ne nějaká blbá nahá černoška. Tak povídám: „Dobrá, беру tě,“ a Dvořáček na mě začal dělat blbě ksichy, tak jsem mu pravil: „Jen se pošklebuj, zločince na výpravu stejně neberu.“ Načež povídám, že je třeba nalodit mužstvo, a všichni se hlásí, i malý Vašíček za plavčíka, tak je nás za chvíli plný koráb. Šprťa Horáček se nám pošklebuje. „Blbečci, kde máte ten koráb?“. Mávli jsme nad jeho nevědomostí rukou. Neví, ten trouba, že pro nás borce není problém si koráb zhotovit. „Ještě je nutno,“ pravil jsem, „rozdělit

hodnosti. Zde Jardu jmenuji prvním důstojníkem. Cyrda bude druhým důstojníkem. Lojzo, tebe jmenuji bocmanem. Ostatní budou mužstvem a Lida bude nosit svačinky, páč bez jídla to nejde. Zítra totiž jdeme zbudovat si ten koráb, a to je práce náramná.“

Ráno sešli jsme se dle dohody u Janků, neb zde máme nejlepší podmínky k výrobě korábu. Druhý důstojník Cyra pravil, že by nám velmi pomohlo, použít jako základ korábu necky, užívané při zabíječkách. Tak jsem mu vážným hlasem pravil: „Jste chytrý muž, důstojníče,“ a on na to: „Dle rozkazu, kapitáne.“ Tak jsme přitáhli necky na plac a Lojza-bocman pravil, že každý koráb musí mít stěžeň, načež jsem mu odvětil, že má za ušima. Tak jsme vzali oj z vozu, však ouha, byla příliš velká. „To nic,“ pravil první důstojník Jarďa, „máme přeci pilu.“ Že mě to nenapadlo, řekl jsem si. Vzápětí byla oj zakrácena na správnou míru. Dále nastal technický problém, jak tuto na koráb připevnit, ale naše zdatnost neznala mezí. Stačilo do dna necky udělat díru. Vyrobit plachtu bylo to nejlehčí. Zrovna schly prostěradla a jedno bylo na míru. Stáli jsme v kruhu, kochajíce se našim dílem, když v tom se tam nešťastnou náhodou objevil strýc Janek. Jakmile uviděl naše dílo, nepochválil nás, ani nedbal na naše hodnosti důstojnické. Bleskovou rychlostí sundal sobě řemen u kalhot a bral nás, kdo byl první na raně. Naštěstí mu bez řemene spadly kalhoty, on zakopl a spadl do hnoje. Řev jeho a spílání jsme již neslyšeli. Rychlostí bleskovou jsme se ztratili, vědouce, že bude nezbytné nějaký čas nechodit mu na oči, než zlost ho přejde. Upřímně však nechápu, co se mu na našem korábu nelíbilo. Vždyť kdyby chtěl, mohli bychom ho na tu plavbu za nahýma černoškama vzít s sebou.

Ivan Pazderka

Jak jsme bojovali

Druhý den seděli jsme pod ořechem na starém válu a přemýšleli, co jak dál. Můj kamarád Cyrda, co patří mezi nás, pravil, že má bezva nápad, leč je ještě přísně tajný.

Já jsem mu pravil, ať nás nenapíná, a on na to, že tedy jo, ale musí to zůstat mezi námi, co spolu kamarádíme, páč kdyby se to dověděly osoby nežádoucí, skončilo by to katastrofou. Pak nás zasněvil do onoho tajemství. Je nutno založit si armádu, vypadlo z něj. Radostí jsme vyskočili, neb být vojínem či dokonce důstojníkem, mít uni-

formu a zbraň, bylo našim hlubokým přáním. První a nejdůležitější je určit sobě hodnosti důstojnické, pravil Cyrda. Načež jsem dostal kapitána. Jarďa plukovníka. Milan majora a mnoho jiných hodností důstojnických. Cyrda, coby velitel, dal si hodnost polního maršála. Pouze Vašíčkovi zůstala hodnost vojína, neb je ještě precek. Já pak

pravil, že v armádě je třeba též ošetřovatelky. Někteří hoši byli proti, pravice, že holky jsou nány. Furt by si hrály na tatínka a na maminku, na doktora a jenom by se vdávaly. Já však navrhl do této funkce Bohunku, načež všichni hoši byli pro, neb ji všichni tajně milují.

Prvním našim úkolem je upravit si uniformu. Přemýšlel jsem, jak na to, až pak jsem přišel na spásný nápad. Vzal jsem si nové šaty, co jsem měl k prvnímu svatému přijímání, a na sáčko jsem si přidělal výložky, knoflíky jsem ořezal a místo nich jsem přišil stříbrné. Na prsa nějakou tu medajli a byl ze mě důstojník jako vyšitý. Tak jsme se druhý den sešli již v nových uniformách a řeknu vám, byla to přehlídka přenádherná. Cyrda měl koženou bundu svého tatínka. Ovšem náležitě upravenou o maršálské výložky i s třásněmi a německou helmou. Největší fešák však byl Lojza, neb měl turban z turečáku – šátku jeho maminky, praviv, že je indickým pašou a kdo je víc. Pak jsme si ještě zhotovili nejrůznější zbraně, jako automaty, meče, kopí, granáty a jiné. Jakmile ostatní hoši poznali naši armádu, houfně se k nám přidávali, a tak záhy

jsme byli mocnou armádou Dědiňáků. Na poradě velitelského sboru bylo rozhodnuto vyhlásit válku Chalupňákům, neb jsou to sami zákeřníci, zrádci a povahou zbabělci. Vyslali jsme proto vojenskou deputaci s písemným vyhlášením války. Deputace však byla zajatá, ke kůlu přivázaná a následně kopřivami mučená. Písemným vyhlášením války si vytřeli zadek, a tak se deputace vrátila domů. Celá armáda pak řvala záští k Chalupňákům. Po vzoru římském hodili jsme v jejich stranu oštěp a válka mohla začít. Bylo rozhodnuto bojovat na poli válečném na Tálkách ve tři hodiny odpoledne. I sešikovaly se voje naše i voje protivníka, načež srazily se s řevem ryku válečného a zajisté bychom dosáhli slavného vítězství, kdyby kolem nejel strýc Novák. Spatřiv svoje pole zdupané, zařval ještě mocnějším hlasem než celá armáda, načež vzal bičák a nařezal bez výběru všem. Tak propadly panice obě armády a prchaly, co to dalo, neb proti této zbrani bojovat nelze.

Ivan Pazderka

Vyznání – Oldřich Damborský 2016

Měkké stopy v křišťálovém sněhu,
srnky okusují mladé kmínky vinice,
kdo vidí v bledém slunci dávnu něhu,
ten žije v míru se sebou i jinými nejmíce.

Nejde ze života udělat znovu reparát,
vrátit list a začít znovu nanečisto,
jen stále znovu a znovu se zezelená vinohrad,
žiju tady rád, tady je moje místo.

Dřív začne hořet sníh a stromy rašit v září,
než abych opustil ten kraj pod Pálavou,
až se budu drkot o hůlce s voskovou tváří,
zamávám divokým husám nad mou hlavou.

Leťte až tam k smaragdovým lužním lesům
a pozdravujte divoké třeshně mahalebky,
tam v mládí jsem na úbočí do kavylu klesnul
a pozoroval letící oblaka, tam byl vítr hebký.

Jsem však ještě mladý za zúčtování na bilanci,
a s chlapama na hodech se chytím kolem ramen
při zavádce, stejně budu zpívat k bujarému tanci,
tam, kde našel jsem po tisící osmý duhy pramen...

Informace o počtu a sídle volebního okrsku pro volbu prezidenta republiky konanou ve dnech 12. a 13. ledna 2018

Starosta obce Bořetice dle § 14 písm. d) zákona 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů **oznamuje:**

Místem konání volby prezidenta republiky pro 1 volební okrsek v Bořeticích je:

místnost pro hlasování: tělocvična Základní školy v Bořeticích č.p. 80.

Oznámení o době a místě konání volby prezidenta republiky konané ve dnech 12. a 13. ledna 2018

Starosta obce Bořetice podle § 34 odst. 1 písm. a) a § 34 odst. 3 zákona č. 275/2012 Sb. o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů oznamuje:

1. Volba prezidenta republiky se uskuteční

v pátek 12. ledna 2018 od 14 do 22 hodin

a

v sobotu 13. ledna 2018 od 8 do 14 hodin.

2. Místem konání voleb ve volebním okrsku č. 1 je volební místnost: **tělocvična Základní školy v Bořeticích č.p. 80.**

3. Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky (platným občanským průkazem, cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky, cestovním průkazem České republiky).

4. Každému voliči budou dodány 3 dny přede dnem voleb hlasovací lístky. Ve dnech voleb může obdržet hlasovací lístky i ve volební místnosti.

5. Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních, důvodů obecní úřad a ve dnech voleb okrskovou volební komisi o umožnění hlasování do přenosné volební schránky na (tel.: 519 430 103, 776 008 927).

**www.boretice.cz/
mapa-zavad**

Formulář pro nahlašování závad v obci

SAMI SOBĚ – Sedmičky v datech a historii obce

Smrt je našla v roce 1917 – padlí občané ve Velké válce

Je to již letos 100 roků od této Velké války, kdy v roce 1917 umírali naši občané na všech frontách. Byli to: Jakubec Kliment (stáří 18 let), Hajda Antonín (20 let), Maty(ů)šek Tomáš (21 let), Michna Josef (23 let), Jakubec František (24 let), Novák Petr (26 let), Hajda Pavel (29 let), Kacr Matouš (44 let), Švásta Tomáš (46 let) a Petrásek Josef – tehdejší starosta (52 let). Nemusel rukovat se svým ročníkem, ale byl dodatečně odveden v roce 1916 a na těžká zranění zemřel doma.

Jen o dvou padlých víme více. O tehdejší starostovi J. Petráskovi (prapředek dnešního starosty) píše jeho bratr, pozdější starosta a kronikář Jakub Petrásek ve svých kronikách, a o Josefu Michnovi.

Při svém starostování jsem založil tradici, kdy starosta chodí gratulovat každý rok všem, kteří se dožili více než 90 let. Při jedné návštěvě mně paní Hasíková darovala obraz a dopisy korespondence otce padlého Josefa Michny s velitelstvím praporu polních myslivců č. 25, u kterých Josef Michna sloužil. Tento prapor se jmenoval Brněnský a byl doplňován z okolí Brněnska. J. Michna v roce 1917 bojoval na italských frontách na řece Soča a pravděpodobně padl ve 12. (či 13.) bitvě. Do budoucna by bylo dobré pátrat více o těchto bitvách a naši mladí cestovatelé by mohli podle výsledku pátrání zajet prohledat desítky hřbitovů padlých v této oblasti. Předkládám čtenářům překlad korespondence mezi rodiči a římskokatolickým feldkurátem praporu polních myslivců, který provedl náš úspěšný dopisovatel dr. Antonín Grůza:

Bořetice 4. 1. 1918

Velevážené velitelství 25. c. k. praporu polních myslivců!

Můj syn Josef Michna, narozený v Bořeticích, okresní hejtmanství Hustopeče, Morava, myslivec (vojín) 25. c. k. praporu polních myslivců, 1. roty, sloužil v poslední době jako důstojnický sluha u pana podplukovníka Svobody. Josef Michna nepodal o sobě od 13. listopadu minulého roku žádnou zprávu ani svým rodičům, ani ostatním příbuzným nebo známým.

Jelikož jmenovaný jindy hned spolehlivě sděloval, kde se nachází, dělám si teď o svého syna kvůli jeho neobvyklému mlčení starosti, a proto si dovoluji obrátit se na velevážené velitelství s nejponížnější prosbou, aby mi ráčilo o pobytu již zmíněného myslivce (vojína) zaslat zprávu.

V nejhlubší úctě a s nejoddanějšími díky

Martin Michna

Odpověď přišla obratem. Přetiskujeme její překlad i kopii:

Římskokatolická vojenská duchovní správa c. k. praporu polních myslivců

*Panu Martinu Michnovi, Bořetice 219, Velké Pavlovice, Morava
Polní pošta 373, 15. 1. 1918*

Voják Josef Michna

Polní myslivec Josef Michna, důstojnický sluha u plukovníka Svobody, padl dne 19. listopadu 1917 na hoře Monte Tomba v provincii Belluno v Itálii.

Podepsán Nowak, polní kurát

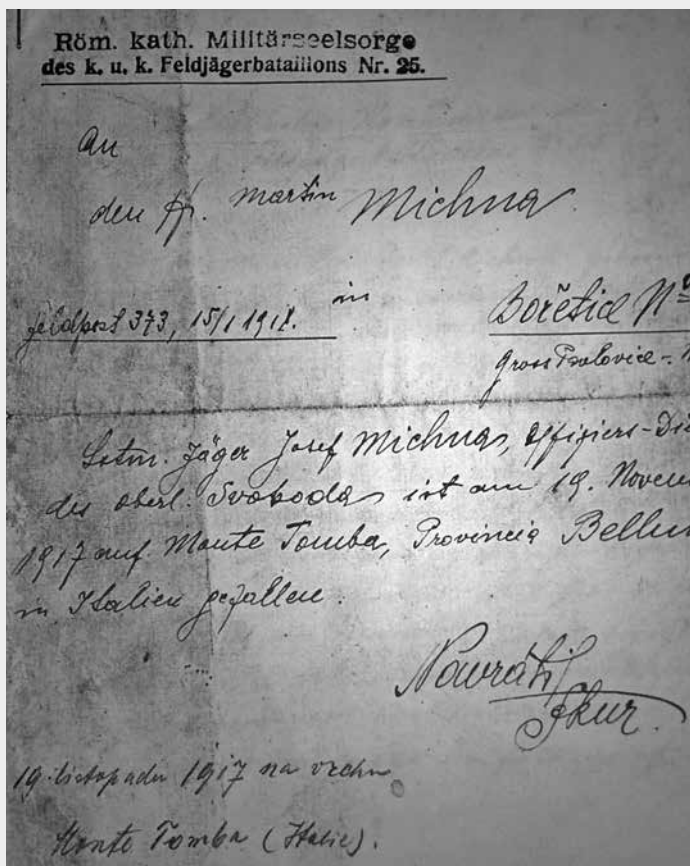
Dopis nadporučíka D. Svobody

V poli 10. 1. 1918

Velevážený pane!

Odpovídám na Váš dotaz ze 4. ledna a sděluji Vám, že Váš syn padl dne 19. listopadu hrdinskou smrtí.

Byl to můj důstojnický sluha a ležel vedle mne v úžlabině na (hoře) Monte Comba, která byla velice silně ostřelována nepřitelem. Bylo to 19. 11., k sedmé hodině večerní, bylo už docela tma, když mi řekl: „Pane nadporučíku, nemohu pohnout levou rukou a taky mi z ní teče krev!“ Ačkoliv ten statečný hoch byl už nejméně hodinu raněn, nechtěl mi nic říct, až když byla jeho levá paže zcela ztuhlá. Ale i pak chtěl ještě zůstat (na místě). Bylo mi však oznámeno, že by mohl být na té paži zraněný těžce a že by mohl eventuálně vykrvácet. A řekl

jsem mu, že má ten tlumok (ruksak), který pro mne nosil, odložit a odebrat se na obvaziště, ale teprve, až to nepřátelská dělostřelecká palba dovolí. A skutečně, ta palba asi za čtvrt hodiny ustala, až na několik ojedinelých výstřelů do té (naší) úžlabiny. Tu dobu chtěl můj sluha využít k tomu, aby se mohl dostat na obvaziště. Tak mně ohlásil svůj odchod. Co se pak s ním dělo na jiných místech, jsem se dověděl až druhého dne. Následující den mi sčítací poddůstojník ohlásil, k mému zděšení, že Michna byl cestou na to obvaziště zasažen (nepřátelským) granátem a na místě usmrčen (nešťastnou náhodou). Nechtěl jsem tomu věřit, ale lidé z kulometného družstva, kteří byli nablízku, mi přinesli jeho průkaz a ostatní věci, které měl při sobě. Dalšího dne byl pohřben nedaleko místa, kde zemřel.

Bylo to strašlivě připraveno, ale alespoň netrpěl, protože v okamžiku zemřel. Jeho (osobní) věci jsem po několika dnech poslal ke skupině ztrát isornské armády v Lublani (Isorno Armee Laibach). Byl nejspolehlivější a nejstatečnější sluha ze všech, jaké jsem kdy měl, a jeho ztráta se mě velice dotkla. Přijměte výraz mé soustrasti nad krutým osudem Vašeho syna.

Váš oddaný D. Swoboda, nadporučík.

Tak tedy zcela nedávno to bylo 100 roků, co si našeho občana našla kulka. Lze se jen dohadovat, či to byla náhoda, neboť sluhové důstojníků nemuseli jít do neustálých útoků, nebo to bylo tím, že vojska na řece Soča byla vyčerpána a nedostávalo se vojáků. Jen v roce 1917 se na řece uskutečnilo 12 (13) velkých bitev.

Václav Petrásek

Devadesát let elektrizace obce

To, čemu se dnes říká „energetická politika“, nebylo cizí ani našim předkům. Sice nevěděli, že tomu potomci budou tak říkat, ale díky prozíravým představitelům byla naše obec jednou z prvních elektrifikovaných obcí na tehdejší okres Břeclav a také propagátorem elektrifikace. Toto ocenilo i tehdejší vedení Západoslováckých elektráren (ZME) a „udělalo“ obci i výhodnou cenu. Co o tom napsal bývalý starosta a kronikář obce Jakub Petrásek (předek dnešního starosty) v obecní kronice, předkládám našim čtenářům bez jazykové úpravy:

„O elektrizaci venkova přednesl referát pan inž. Poděl dne 26. 9. 1926. Vylíčil význam elektřiny v zemědělství i drobných živnostech, podal pokyny, kterak si počínat při zavádění elektrifikace do obcí i přibližné rozpočty pro větší obce. Přednáškou svou vzbudil u našich občanů a zástupců obce živý zájem a dalo se očekávat, že obec v květnu rozhodne se pro elektrifikaci, by na ní přistoupily i sousední obce, by i celý náš okres v květnu byl poelektrizován. Za tou příčinou obecní zastupitelstvo ve schůzi konané 3. října 1926 se jednohlasně usneslo na poelektrizování zdejší obce, až bude slyšeno vyjádření místní finanční komise, a až bude zajištěna výpůjčka nutná k první splátce. Finanční komise svolaná dne 9. října 1926 a jednohlasně usnešeno, by zdejší obec elektrizaci provedla.

Po usnešení místní finanční komise byly podepsány zástupci obce protokoly pro Západoslovácké elektrárny. V době předvánoční započato s pracemi vnějšími a 3. ledna 1927 byly dodány první sloupy pro veřejné osvětlení, během zimního období provedeny všechny

práce pouliční a instalační v domácnostech a za teplejších jarních dnů vše zhotoveno.

Dne 11. dubna 1927 v 1 hodinu odpoledne ponejprv rozsvíceno a zástupci Z. M. Ele. nechali již celé odpoledne rozsvíceno. Přítomnými zástupci dáno ponaučení, jak s proudem se má zacházet, zvláště v případě požáru atd.

Instalace dle usnesení obecního zastupitelstva provedena i v obecních budovách, a to ve škole a v obecním hostinci. Ač se obecní zastupitelstvo usneslo provést instalaci ve faře i kostele z obecních prostředků, k této nepřišlo z toho důvodu, že místní pan farář Adolf Draisaitl instalaci ve faře připouštěl, v kostele však nikoliv. Kladl podmínky, na něž obec nikdy přistoupiti nemohla. Za tou příčinou instalace v těchto dvou budovách provedena nebyla.

Celkový náklad na elektrizaci obce obnáší 287 571 korun.

Zdejší obec podala žádost o státní subvence na tento podnik a přítomným zástupcům obce slíbeno, že když zdejší obec dala první podnik k poelektrizování, povolání činitelé se vynasnaží, by subvence státní i zemská byly co nejpříznivější. Dosud však vyřízena není. Technické práce provedeny lidmi určenými Z. M. Elek., práce dělnické vykonaly pouze lidé zdejší obce z nejmudších vrstev obyvatelstva, takže v době zimní našli zde přiměřený výdělek a obživu.

Rozvíhání a zhasínání veřejného osvětlení provádí dosud bezplatně pan radní František Popovský.“

Text v obecní kronice napsal Jakub Petrásek.

Václav Petrásek

Ještě jedno letošní kulaté výročí

I když léto máme už dávno za sebou, přece jen bych rád připomněl ještě jedno červencové výročí. Právě v tomto letním měsíci uplynulo už celých 70 let od našeho prvního **skautského stanového tábora** v lesích Dražanské vysočiny. Bořetický oddíl Junáka, založený nedlouho po skončení druhé světové války, na podzim 1945, se hned od počátku slibně rozvíjel (další informace o tom najdete v knize Bořetice v proměnách času, s. 285–290). První tu byla družina Jestřábů se členy-chlapci od 11 do 15 let, které jsem vedl já – jako rádce družiny. Moje skautské jméno bylo Jestřáb, podle kteréší foglarovky. Jako druhá se utvořila družina Rychlých šípů, v jejímž čele stál Rosta Petrásek, zvaný Dlouhý Bill, podle komiksového seriálu o RŠ.

Během roku 1946 absolvovaly obě družiny, každá zvlášť, i společně, kromě běžné klubovní činnosti, řadu dvou- i vícedenních výletů se stany, nejprve jen do lesa v okolí (na mýtinu v bořetických Ochozách), pak ovšem i ve vzdálených lesích, při cyklovýletech do Znojma nebo k rybníkům za Lednicí a podobně. Tak jsme se učili soběstačnému životu v přírodě, ba vlastně umění tábořit, bydlet ve stanech, které jsme si sami postavili, a žít se jídlem, jež jsme si sami v kotlíku uvařili. Velkolepá příležitost k něčemu podobnému se ovšem naskytla až o rok později.

Jak známo, rok 1947 byl mimořádně teplý a suchý. Počátkem prázdnin nám sdělil Sláveček Pazderka (pozdější P. Vítězslav Pazderka), že našemu oddílu zajistil prostřednictvím svého spolužáka, P. Antonína Střelce, skautský tábor v lesích u Račice na Dražanské vysočině. Kterési pondělí nás tam odvezl svým nákladákem pan Dufek. Bylo nás asi dvacet, členové obou zmíněných družin. Každý měl na zádech tlumok s dekou, ešusem a kompletním tábornickým vybavením, rezervní obuv, teplákový úbor, v ruce junáckou hůl. Praporečníci družin nesli kromě hole i vlajku příslušné družiny a „kuchaři“ družin navíc kotlíky, vařečky atd., a také nezbytnou zásobu potravin. Jeli jsme směrem na Slavkov, přes Vyškov, Luleč a Račice na veliký protáhlý lesní palouk v údolí potoka Rakovce.

Tam, na severním konci Rakoveckého údolí nás čekal opravdový, přímo vzorový skautský tábor. Dvanáct jehlančových stanů na odkorkových podsadách tam bylo kruhově rozestavěno, takže uprostřed vytvářely náměstíčko, v jehož středu stál vysoký vlajkový stožár. Do tohoto prostoru se vstupovalo dřevěnou bránou ze smrkových tyčí, se stylizovanou skautskou lilí nahoře. Ze stejného materiálu byla jednoduchá ohrada kolem tábora. Kuchyň byla vybudována ve stínu stromů nedaleko potoka. Stála v ní jednoduchá kamenná kamna

a další potřebné vybavení. Před ní se nacházel dlouhý stůl s lavicemi po stranách – naše jídelna. Nezbytná latrína se skrývala poněkud stranou, v křoví za okrajem palouku.

Ihned jsme obsadili po dvojicích stany (každá družina na jedné straně kruhu), vybalili zásoby potravin a dvojice pro ten den určených „kuchařů“ začala na stole v kuchyni připravovat oběd. Pitnou vodu ve velkých konvích donesla příslušná služba z vydatného pramene, který vyvěral z kopce nad potokem, ve vzdálenosti snad sto metrů od tábora. Po obědě jsme se rozhlédli po nejbližším okolí tábora. A pak už šlo všechno podle pevně stanoveného programu, který jsme vypracovali, my rádcové družin, s vedoucím oddílu, jímž byl tehdy už osmnáctiletý Olin Sadílek. Celé dva týdny v táboře byly vyplněny nejrůznějšími hrami, soutěžemi, cvičením, odbíjenou a výpravami – z nichž nejdelší zamířila přes Jedovnice do Moravského krasu a zpět. V neděli jsme šli do račického kostela na mši a pak si prohlédli i tamní renesanční zámek. Zvláště napínavé bývaly pro všechny chlapce noční hlídky, s baterkou a skautskou holí, a ještě dobrodružnější noční hra na okraji temného lesa.

Byly to nezapomenutelné zážitky, veskrze pozitivní, až na jeden. Uprostřed druhého týdne šla obvyklá služba pro poštu a na nákup do Lulče. Vrátila se jak obvykle, tentokrát však se zprávou, která nás vyděsila – že skupiny ozbrojených benderovců se už objevily i na Moravě. (Benderovci či banderovci, nazývaní tak podle svého vůdce generála S. Bandery, byli ukrajinští povstalci proti nadvládě SSSR v jejich zemi. V červnu 1947, po své porážce na Ukrajině, se pak rozhodli zachránit se útekem přes ČSR do tehdejšího západního Německa, kde chtěli vstoupit do britské nebo americké okupační armády. Tehdejší naše noviny a rozhlas šířily o nich zprávy jako o lupičích a násilnících. Komunistický ministr vnitra V. Nosek nařídil jim v přechodu přes naše území zabránit silou. K tomu účelu byly zmobilizovány početné jednotky SNB, ba i vojáků.) Navečer jsme se rozhodli zdvojit v táboře noční hlídky a celý pobyt v račickém údolí do dvou dnů ukončit. Právě ty rozsáhlé lesy Dražanské vysočiny mohly být pro benderovce vhodným územím k přechodu na jihozápad. A my nechtěli riskovat bezpečnost našich svěřenců. Ostatně, strávili jsme tam skoro dva týdny plné radosti a ani ta nepříjemná poplašná zpráva z konce července nemohla zkazit celkový krásný dojem z jedinečného tábora. O bořetické pouti jsme již byli doma.

PhDr. Antonín Grúza

Výstava a trh vína v roce 1937

První výstava a trh vína se uskutečnily v Bořeticích 4. a 5. dubna 1937. Jednalo se tehdy o takzvaný „Okus vína“, ten měl být pobídkou k „intenzivnější práci vinařské a k docílení lepšího zpeněžení vína v naší obci a okolí“. Tak o tom píše kronikář Jakub Petrásek v obecní kronice.

Výstava se konala v tělocvičně nové školy pod „protektorátem“ okresního hejtmána dr. Drábka a byla zahájena v 10 hodin. Na zahájení se vystřídal několik řečníků. Mimo jiné i pan Štambachr z Velkých Pavlovic. Za naše vinaře promluvil pan Josef Pazderka z č.p. 100. Vystaveno bylo celkem 403 vzorků vína z Bořetic a okolních obcí.

První ceny dostalo 193 vzorků. První den navštívilo tuto výstavu 1 500 hostů (?). Druhý den byl vyhrazen pro kupující i hosty, kterých bylo 1 400 (?). Mám podezření, že se Jakub Petrásek zmýlil v počtu návštěvníků, neboť velikost tělocvičny k těmto číslům je malá. Byl to jediný sál v obci, kde se konaly taneční zábavy i divadla. Návštěvníci tanečních zábav, jak si vzpomínají dříve narození, tančili podle pořadí jako dnes „sóla“: svobodní, ženáci, stará vojna...

Václav Petrásek

1947 – další sedmička v historii obce

Jen těžce se naše obec vzpamatovávala z válečných událostí. Nebylo dost materiálu na opravy škod po přechodu fronty. Občané se snažili opravit domy svépomocí. Horší to bylo s obecními budovami. Nejprve se opravila fara, neboť její poškození nebylo tak velké, a pak následovaly školy, které byly poškozeny značně. Oprava byla nákladná a stála 280 000 korun. Nejvíce byl poškozen kostel, který se opravoval jako poslední. Oprava stála 638 317 korun. Neopraven však zůstal obecní hostinec, který vyhořel do základů a byl rozebírán na stavební materiál. (Podle kroniky byl zapálen ustupujícími Němci. Některé zdroje uvádějí, že byl spolu se statkem a šopami zapálen při náletu letadel RA.)

I přesto se budovalo. Jak píše kronikář: „V té době byla pořízena kostkovaná silnice od místního nádraží vesnici jako velmi nutná, jelikož v době jarní nebo dešťů nebylo možno tudy ani chodit, na to ani jezdit. Náklad na pořízení této silnice byl 400 000 korun. Pracovní povinností odpracováno za 160 000 korun. Občané se uvolili, že půjdou pracovat dobrovolně a bezplatně (první akce „Z“): pět dnů ten, kdo nemá potahu, ti, kdo mají potah, dva dny s dobytkem. Kdo nemohl jít pracovat, dal 500 korun, a zapláceno bylo v penězích 16 350 korun.“ Podle rozhodnutí vlády byl těm, co jim byly poškozeny domy a hospodářská stavení, vyplacena náhrada v celkové výši 647 800 korun (od dr. Kordiovského jsem dostal přesný seznam válečných škod v obci).

V tomto roce se také konaly oslavy 950 let od smrti sv. Vojtěcha. Celou republikou projíždělo auto s jeho ostatky. Bořeticemi projíždělo 29. května v 1 hodinu po poledni. Průvod zástupců MNV, hasičů, skautů (já jsem tam byl také), Orlů a Sokolů. Na návsi byla postavena slavobrána, kde auto zastavilo, a pan farář těmito ostatky požehnal obci a přítomným.

V roce 1947 bylo u nás největší sucho v historii. Kronikář o tom píše: „Byl-li rok 1946 suchý, byl rok 1947 přímo katastrofální. Už naši předkové říkali: chyba se sedlákem, nezmokne-li při jarním setí. V tomto roce tomu bylo tak. Práce polní se velmi dobře dařila, před

setím jařin hodně přšelo a bylo radost pohlédnout na ozimy, jak se krásně zelenají. Ale hned nato přišlo tak slunné a horké počasí, že půda oschla a byla jako silnice. Ozimy se následkem sucha nemohly ani zavlažet ani poválet a obilí zakrnělo, bylo řídké a nebylo ani půl metru vysoké. Jen na prvního máje přišla malá rosička a celý měsíc byl suchý, horký a větrný. (Pamatuji si, že od Břeclavi byla hnána mračna prachu, které jsem sledoval s otcem od dnešní rozhledny – pozn. aut.). Polní plodiny byly několikrát zaorávány a znovu osévány, čímž vzniklo mnoho zbytečné práce. Kukuřice byla jen jedna třetina, píce pro dobytek žádná, obilí nedalo ani 100 kg na jednu míru, takže jsme pro veřejné zásobování nemohli odevzdat žádné chleboviny, na které tak národ čekal. Lidé sháněli krmivo pro dobytek až po Rakousích a platili za něj nehorázné ceny. Mohl-li kdo koupit seno, platil až 600 korun za 100 kg. K tomu ještě přišel 2. a 3. října takový mráz, že se kluci vozili po svodnici jako o Vánocích. Pomrzla kukuřice, tabák, fazole, paprika, ovoce apod. Nejlépe to přečkaly vinice, zvláště ty, které jsou v silnějších půdách, kde byla úroda znamenitá, a víno takové jakosti, jako nikdy před tím. Stav hospodářského zvířectva poklesl v obci na polovinu, a to ještě většina byla postižena měknutím kostí.“ Letošní rok byl skoro podobný tomu 1947. Dva jarní mrazíky zasáhly ovoce. U vinic to nebylo tak zlé. Kukuřice místy dosahovala také toho jednoho metru, řepa skoro žádná, brambor málo. Vinice na těch „lehkých půdách“ ve Veselých, Kravihorách a v Kopcích daly jen čtvrtinu úrody. Mladé vinice na Tálkách, Čtvrtích, Trkmanskách a Hantálech měly úrodu pěknou. Výnosy obilí byly menší.

Osídlovací akce byla na základě dekretu prezidenta republiky dokončována. V letech 1946 a 1947 odešlo z Bořetic do pohraničí 48 občanů. Osídlovali nejvíce Starovice, Přitluky, Zaječí, Pavlov, Dolní Věstonice a Vrbovce. Po jednom šli do Pouzdřan, Hustopečí, Popic, Bulhar a Dolní Ves-Vlčice ve Slezsku.

Václav Petrásek

POZVÁNKA

na ŽEHNÁNÍ MLADÉHO VÍNA,

které se uskuteční

v pátek 29. prosince 2017 v 16 hodin
v KULTURNÍM DOMĚ V BOŘETICÍCH.

Hudební doprovod cimbálová muzika Lašár
z Velkých Pavlovic, ženský pěvecký sbor z Bořetic,
mužský pěvecký soubor Svodničan.

Vinaře prosíme o vzorky vína, hospodyňky o pomazánky.
Všichni jste srdečně zváni.

ZE SPORTU

Podzim 2017 v TJ Sokol Bořetice

Od posledního článku v BL se toho v TJ Sokol událo opravdu hodně. Dne 19. 8. proběhl tradiční uliční turnaj O pohár starosty obce. Tento turnaj vyhrálo mužstvo Chalúpek na penalty před mužstvem Lužánek. Dědina skončila na 3. místě. Je s podivem, že v minulosti rozhodovalo v případě rovnosti bodů vždy skóre, avšak letos se Chalupňáci dožadovali penalt (pravděpodobně proto, že měli horší skóre). Ale alespoň se jako tradičně bylo kvůli čemu po turnaji hádat. Příští rok bychom chtěli turnaj uspořádat ihned po skončení sezóny, tj. 23. 6. 2018, jelikož nám termín turnaje dělá problém z důvodu kolize s mistrovským zápasem mužů. Letos nám vyšlo, že v den turnaje jsme měli hrát mistrovské utkání v Charvatské Nové Vsi. Toto utkání jsme pak byli nuceni přesunout na čtvrtek, což vyhovovalo soupeři, který proti nám postavil několik hráčů A týmu.

Dopoledne před uličním turnajem se uskutečnil turnaj mladší přípravky. Domácí mužstvo skončilo na 3. místě za týmy FC Hustopeče a TJ Sokol Horní Bojanovice. Na 4. místě skončilo mužstvo FK Krumvíř. Všechny děti po turnaji obdržely krásné medaile, každé mužstvo pohár a náš hráč Šimon Buchta byl také oceněn jako nejlepší brankář turnaje. Za ocenění děkujeme panu starostovi a obci.

Jelikož se začaly objevovat stále větší problémy s technickým stavem staré travní sekačky, zažádali jsme letos na jaře o dotaci na novou. Dotace nám byla přidělena, a tak jsme po dobrých zkušenostech začátkem září zakoupili novou profesionální sekačku zn. HONDA. Sekačka nás vyšla na 148 000 Kč. Dotaci jsme obdrželi ve výši 53 280 Kč. Zbytek jsme zaplatili z vlastních zdrojů. Pokud se o novou sekačku budeme řádně starat, měla by vydržet až 10 let. Navíc nyní můžeme sekat hřiště dvěma stroji zároveň, což nám ušetří mnoho času. Další výhodou je, že když se náhodou sekačka porouchá, tak máme ještě rezervní, se kterou můžeme trávník posekat.

Mužstvo mužů

Na novou sezónu nás posílili Jaroslav Otáhal (Nikolčice), Tomáš Ulička (Velké Pavlovice), Robin Kojan (Šakvice). Dále v průběhu sezóny začal hrát Tomáš Straka a ještě jsme „zlanaili“ nového Bořečáka Vítu Bendu. Odešli však Igor Šťavík, Zbyněk Gehr (oba Kobyly) a definitivně s fotbalem skončil Jakub Pazderka. Těchto hráčů je velká škoda, ale mají asi větší hlavy než my, tak se tak rozhodli. Přestože jsme si mysleli, že máme lepší mužstvo, než v sezóně minulá, opět jsme v půli soutěže skončili na 6. místě se ziskem 22 bodů a skóre 39 : 33. Nebýt několika zbytečně prohraných zápasů, mohli jsme teď útočit na čelo tabulky. Dá se říct, že až na mužstvo Zaječí nás

nikdo fotbalově nepřehrál. Ještě je třeba zmínit, že momentálně je nejlepším střelcem soutěže s 12 góly náš hráč Michal Dufek.

Výsledky podzimní části sezóny

Bořetice : FAK Břeclav	5 : 2
Charvatská N. Ves B : Bořetice	6 : 1
Bořetice : Týnec	1 : 2
Zaječí : Bořetice	4 : 2
Bořetice : Přítluky	2 : 1
Brumovice : Bořetice	3 : 9
Bořetice : Velké Bílovice B	3 : 0
Vrbice : Bořetice	3 : 3
Bořetice : Lanžhot	4 : 2
Boleradice : Bořetice	2 : 0
V. Pavlovice B/Starovičky : Bořetice	2 : 1
Bořetice : Kobyly	3 : 1
Ladná : Bořetice	2 : 3
FAK Břeclav : Bořetice	3 : 2

Starší příprava

V létě jsme na sezónu přihlásili nově družstva mladší a starší přípravy. Děti vedou trenéři Lubomír Dufek, Kamil Mazúrek, Luděk Gloza a nově Jaroslav Springer st. Tréninky máme dvakrát týdně, v neděli hrajeme zápas. Mladší příprava hraje utkání se 4 hráči v poli + brankář. Starší hrají s 5 hráči + brankář. Děti do mladší přípravy máme dost (cca 10–12), avšak starších dětí je pouze 6. Během celého podzimu jsme si museli vypomáhat s některými bořetickými hráči, kteří hrají v okolních obcích.

Děti se během léta zúčastnily 4 pohárových turnajů (Moravský Žižkov, Krumvíř, Bořetice, Nikolčice). Následně odehráli 8 mistrovských zápasů (Břeží, Zaječí, Krumvíř, Velké Pavlovice, Pohořelice, Vranovice, Novosedly, Velké Němčice). Jelikož nás postihla generační obměna, hrály děti většinou proti starším soupeřům. Proto věříme, že výkony se budou zlepšovat.

Sezónu jsme zakončili posezením s pohoštěním ve vinárně U Fakíra. Na ukončené se sešlo dokonce 22 dětí + rodiče. Každé dítě obdrželo fotbalové vysvědčení.

Nyní stále trénujeme v tělocvičně v Kobyly a v Bořeticích.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem, kteří se podílejí na dění v TJ Sokol, obci a fanouškům za podporu, a zároveň všem přeji krásné a pohodové prožití vánočních svátků..

Luděk Gloza, TJ Sokol Bořetice

Tenisový klub TK Bořetice 2012, z.s. – činnost klubu, podzim 2017

Od posledního vydání BL se již neuskutečnil žádný turnaj, ale v týdnu od 14. do 18. srpna 2017 proběhl týden s profesionálním trenérem. I přes neschválenou dotaci zastupitelstvem obce na profesionálního trenéra z obecních prostředků se nám podařilo trenéra zajistit. Letní tenisové akademie se zúčastnilo deset dětí, které navázaly na loňský týden s trenérem a na přípravu v zimních měsících. I letos se pokusíme v zimních měsících využít služeb profesionálního trenéra pro naši mládež, příp. pro zájemce z řad dospělých. Jednou za měsíc budou probíhat tréninky v hale ve Velkých Pavlovicích. Kdo bude mít zájem, ať se přihlásí na kontaktní telefonní čísla (737 759 968, 734 354 236, 736 626 401).

V mimosportovní činnosti byla provedena oprava oplocení víceúčelového hřiště, a to z přidělené dotace z Jihomoravského kraje.

Celkové náklady opravy oplocení činily 113 000 Kč. Z toho činila dotace 73 000 Kč. Dále jsme opravili prostor u vodoměrné šachty (u oplocení víceúčelového hřiště). V příštím roce bychom také chtěli požádat o dotaci Jihomoravský kraj na zřízení tenisové zdi na kurtech. Uvidíme, zda budeme úspěšní.

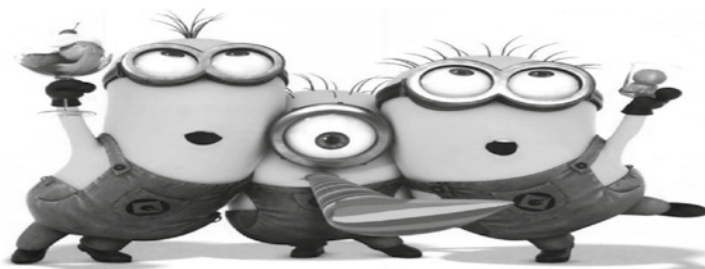
Turnaje v roce 2018

- 8. 5. 2018 – Přesňákový turnaj (čtyřhry)
- 5. 7. 2018 – Letní turnaj mistrů (čtyřhry)
- 14. 7. 2018 – Big Head Open (dvouhry)
- 21. 7. 2018 – Družební turnaj Bořetice : Šternberk (čtyřhry)

Za tenisový klub Milan Herúfek

TJ Sokol Bořetice
pořádá tradiční

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ KARNEVAL

v neděli 25. února 2017
v kulturním domě v Bořeticích.
Začátek ve 14 hodin.

Občerstvení, program s vystoupením klauna
a tombola zajištěny.
Každá maska obdrží malý dárek.

Chrámová schola DEO GRATIAS vás srdečně zve
na adventní koncert

ZA MINUTU 24

v sobotu 23. 12. 2017 v 18.00
v kostele sv. Anny v Bořeticích

Host: MARYBAND
s výběrem písní z CD Chodím s Bohem

Během koncertu si můžete zakoupit nové adventní CD Krok do Vánoc
(cena 150 Kč; pro donátory fondu PULS cena 100 Kč).

Vstupné dobrovolné.
Více informací na www.boretice-farnost.cz

FANDÍME FONDU PULS

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

2018

KAŽDÁ KORUNA POMÁHÁ

www.trikralovasbirka.cz

v Bořeticích
v neděli 7. ledna 2018
od 9 hodin

DĚKUJEME ZA VLÍDNÉ PŘIJETÍ

Charita
Česká republika

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ

členů Fotoklubu Hustopeče

26. 11. – 31. 12. 2017

VERNISÁŽ 26.11. 2017 v 16:00 hod.

Vystavující:

Zdenka Damborská
Jana Korciánová
Veronika Mikulíková
Veronika Senjuková
Lucie Šaňáková
Zuzana Škamradová
Petr Urbánek
Miloš Karas
Jiří Fiala
Zdeněk Bažant

Galerie Domu u Synků
Dukelské nám. 23
Hustopeče

Otevřeno:
PO – PÁ 9:00 – 16:30
NE 14:00 – 17:00

www.fotoklub-hustopece.cz www.muzeumhustopece.cz

elektrokola, krosová, horská a silniční kola
koloběžky a odrážedla
náhradní díly, doplňky a sluneční brýle

zlevněné funkční a sportovní prádlo CRAFT, MOIRA, ATEX
prodej dárkových a servisních poukazů v hodnotě
300 až 1 000 Kč

záruční i pozáruční servis – opravujeme všechna jízdní kola,
provádíme opravy kotoučových i hydraulických brzd

otevřeno: po–pá 8.00–12.00, 13.00–17.00,
Hlavní 68, Velké Pavlovice, tel: 776 820 690
www.zaf.cz, velo@zaf.cz

Autor titulní fotografie: Marek Svoboda,
komplexní fotografické služby.

www.marapara.cz.

Fotogalerie

Vánoční jarmark, foto V. Mikulíková

Vánoční jarmark, foto V. Mikulíková

Vánoční jarmark, foto V. Mikulíková

Vánoční jarmark, foto V. Mikulíková

Česko zpívá koledy, foto R. Stohanzl

I v Bořeticích se zpívaly koledy

Stovka občanů přišla ve středu 13. prosince na „sólo“ u kulturního domu zpívat koledy. Někteří, hlavně děti, přišly s lucerničkami pod vánoční strom. Od samého vzniku této akce „Česko zpívá koledy“ nesmí chybět ani Bořetice. Jako vždy jsou připraveny koláče, letos z naší pekárny, svažené víno pro dospělé, čaj pro ty malé a ti větší si jej mohli ochladit i kapkou rumu. Jako vždy zpěv táhli naši „mužáci“ ze Svodničanu a po odezpívání koled vybraných pro letošní rok čtenáři Deníku, jsme přezpívali všechny známé i méně známé koledy. Pro všechny to bylo příjemné setkání občanů a již se těšíme na příští rok.

Václav Petrásek

Fotogalerie

Letní tenisová akademie 2017

Turnaj přípravy v Bořeticích, foto V. Mikulíková

Ukončení fotbalové přípravy

Fotbalový turnaj O pohár starosty obce

Fotbalový turnaj O pohár starosty obce

Fotbalový turnaj O pohár starosty obce

Fotogalerie

Vinobraní v mateřské škole

Běh za bořetickým hrozdem

Děti z MŠ připravují ranní čajovnu

Ranní čajovna v mateřské škole

Vánoční těšení v MŠ

Děti z mateřské školy pomáhají s osazením zahrady

Fotogalerie

Kurz plavání žáků základní školy

Návštěva Mikuláše v 1. třídě

Návštěva Mikuláše ve 2. třídě

Návštěva Mikuláše ve 3. třídě

Mikuláš ve 4. třídě

Mikuláš v 5. třídě

Vítání občánků – Sebastian Švestka

Vítání občánků – Taťána Jamborová

Vítání občánků – Amálie Michalová

Výměna podlahy ve škole

KROJOVÝ PLES BOŘETICE 20. LEDNA 2018

V HLAVNÍCH ROLÍCH:
DH LÁCARANKA
BUBEN MIRY HUTRA
BOŘECKÁ KROJOVANÁ
CHASA A OMLADINA

PROGRAM:
PŘEDTANČENÍ DĚTÍ
SLOVÁCKÁ BESEDA

ZAČÁTEK VE 20 HODIN
KROJOVANÍ VSTUP ZDARMA

Bořetické listy č. 3/2017

Vychází nepravidelně. Vydává Obec Bořetice, IČO: 283037. Registrováno MK ČR E 11 764.

Redakční rada: František Petrásek, Ing. Lenka Bukovská, Mgr. Ivana Machačová, Lenka Grůzová, Václav Petrásek, Ing. Kateřina Michnová, Ing. Lucie Dufková, DiS.

Příspěvky a náměty posílejte na e-mail: webbořetice@seznam.cz. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit.

Výtisk zdarma. Neprošlo jazykovou úpravou.

Grafická úprava: Mirek Chudík. Tisk: Graweb s.r.o.